Газета Верховної Ради України

Голос України

№ 245—246 (2492—2493) ■ Вівторок, 26 грудня 2000 року ■ Ціна договірна

Залізничники взяли шефство над сиротами

Матеріал читайте на 2-й стор.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

■ 1886 р. У Харкові засновано два музеї — історичний та образотворчого мистецтва.

■ 1889 р. Помер Левко Боровиковський, поет-романтик, фольклорист. Уклав також словник української мови.

■ 1922 р. Раднарком Радянської держави прийняв постанову «Про заснування державних ощадних кас».

■ 1947 р. Микиту Хрущова обрано першим секретарем ЦК Компартії України.

26 грудня

2000 рік — найпродуктивніший

Упродовж шести сесій Верховної Ради України третього скликання прийнято і направлено на підпис Президента 589 законів, з яких 475 уже вступило в дію. 160 актів було повернуто з пропозиціями (вето) Президента.

Після створення парламентської більшості на 148 засіданнях Верховної Ради України розглянуто близько тисячі питань. Усього від початку роботи Верховної Ради нинішнього скликання відбулося 463 пленарні засідання, на яких розглянуто 2452 питання.

Усього за рік, що минає, народними депутатами ухвалено 333 закони, ще 91 прийнято за основу для підготовки на друге—третє читання. Переважну більшість цих документів введено в дію у новій або оновленій редакції. Протягом 2000 року ратифіковано 86 міжнародних договорів і угод. Упродовж грудня 2000 року Верховною Радою розглянуто 95 законопроектів. З них прийнято в цілому 29, у першому—другому читаннях — 25, направлено на доопрацювання та враховано в інших законопроектах — 9, відхилено та знято з розгляду — 32.

(Закінчення на 2-й стор.).

Офіційно

Зроблено чимало та все-таки мало

Характерною особливістю останнього десятиріччя стала глобалізація світових процесів. І Україна, як велика центральноєвропейська держава, мала своє місце в цьому процесі. Про це заявив на останній в цьому році та тисячолітті прес-конференції в парламенті Голова Верховної Ради Іван Плющ. На його погляд, Україна довела світові, що вона відбулася як держава, що Європа не може існувати без України, а нова концепція безпеки у світі та в Європі немислима без України.

Підсумовуючи рік, що минає, І. Плющ наголосив: Україну визнали у світі державою, яка будує ринкову економіку. Щодо цього роль парламенту як вищого законодавчого органу держави надзвичайно висока і вагома. Однак сподівання на цей рік, за оцінкою І. Плюща, справдилися далеко не сповна. Серед проблем — реформування судової системи, яке за перехідними положеннями Конституції має завершитися до червня 2001 року, імплементація рішень всеукраїнського референдуму та уніфікація українського законодавства до європейських стандартів і вимог.

(Закінчення на 2-й стор.).

Буденні атрибути у святковому інтер'єрі

Фото Івана БІЛЕНКА (Укрінформ).

Головному управлінню з благоустрою Київської держадміністрації не довелося «вигадувати вітер», який мав «розвіяти» всі намети з майдану Незалежності. Старокиївський районний суд минулої п'ятниці заборонив учасникам двох «перпендикулярних» акцій — «Україна без Кучми» і підтримки нинішнього Президента — вписувати у святковий інтер'єр столиці ці атрибути буденних днів. І протестанти продемонстрували повну готовність діяти у правовому полі. Вже в суботу вони згорнули намети, залишивши на згадку новому тисячоліттю один. Символічний — імені Георгія Гонгадзе.

Отже, в історії чергової «гранітної» революції не підведено риску капітуляції. Координатори акції Володимир Чемерис та Юрій Луценко запевнили: протест триватиме до моменту відставки Президента Леоніда Кучми. На час різдвяно-новорічних вакацій у Києві він просто трансформується в інші форми. Після Водохреща намети знову з'являться на майдані. Тим більше що міський голова пообіцяв під них «розчистити місце і сніг прибрати».

(Закінчення на 2-й стор.)

У номер

Учинено напад на депутата

У п'ятницю ввечері в під'їзді будинку, в якому вона мешкає, на заступника голови Народного руху України, народного депутата Олену Бондаренко учинили напад двоє невідомих. Один із них сильно вдарив її в обличчя, від чого в неї тріснули окуляри. Нападники зникли з місця злочину, а О. Бондаренко самостійно дісталася домівки.

«Рух-прес» зазначає, що це вже другий злочин, спрямований проти О. Бондаренко. Минулого місяця було пограбовано її квартиру — зловмисники винесли всю оргтехніку. І хоча через тиждень майно було повернуте, з комп'ютера зник блок пам'яті, а вся інформація була зчитана та знищена. Народний рух України розцінює чергову акцію із залякування О. Бондаренко як сплановану.

Діду Морозе, роботу неси!

Невеселі новорічні та різдвяні свята очікують більш як 50 тисяч безробітних мешканців Сумщини. Це за офіційною статистикою. Та, враховуючи приховане безробіття, ця цифра може зрости щонайменше вдвічі. Причому ще три роки тому кількість практично позбавлених будь-яких засобів до існування сумчан була вдвічі менша, **повідомляє наш власний кореспондент Владислав ЖМУРКОВ.**

Треба щось змінювати

Удосконалення законодавства про місцеве самоврядування вимагають представники областей Західної України. Вони взяли участь у конференції «Місцеве самоврядування в Україні: досвід, проблеми та перспективи розвитку». Організували і провели регіональну науково-практичну конференцію чернівчани.

Продукцію кондитерів краще куштувати...

Щодня ЗАТ «Запорізька кондитерська фабрика» відвантажує в усі регіони України, а також до країн близького зарубіжжя близько 80 тонн своїх виробів. Колектив підприємства з допомогою інвесторів нарощує обсяги виробництва, розширюючи асортимент продукції. Уже освоєно випуск 20 нових видів кондитерських виробів.

Я вам пишу...

По ордени — до сусідів на ярмарок

У сусідній державі брати-слов'яни нагородами підторговують. Недавно викуповували в них орден Маршала Жукова, нині нам пропонують уже інші. В нашому районі йде жвава кампанія збирання гривнів на їх викуп. За яким законом старих ветеранів змушують купувати для себе орден за те, що вони не шкодували життя і здоров'я? І навіщо віддавати кошти на таку важливу справу сусідам?

Петро СОКОЛЕНКО,
інвалід війни другої групи.
Павлоград Дніпропетровської області.

■ Фонд Держмайна України планує отримати в цьому році від приватизації понад 2 мільярди гривень.

■ Уряд України до 15 лютого 2001 року має затвердити в українському правописі низку нововведень.

■ Всеукраїнський турнір юних винахідників та раціоналізаторів проходить цими днями в Чернігові.

■ Національний банк України ввів в обіг ювілейну монету номіналом 5 гривень, присвячену 2600-річчю Керчі.

P. S.

Прийнято і направлено на підпис Президента 589 законів. 475 уже вступило в дію

Буденні атрибути у святковому інтер'єрі

(Початок на 1-й стор.).

Зате в інших містах України наближення свят не перешкодило традиційним формам протесту. Наметове містечко виросло в центрі Львова — на знаменитій «клумбі» біля пам'ятника Тарасові Шевченкові.

Уперше в новітній історії нашого «вічного П'ємонту» відбулося єднання правих з активістами обласної організації СПУ. «Найпослідовніші патріоти», очевидно, збагнули, що читання газети «Товариш» — не найбільший злочин перед державою...

У Львові до вимог всеукраїнського значення приєдналися регіональні плани: перелік кандидатів на відставку місцеві ентузіасти поповнили главою облдержадміністрації та облради Степаном Сенчуком, звинувативши його в незаконному сумісництві двох посад. До речі, пан Сенчук «надмірним трудовим завзяттям» викликав не тільки гнів своїх земляків, а й спричинив листа від Леоніда Кучми: Президент, як відомо, вже попросив сумісників визначитися, який «портфель їм ближче до діла».

Рішучий намір позбутися свого батька області С. Гриневецького декларують і представники виборчого об'єднання «Демократична Одеса». До цього їх підштовхнуло «ознайомлення із ситуацією, що склалася в Україні після створення пропрезидентськими партіями «Комітету захисту Конституції». Особливо надихнув причорноморських пікетувальників «маніфест губернаторів» до народу. І тому з притаманним усім одеситам гумором вони вирішили вберегти Основний Закон від його... «захисників».

Харківська обласна організація Ліберально-демократичної партії поки що не загрожує санкціями новому голові області, бо останні події розцінює узагалі «як найглибшу кризу влади в Україні за роки її незалежності». На тлі цієї глобальної недовіри до влади ЛДПУ вважає за необхідне «відсторонити від участі у розслідуванні «справи Гонгадзе» всіх осіб, проти яких висунуто звинувачення». Оскільки висунуто, по суті, проти всіх компетентних органів, то виконання цієї вимоги харківських лібералів демократів просто зобов'язує вдатися до компетенції іноземних експертів.

Нас чекає і ще одне іноземне втручання у наші «виключно внутрішні справи». Також атрибут буденної прози у контексті романтичного свята. Як відомо, доповідачі ПАРЄ їдуть до нас не з різдвяними дарунками, а з цілком конкретною ревізорською місією. Надзвичайні слухання з проблеми свободи слова в Україні зініціювали відразу два комітети Парламентської Асамблеї. Зініціювали після простого слухання цього питання, яке недавно відбулося в Парижі. Прискіпливих західних демократів не задовольнило пояснення офіційних співдоповідачів з України: «Тиск є, але першопричина — не влада».

Утім, ці аргументи «не пройшли» не тільки в Парижі. У Києві вони також викликають «глибоку стурбованість», замішану на ще глибшій іронії. Якщо стверджується, що в нинішньому році не було «жодного випадку припинення видання ЗМІ», що «ми прихильники принципів, які свідчать, що визначальна функція преси зосереджена на поширенні інформації та ідей, які мають суспільне значення...», то виникає запитання. Точніше, два. Чи не здається чиновникам з Держкомінформу, що вони елементарно не поінформовані про «випадки припинення видань ЗМІ»? (Бо інакше виникає уже не запитання, а підозра в дезінформації). Припускаю, що автори «визначальної функції» не видавали спеціальних наказів по відомству, але ж, як люди тутешні, знають, що «припинити» можна й іншими розпорядженнями. А якщо тут не чули про дивні пригоди з вилученням тиражів «Інформаційного бюлетеня», «податкові клопоти» «Сільських вістей», не бачили дивного «поліграфічного дизайну» «Свободи», не знали про «інстинкт самозбереження», що раптово охопив керівників друкарень і видавництв від однієї зустрічі з опальними замовниками, то, напевне, Держкомінформу доведеться міняти вивіску. Він вочевидь не «зосереджений на поширенні інформації».

І запитання друге. Хто визначає «суспільне значення ідей» засобів масової інформації? Якщо це сепарують у відомстві Івана Драча, то чому газета «Грані», наприклад, вважається міною в інформаційному полі, а російські газети з додатком «в Украине» і досі вільно мандрують у нашому просторі? Здається, свого часу Держкомінформ щось там казав про «боротьбу з експансією», але натомість з'являються нові плоди іноземно-вітчизняної «дружби». І десанти московських легіонерів «прочищають» мізки довірливих українців з «незалежних» телеекранів. Усе гаразд на інформаційному рубіконі? Вже ніхто нікуди не їде?

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Фотофакт

Із заяви Ю. Тимошенко: «Розцінюю як провокацію»

Минулого тижня ЗМІ повідомили, що російська прокуратура хотіла б поспілкуватися з віце-прем'єр-міністром України Юлією Тимошенко. У зв'язку з цим віце-прем'єр зробила заяву, в якій зазначає, що розцінює це як грубу провокацію. Провокацію передусім з боку українських силових структур та тіньових груп впливу і корупційних кланів, що контролюють їхню діяльність, провокацію проти урядових реформ у паливно-енергетичному комплексі. Адже сьогодні вже цілком зрозуміло, що реформи в ПЕК позбавили багатьох мільярдних незаконних надприбутків і єдиною можливістю відновлення злочинних схем роботи на енергоринку є її дискредитація та спроба усунення з посади.

Ті, хто замовив цей бруд, йдеться далі у заяві, фактично втратили авторитет, довіру з боку громадськості, продемонстрували непрофесіоналізм, упередженість та аморальність. Найбільше Ю. Тимошенко обурює те, що автори цієї провокації у своєму намаганні за будь-яку ціну зупинити реформи в ПЕК і реанімувати тіньові схеми впливу в галузі, плюючи на авторитет української держави, звертаються до іншої країни з проханням допомогти дискредитувати українську владу. «Щодо «фактів», викладених у так званій справі Міноборони і, зокрема, в тій частині, де йдеться про мене, то я офіційно заявляю: все це є абсолютною брехнею і нісенітницею», — зазначає Юлія Тимошенко.

Зроблено чимало...

(Початок на 1-й стор.).

На жаль, констатував Іван Плющ, у цьому напрямі зроблено «дуже мало». Події останнього місяця значно загальмували законотворчий процес у Верховній Раді і ускладнили прийняття рішень без зайвої політизації. Найважливішою подією в парламенті цього року І. Плющ назвав формування парламентської більшості. Без неї, на переконання глави парламенту, неможливе існування Верховної Ради загалом, а також стабілізації процесів у державі.

У нове тисячоліття Україна увійде, вважає Іван Плющ, як у новий вимір. «Якщо не станеться якихось природних лих чи катастроф, в Україні наприкінці 2001 року дедалі більше людей не лише повірять, що є світло в кінці тунелю, а й відчують на собі позитивні зрушення»,— сказав І. Плющ. Глава парламенту заявив, що нині немає підстав ані для дострокових парламентських виборів, ані для президентських. Оскільки досі не прийнято 8 кодексів, низку важливих законів, не потрібно торпедувати процес дострокових виборів до парламенту, — переконаний Іван Плющ.

Детальніше про прес-конференцію Голови Верховної Ради читайте в наступному номері «ГУ».

Юліана ШЕВЧУК.

Залізничники взяли шефство над сиротами

Вихідними до дітей сирітської школи-інтернату №21, що в Пущі-Водиці під Києвом, завітали столичні гості та керівництво «Укрзалізниці». Залізничники привезли 180 сиротам телевізори, музичний центр, іграшки, книги, солодощі, а також перерахували навчальному закладу 15 тисяч гривень допомоги.

За словами директора школи-інтернату Алли Кошечко, сироти навчаються тут до дев'ятого класу. Держава виділяє щоденно на кожного учня лише шість гривень.

Генеральний директор «Укрзалізниці» Георгій Кирпа зазначив, що залізничники не зупиняться на півдорозі — опікуватимуться школою постійно. Її вже забезпечили харчовими продуктами, буде організовано оздоровлення, відпочинок, екскурсії тощо.

Віталій КРАСНЮК.

2000 рік — найпродуктивніший

(Початок на 1-й стор.).

Усього за рік, що минає, народними депутатами ухвалено 333 закони, ще 91 прийнято за основу для підготовки на друге—третє читання. Переважну більшість цих документів введено в дію у новій або оновленій редакції. Протягом 2000 року ратифіковано 86 міжнародних договорів і угод. Упродовж грудня 2000 року Верховною Радою розглянуто 95 законопроектів. З них прийнято в цілому 29, у першому—другому читаннях — 25, направлено на доопрацювання та враховано в інших законопроектах — 9, відхилено та знято з розгляду — 32.

Найбільше законів, прийнятих Верховною Радою України у 2000 році, підготовлено в комітетах: з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій — 54, з питань фінансів і банківської діяльності — 50, з питань національної безпеки і оборони та з питань будівництва, транспорту і зв'язку — по 27, з питань правової політики — 23. Усього в комітетах за 2000 рік розглянуто 909 проектів законів.

Протягом шостої сесії ухвалено 114 законів, у тому числі ратифіковано 26 міжнародних договорів і угод. Зокрема, вперше за 10 років незалежності в конституційні терміни ухвалено державний бюджет України на 2001 рік.

З числа 53 законопроектів, визначених Президентом України як невідкладні, розглянуто 31.

Інформаційне управління Верховної Ради.

Шахові комбінації великої політики

За традицією п'ятий рік поспіль в останній у році день пленарних засідань у Верховній Раді влаштовують шаховий турнір.

У «Парламентській партії-2000» змагалися три збірні команди народних депутатів трьох скликань. Команди очолювали В. Суслов (нинішнє скликання), В. Мусіяка (друге скликання) та О. Барабаш (перше скликання).

Відкрив турнір та зробив на шахівниці перший хід перший заступник глави парламенту Віктор Медведчук.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ЗАЯВА депутатської групи «Трудова Україна» у Верховній Раді України з приводу обставин, які склалися навколо аудіозаписів, оприлюднених народним депутатом України Морозом О. О.

Уже котрий тиждень поспіль триває розгортання певними політичними силами теми аудіозаписів, оприлюднених народним депутатом України, керівником фракції Соціалістичної партії України Морозом О. О. Внаслідок цього Верховна Рада України відійшла від визначеного Конституцією законотворчого спрямування роботи й опустилася до рівня демонстрації сумнівних аудіо- та відеозаписів, а висока трибуна Верховної Ради перетворилася на сцену для політичних шоу, участь в яких принижує статус народного депутата України.

Усі зусилля парламенту, таким чином, неконструктивно спрямовані на з'ясування політичних взаємин. Замість того, щоб на хвилі результативної роботи парламентської більшості, зокрема, після успішного прийняття бюджету на наступний рік, продовжити розгляд і ухвалення життєво необхідних для України законів, Верховній Раді чомусь відведено неприродну роль третейського судді в тих питаннях, які до її компетенції зовсім не належать.

Хоча належних доказів автентичності записів, що продемонстровані Морозом О. О. та його прибічниками, і досі не наведено, а висновків компетентних органів щодо експертизи цих плівок у розпорядженні Верховної Ради немає, деякі політики та представники окремих засобів масової інформації коментують заяви Мороза О. О. як доведений факт.

Складається враження, що громадську думку підступно налаштовано на відсутність у стінах парламенту альтернативних поглядів, які розбіжні з позицією «проморозівського» табору. Однак свої окремі висновки з подій вже зроблено депутатською групою «Трудова Україна» у Верховній Раді. Так, 20 грудня ц. р. нею було продемонстровано можливості сучасної техніки щодо фальсифікації голосів і, зокрема, голосу Мороза О. О.

Депутатська група «Трудова Україна» у Верховній Раді заявляє про таке:

1. Ми засуджуємо спроби Мороза О. О. та його прибічників, спрямовані на дестабілізацію роботи Верховної Ради України, розкол парламентської більшості, підрив авторитету Президента України. «Трудова Україна» вважає, що відповідальність за наслідки цих інсинуацій повністю ляже на їхніх ініціаторів.

2. Ми звертаємося до керівників правоохоронних органів з проханням дослідити ймовірність участі закордонних спецслужб в інспіруванні спроб, спрямованих на підрив національної безпеки України.

3. Депутатська група «Трудова Україна» звертає увагу на те, що сучасні наднові технології цифрового комп'ютерного аудіосинтезу дозволяють сфальсифікувати голос будь-якої людини. Довести чи заперечити достовірність такої фальшивки практично неможливо, тому ми наголошуємо на сумнівній доказовій силі записів, які нібито зроблені майором Мельниченком у кабінеті Президента України.

4. До остаточного з'ясування обставин зникнення Г. Гонгадзе та підтвердження чи заперечення факту оригінальності записів, оприлюднених Морозом О. О., «Трудова Україна» закликає накласти мораторій на обговорення цієї теми під час пленарних засідань Верховної Ради України.

5. Для винесення справедливих висновків у рамках чинного правового поля «Трудова Україна» пропонує Президентові України та Верховній Раді України утворити за участю правоохоронних органів спільну робочу групу, яка візьме на себе остаточне розслідування усіх версій щодо «касетної» справи.

6. Депутатська група «Трудова Україна» у Верховній Раді України підтверджує свою підтримку позиції Президента України і закликає до цього всі здорові політичні сили з метою збереження громадського спокою, розвитку демократичних перетворень та продовження економічних реформ.

Керівник групи І. ШАРОВ.

Третє золото «Ай-Ніколи»

Перший заступник голови Державного департаменту продовольства Микола Сичевський (ліворуч) і голова управління ЗАТ «Полтавпиво» Микола Суткович на традиційному Сорочинському ярмарку

Недарма полтавське пиво вважається одним з найкращих у країні. І полтавські пивовари багато в чому завдяки своєму керівникові Миколі Сутковичу довели це ще раз, узявши участь у IV Міжнародному професійному конкурсі «Краще пиво року-2000», який проходив у Москві. Було представлено 97 зразків пивоварної продукції найвідоміших виробників Росії, України, інших країн СНД та далекого зарубіжжя. Та пиво «Ай-Нікола» від ЗАТ «Полтавпиво» вибороло золоту медаль! До речі, нагорода найвищого гатунку дістається «Ай-Ніколі» вже третій рік поспіль, що автоматично дало право на гран-прі «За стабільну високу якість продукції». Зрозуміло, що доброго пива має бути багато. Тому збільшення кількості звареного пива на 25 відсотків цього року проти минулого цілком закономірне. Підприємство має широку мережу фірмової торгівлі і на Полтавщині, і в половині областей країни. Саме у новорічні свята «Полтавпиво» обіцяє випустити надзвичайно смачні новинки — пиво й безалкогольні напої.

Григорій ГРИНЬ.

Фото Миколи БЕЗНОСА.

Споживчий кошик

Солодкий «блюз» від Ганнусі

Цукерки — це неповторна річ, здатна подарувати настрій, коли вони є, і геть його зіпсувати, коли їх немає, але дуже хочеться. Херсонські цукерки «Шафран», «Феліче», «Чарівний блюз» чи класичні «Пілот», «Ластівка», «Корівка», вишукані коробки з солодощами задовольнять найвибагливішого покупця.

У Грузії, Молдові, Росії, Білорусі, Узбекистані охоче приймають «Польовий букет», «Ромашку», Маки», «Волошку», традиційно-популярний асортимент: «Прем'єру», «Шкільну», «спеціалізовані» ласощі: «Горішок» та «Білочку» — до Різдва і «Курочку рябу» — на Великдень.

...Запашною рікою пливе духмяне печиво — нещодавно для його виготовлення встановили імпортне обладнання. Котяться конвеєром пухкі білосніжні кульки, зникають на мить у якомусь хитромудрому механізмі, знов з'являються — уже лискучо-коричневі. Вправні руки кондитерів пакують їх у коробки з написом: «Зефір у шоколаді». Аж сяють розкішні, заквітчані вафельно-шоколадні торти, на яких височать «пляшечки шампанського». Близько 300 найменувань продукції «виходить» за прохідну підприємства. На фабриці дбають і про тих, кому здоров'я не дозволяє ласувати солодощами. Херсонська кондитерська — чи не єдина, де виробляють цукерки для діабетиків.

Фігурка морячка у безкозирці, що гостинно несе тацю з літерами «ХФ», — емблема фабрики. Щодня в лабораторії визрівають вишукані ароматичні та смакові відтінки майбутніх ласощів — над ними чаклують технологи. «Імена» новинок добирають ретельно: обговорюють «кандидатів» у колективі, навіть конкурси влаштовують. Без вагань одностайно обрали ім'я лише фірмовому магазину — «Ганнуся». На честь Ганни Дронової, котра два десятиліття очолює колектив. Своїм престижем фабрика зобов'язана їй — талановитому, вмілому керівникові. Втім Ганна Василівна вважає, що у всьому «винний» колектив. І численні нагороди, відзнаки, дипломи — від ордена Княгині Ольги до «Золотої фортуни» — сприймає як спільні.

Девізом у роботі Ганна Дронова зробила власний вислів: «Кожного року — по кроку». І йде вперед — творчо й наполегливо.

Алла БРУСИЛОВА.

Херсон.

Фото автора.

Керівництво Управління ДАІ МВС України висловлює глибоке співчуття заступникові міністра внутрішніх справ України — начальнику ГУМВС України в м. Києві генерал-полковнику міліції Юрію Смирнову з приводу тяжкої втрати —
смерті його матері Лідії Миколаївни.

Ілюмінація від Санта-Клауса

Коментар

Минулої неділі Президент України підписав закон про ратифікацію Верховною Радою угоди про кредит Європейського банку реконструкції та розвитку на закупівлю палива в зимовий період 2000—2001 років.

І треба ж таке: одночасно з підготовкою новорічної ілюмінації для сорокаметрової ялинки в центрі столиці. Хіба не символічно? 100 мільйонів доларів, за які ми купуватимемо (і вже закупили) за кордоном вугілля, природний газ та ядерне паливо, — це свого роду сюрприз від заокеанського Санта-Клауса. Чому від заокеанського? Бо попри те, що це європейський кредит, його надходження стримувало рішення Міжнародного валютного фонду про довіру до України. Чому сюрприз? Бо лише подарунки бувають безкоштовні, а сюрпризи, як правило, мають свою ціну.

У даному разі ми його заслужили, закривши останній третій блок Чорнобильської АЕС, тож його природа — компенсаційна. Це — скороминущий, як новорічна ніч, сюрприз. Погасити позику країна повинна поетапно: на початку листопада і грудня наступного року — по 25 мільйонів доларів і в січні 2002 року — 50 мільйонів доларів.

Взагалі-то для уряду — річ звичайна, бо він гарантував Євробанку не лише повернення кредиту, а й приватизацію семи обленерго, відповідні алгоритми розрахунків на енергоринку. Для законодавців — не новина й поготів. А от, як то кажуть, для широких верств, які перебувають в зоні діяльності «Центренерго», «Донбасенерго», «Дніпроенерго» і «Західенерго», цей кредит можна вважати приємним сюрпризом. Бо він таки здатен унеможливити раптове відключення тепла або світла. Тож, хоч-не-хоч, а нашому Дідові Морозу слід подякувати Санта-Клаусові.

Сергій ВЛАД.

Подарунок

Газовий балон залишиться в минулому

Добрий передноворічний дарунок одержали мешканці селища Рауківки Березівського району Одещини — сюди щойно прийшов природний газ. Про сумну долю покинутого напризволяще колишнього військового містечка «ГУ» писав торік. Голова Одеської облдержадміністрації і облради Сергій Гриневецький доклав чимало зусиль, щоб змінити долю села на краще. Саме він як щедрий Дід Мороз і відкрив заслінку для подачі «голубого палива» в житлові будинки Раухівки, **повідомляє наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК.**

Готувати новорічні та різдвяні страви на природному газі зможуть і мешканці двох сіл Сумщини, в помешканнях яких також запалали блакитні факели. За інформацією **нашого власного кореспондента Владислава ЖМУРКОВА**, з початку року в області прокладено понад 200 кілометрів газових магістралей. А блакитні вогники вперше засвітилися в 12 селах та селищах.

Дух військово-релігійного скандалу поки що не матеріалізувався

Ситуація

У неділю на телеканалі «Інтер» було показано сюжет про те, що у православному монастирі Китаєвської пустині нібито знайдено представники католицького духовно-рицарського ордена тамплієрів і в них буцімто знайдено документи щодо торгівлі зброєю українського війська. Інформація, прямо скажемо, прийшлася до місця і до часу. З'явилася вона напередодні католицького Різдва і в несприятливі часи для вітчизняних силових міністрів.

Як тамплієри, які після інквізиційних процесів ще у середньовіччі пішли в підпілля, опинилися у наш час в Україні — релігійна загадка для ерудитів. Але як і чому до них потрапили документи про надлишки арсеналу Збройних сил України — особливо цікаво.

У прес-службі Міністерства оборони України нам повідомили, що в Китаєвській пустині знайдено ксерокопії документів ділового листування посадових осіб 43-ї ракетної армії і державної компанії «Укрспецекспорт», датовані 1997 роком. А оскільки військове відомство торгівлею зброєю не займається, то, за словами представника прес-служби, оборонці жодного стосунку до документів не мають.

Більше того, на думку джерела, у ксерокопіях криміналу, що ганьбить військове керівництво, немає.

По роз'яснення ми звернулися до «Укрспецекспорту». Помічник генерального директора державної компанії стверджує, що жодного стосунку до цього листування «Укрспецекспорт» не має і що навіть назва їхньої організації не згадувалася в інтерівському сюжеті.

У прес-службі СБУ нам повідомили, що їм поки що нічого не відомо про цю справу.

Ольга ВІТЕР.

У номер

■ Волинь

По дрова — на біржу

Уперше на торгах Волинської спеціалізованої агробіржі продавали ліс. Було реалізовано велику партію кругляку берези по 45 гривень за кубометр.

Як зазначив генеральний директор об'єднання «Волиньліс» Богдан Колісник, торги допоможуть визначити реальні ціни на лісопродукцію. Вигідні торги і меблевим комбінатам, і шахтам, які традиційно купували деревину в держлісгоспах. Відтепер ринок лісоматеріалів стане прозорим і контрольованим. До речі, щороку «Волиньліс» вкладає у відтворення і збереження лісу майже три мільйони гривень. Отож торгувати є і буде чим.

■ Одним абзацом

■ Сто дітей із найбільш потерпілих районів Вінницької, Одеської та Черкаської областей прийняв на оздоровлення медичний центр Військово-повітряних сил України у Вінниці. Всі витрати на лікування і організацію відпочинку взяли на себе військові.

■ Під час прем'єри спектаклю «Різдвяна ніч» за Миколою Гоголем актори Чернівецького муздрамтеатру імені Ольги Кобилянської перервали дійство. Головний режисер Олег Мосійчук пояснив, що у такий спосіб колектив трупи вирішив висловити свій протест владі. Актори наполягають на підвищенні зарплати, забезпеченні житлом, створенні фонду підтримки театру.

■ Грошову допомогу у розмірі 18 тисяч гривень виділив Кіровоградський міськвиконком на підтримку сімей загиблих та постраждалих внаслідок нещасного випадку, який нещодавно стався в обласному центрі.

■ Турецьку риболовецьку шхуну, конфісковану за незаконний вилов риби в територіальних водах України, після ремонту та модернізації передано прикордонним військам.

■ У столиці американського штату Айова Де-Мойні відбулася виставка продукції черкаських малих підприємств.

■ На Рівненщині влада всіляко заохочує старанних студентів. Стали відомі імена найкращих з них, які отримали 45 стипендій від облдержадміністрації та 12 стипендій від її голови.

■ 15 тисяч пляшок фальсифікованого шампанського виявили працівники податкової міліції на декількох нелегальних складах Одеси та області.

■ Із 4977 населених пунктів, знеструмлених унаслідок стихії, відновлено електропостачання в 3624.

■ Сімферополь

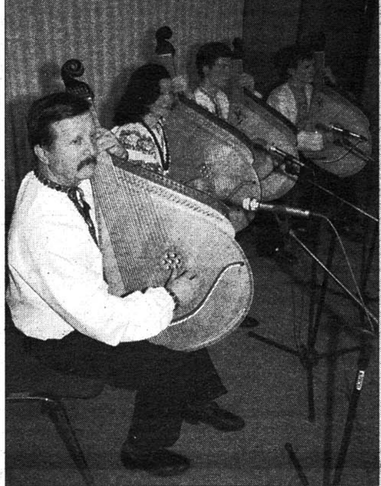
Село чекає професіоналів

14 відсотків кримських господарств, утворених у ході аграрної реформи, очолюють люди без спеціальної освіти, п'ять відсотків нових керівників мають за плечима десятирічку. Щоб сільське виробництво вели професійно підготовлені фахівці, Кримський аграрний університет провів набір студентів, які, плановано, обов'язково повернуться у свої господарства з дипломами про вищу освіту, ***повідомляє наш власний кореспондент Віктор ХОМЕНКО.***

■ Фотофакт

Днями в столичному культурному центрі «Український дім» концерт, присвячений різдвяним святам, давала відома кобзарська родина Яницьких.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про Всеукраїнський перепис населення

Цей Закон визначає правові, економічні та організаційні основи підготовки і проведення Всеукраїнського перепису населення (далі — Перепис населення), оброблення, узагальнення, поширення та використання його результатів і регулює відносини суб'єктів Перепису населення, визначає їх права, обов'язки та відповідальність, встановлює гарантії держави щодо захисту конфіденційної інформації, отриманої у процесі Перепису населення.

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:

домогосподарство — сукупність осіб, які спільно проживають в одному житловому приміщенні або його частині, забезпечують себе всім необхідним для життя, ведуть спільне господарство, повністю або частково об'єднують та витрачають кошти. Ці особи можуть перебувати у родинних стосунках або стосунках свояцтва, не перебувати у будь-яких з цих стосунків, або бути і в тих, і в інших стосунках. Домогосподарство може складатися з однієї особи;

календарний план підготовки і проведення Перепису населення — перелік основних організаційних заходів для кожного етапу робіт з Перепису населення з встановленням термінів їх виконання та визначенням відповідальних виконавців;

Концепція технології оброблення даних Перепису населення — сукупність принципів та методів оброблення даних Перепису населення, які забезпечують достовірність та конфіденційність інформації, надійність та точність виконання робіт у встановлені терміни;

користувач — юридична або фізична особа, яка використовує дані Перепису населення;

метод Перепису населення — спосіб отримання даних про населення;

Перепис населення — періодичне суцільне державне статистичне спостереження, що включає в себе збирання демографічних і соціально-економічних даних, які на встановлену дату характеризують чисельність та склад населення країни, а також оброблення, узагальнення, поширення та використання його результатів;

переписний лист — бланк для запису відповідей на зазначені в ньому запитання програми Перепису населення;

переписна документація — сукупність бланків, які заповнюються тимчасовим переписним персоналом у процесі підготовки, проведення Перепису населення та оброблення його результатів. До переписної документації належать переписні листи, списки проживаючих у приміщенні, довідки про проходження Перепису населення тощо;

переписний інструментарій — переписна документація та інструктивні матеріали, які використовуються у процесі підготовки і проведення Перепису населення, оброблення, узагальнення, поширення та використання його результатів;

програма Перепису населення — перелік запитань щодо характеристики фізичних осіб, домогосподарств, а також житлових приміщень, в яких вони проживають, за ознаками, встановленими спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі статистики;

програма розроблення матеріалів Перепису населення — система угруповань та комбінацій ознак, за допомогою яких первинні (персональні) дані Перепису населення перетворюються у сукупність зведених знеособлених і узагальнених величин, що характеризують чисельність та склад населення;

респондент — фізична особа, яка підлягає опитуванню у процесі Перепису населення;

тимчасовий переписний персонал — спеціально підготовлені особи, які залучаються до підготовки і проведення Перепису населення, оброблення його результатів на терміни, встановлені Кабінетом Міністрів України.

Стаття 2. Правова основа Перепису населення

Правовою основою Перепису населення є Конституція України, Закон України «Про державну статистику», цей Закон, законодавство України про інформацію та інформатизацію, інші нормативно-правові акти, а також чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Стаття 3. Мета та підстави для проведення Перепису населення

Метою проведення Перепису населення є отримання достовірних, об'єктивних та цілісних даних щодо різноманітних характеристик населення країни в цілому та по кожній адміністративно-територіальній одиниці для інформаційного забезпечення управління та прогнозування соціально-економічного розвитку, а також розроблення та реалізації виваженої державної політики з питань народонаселення.

Підставою для проведення Перепису населення є рішення Кабінету Міністрів України, яке приймається не пізніше ніж за 3 роки до його початку.

Стаття 4. Суб'єкти Перепису населення

До суб'єктів Перепису населення належать:

респонденти — громадяни України, в тому числі ті, що на встановлену дату Перепису населення перебувають за її межами, а також іноземці та особи без громадянства, які на встановлену дату Перепису населення перебувають на території України;

тимчасовий переписний персонал та інші працівники, які залучаються до підготовки і проведення Перепису населення, оброблення, узагальнення, поширення та використання його результатів;

спеціально уповноважені центральні і місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, а також інші юридичні особи, їх філії, відділення, представництва тощо, які залучаються згідно з їх компетенцією до підготовки і проведення Перепису населення;

користувачі даних Перепису населення.

РОЗДІЛ ІІ. ПРОГРАМА І МЕТОД ПЕРЕПИСУ НАСЕЛЕННЯ, ОСНОВНІ МЕТОДОЛОГІЧНО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПРИНЦИПИ ЙОГО ПРОВЕДЕННЯ

Стаття 5. Програма Перепису населення

Програму Перепису населення становлять основні первинні (персональні) дані, збирання яких здійснюється у процесі проведення Перепису населення.

Такими даними є:

склад та родинні стосунки членів домогосподарства;

стать;

вік;

дата і місце народження;

сімейний стан;

етнічне походження;

мовні ознаки;

громадянство;

освіта;

джерела засобів існування;

зайнятість;

міграційна активність;

житлові умови.

Наведений перелік основних (персональних) даних Перепису населення може бути скорочений або розширений за рішенням Верховної Ради України.

Не підлягають включенню до програми Перепису населення запитання, відповіді на які містять в собі інформацію, що належить до державної або комерційної таємниці, не призначається для статистичних цілей або обмежує чи порушує права і свободи людини і громадянина.

Стаття 6. Методи Перепису населення

Перепис населення здійснюється такими методами:

обходом (безпосереднім відвідуванням) житлових будинків та житлових приміщень в інших будівлях тимчасовим переписним персоналом і заповненням ним переписної документації;

отримання письмових (усних) відповідей респондентів на запитання згідно з програмою Перепису населення.

У порядку, встановленому законом, можуть бути застосовані також інші методи Перепису населення.

Заповнення переписної документації здійснюється на підставі повідомлень, отриманих від респондентів без їх документального підтвердження.

Стаття 7. Основні методологічно-організаційні принципи проведення Перепису населення

Основними методологічно-організаційними принципами проведення Перепису населення є:

регулярність і періодичність Перепису населення, що забезпечує послідовність і зіставлення отримуваних результатів;

загальність і одномоментність Перепису населення, що передбачає охоплення опитуванням усіх без винятку респондентів, на яких поширюється дія цього Закону, і отримання від них даних станом на єдиний встановлений момент часу;

єдність програми Перепису населення, а також методів його проведення і оброблення результатів;

персоніфікованість первинних даних Перепису населення, що означає отримання інформації безпосередньо від конкретної фізичної особи, а також самовизначення респондентів щодо відповідей на запитання програми Перепису населення;

конфіденційність первинних (персональних) даних Перепису населення, що передбачає забезпечення їх захисту у порядку, встановленому законом;

централізоване керівництво і координація всіх робіт, пов'язаних з підготовкою і проведенням Перепису населення, а також обробленням, узагальненням, поширенням та використанням його результатів.

Виходячи з основних методологічно-організаційних принципів проведення Перепису населення проект програми Перепису населення та переписний інструментарій розробляються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі статистики з урахуванням узагальнених пропозицій, які надходять від спеціально уповноважених центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та інших юридичних осіб у межах їх компетенції, а також відповідно до вимог міжнародних зобов'язань України.

Проект програми Перепису населення, переписний інструментарій, метод Перепису населення, основні організаційні заходи щодо його здійснення, а також Концепція технології оброблення даних Перепису населення опрацьовуються у процесі проведення пробних переписів населення в одній або декількох адміністративно-територіальних одиницях у терміни, встановлені Кабінетом Міністрів України. Після обговорення результатів пробних переписів населення і досягнення узгодженості із спеціально уповноваженими центральними і місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, відповідними науковими установами, організаціями програма Перепису населення і переписний інструментарій затверджуються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі статистики, яким також розробляються і затверджуються календарний план підготовки і проведення Перепису населення, метод Перепису населення, Концепція технології оброблення даних Перепису населення та програма розроблення матеріалів Перепису населення.

РОЗДІЛ ІІІ. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ, МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДГОТОВКИ І ПРОВЕДЕННЯ ПЕРЕПИСУ НАСЕЛЕННЯ, ОБРОБЛЕННЯ, УЗАГАЛЬНЕННЯ, ПОШИРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ЙОГО РЕЗУЛЬТАТІВ

Стаття 8. Повноваження органів, що залучаються до підготовки і проведення Перепису населення, оброблення, узагальнення, поширення та використання його результатів

Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у галузі статистики здійснює керівництво всіма роботами, пов'язаними з підготовкою Перепису населення, забезпечує проведення Перепису населення, крім окремих його категорій, а також оброблення, узагальнення, поширення та використання результатів Перепису населення.

У встановленому порядку та у визначені терміни спеціально уповноважені центральні органи виконавчої влади в межах їх компетенції здійснюють:

підготовку та проведення перепису військовослужбовців, осіб, які перебувають у місцях позбавлення волі, осіб, які знаходяться на закритих територіях, тощо;

перепис громадян України, які у період проведення Перепису населення перебувають за її межами, у тому числі працюють у дипломатичних представництвах та консульських установах України, членів їх домогосподарств;

перепис осіб, які постійно перебувають у закладах охорони здоров'я та закладах соціального призначення.

Спеціально уповноважені центральні органи виконавчої влади в межах їх компетенції забезпечують:

виділення необхідних матеріально-технічних ресурсів, передбачення цільового виділення коштів у видатках проекту Державного бюджету України, фінансування робіт, пов'язаних з проведенням Перепису населення протягом всього терміну їх виконання;

у встановленому порядку та у визначені терміни необхідною кількістю картографічних матеріалів;

створення безпечних умов роботи тимчасового переписного персоналу та збереження переписної документації;

сприяння комплектуванню тимчасового переписного персоналу особами з числа непрацюючого населення, які зареєстровані в органах служби зайнятості як такі, що шукають роботу;

безперебійне прийняття та термінову доставку вантажів, призначених для здійснення підготовки і проведення Перепису населення, оброблення його результатів;

гарантоване забезпечення проїзними квитками осіб, що здійснюють підготовку і проведення Перепису населення;

у встановленому порядку та у визначені терміни створення належних умов для перепису пасажирів у поїздах та міжміських автобусах далекого слідування, міжнародних туристських автобусах незалежно від їх відомчої підпорядкованості, на суднах, на залізничних, річкових і морських вокзалах, пристанях, автобусних станціях та в аеропортах;

безперебійну роботу телефонного зв'язку та позачергове прийняття і доставку поштово-телеграфної кореспонденції, посилок, бандеролей та електронної пошти, необхідних для здійснення підготовки і проведення Перепису населення, оброблення його результатів. Усі зазначені відправлення обробляються у порядку, встановленому для урядових поштово-телеграфних відправлень;

спеціальне тематичне інформування з метою привернення уваги громадськості до Перепису населення.

Місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування забезпечують:

визначення і уточнення переліку та меж міських населених пунктів та упорядкування в них назв вулиць, провулків тощо, нумерації кварталів, будинків та квартир;

проведення перевірки правильності і повноти обліку населення;

тимчасовий переписний персонал та інших працівників, залучених до підготовки і проведення Перепису населення та оброблення його результатів, приміщеннями, обладнаними необхідними меблями та інвентарем, а також засобами зв'язку, транспорту тощо;

сприяння у доборі та навчанні тимчасового переписного персоналу.

З метою координації дій спеціально уповноважених центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, а також інших юридичних осіб, їх філій, відділень, представництв тощо, які залучаються згідно з їх компетенцією до підготовки і проведення Перепису населення, Кабінет Міністрів України утворює Міжвідомчу комісію сприяння Перепису населення під головуванням віце-прем'єр-міністра України.

Відповідні комісії утворюються на всіх рівнях адміністративно-територіального устрою країни. Очолюють ці комісії заступник Голови Ради міністрів Автономної Республіки Крим, заступники керівників місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

Стаття 9. Тимчасовий переписний персонал

Для підготовки і проведення Перепису населення та оброблення його результатів залучається тимчасовий переписний персонал — громадяни України, які досягли 18 років, із числа працюючого та непрацюючого населення.

За особами, які залучаються за їх згодою до виконання робіт, пов'язаних з підготовкою і проведенням Перепису населення та обробленням його результатів, зберігається середній заробіток за місцем основної роботи або стипендія за місцем навчання на терміни, що встановлюються Кабінетом Міністрів України для виконання таких робіт.

Виконання робіт, пов'язаних з підготовкою і проведенням Перепису населення та обробленням його результатів, особами з числа непрацюючого населення, які зареєстровані у службі зайнятості як такі, що шукають роботу, вважається як виконання оплачуваних громадських робіт. За такими особами на період підготовки і проведення Перепису населення та оброблення його результатів зберігається статус безробітного та виплата допомоги по безробіттю.

Порядок оплати праці тимчасового переписного персоналу визначається Кабінетом Міністрів України.

Особам, які залучаються до підготовки і проведення Перепису населення, видаються відповідні посвідчення.

Стаття 10. Фінансування робіт, пов'язаних з підготовкою і проведенням Перепису населення, обробленням, узагальненням, поширенням та використанням його результатів

Фінансування робіт, пов'язаних з підготовкою і проведенням Перепису населення, обробленням, узагальненням, поширенням та використанням його результатів згідно із статтями 8 (крім абзаців другого і третього частини четвертої) та 9 цього Закону, здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України, а згідно із абзацами другим і третім частини четвертої статті 8 цього Закону — за рахунок коштів місцевих бюджетів.

Кабінет Міністрів України затверджує заходи щодо матеріально-технічного та фінансового забезпечення підготовки і проведення Перепису населення, оброблення, узагальнення, поширення та використання його результатів.

Для виконання комплексу робіт, пов'язаних з проведенням Перепису населення, може використовуватися технічна та матеріальна допомога, а також кошти міжнародних організацій, іноземних держав, об'єднань громадян, інших юридичних та фізичних осіб у порядку, встановленому законодавством.

РОЗДІЛ IV. ОСНОВНІ ПРАВА, ОБОВ'ЯЗКИ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ ПЕРЕПИСУ НАСЕЛЕННЯ

Стаття 11. Основні права та обов'язки респондентів

Респонденти мають право:

знати, які первинні (персональні) дані про них збираються у процесі Перепису населення, з якою метою вони збираються, як, ким і з якою метою використовуються;

ознайомитися із записами у переписних листах та іншій переписній документації, які містять інформацію про одну особу;

вимагати від тимчасового переписного персоналу пред'явлення відповідного посвідчення. У разі відмови у такому пред'явленні вони не зобов'язані надавати відповіді на запитання, передбачені програмою Перепису населення.

Респонденти зобов'язані безоплатно у повному обсязі за встановленою формою і у визначені терміни подати достовірні первинні (персональні) дані, передбачені програмою Перепису населення.

Стаття 12. Основні права та обов'язки тимчасового переписного персоналу, інших працівників, залучених до підготовки і проведення Перепису населення, оброблення, узагальнення, поширення та використання його результатів

Тимчасовий переписний персонал та інші працівники, які залучаються до підготовки і проведення Перепису населення, оброблення, узагальнення, поширення та використання його результатів, мають право:

у процесі проведення Перепису населення протягом терміну, встановленого спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі статистики, відвідувати житлові будинки та житлові приміщення в інших будівлях з метою виконання покладених на них обов'язків;

на оплату праці за виконання робіт, пов'язаних з підготовкою і проведенням Перепису населення, обробленням, узагальненням, поширенням та використанням його результатів.

Тимчасовий переписний персонал та інші працівники, які залучаються до підготовки і проведення Перепису населення, оброблення, узагальнення, поширення та використання його результатів, зобов'язані:

перед початком опитування пред'явити респонденту відповідне посвідчення;

якісно і у встановлені терміни виконувати роботи відповідно до своїх повноважень;

у процесі опитування безумовно дотримуватися переліку запитань, встановлених програмою Перепису населення, і точно передавати їх зміст;

чітко і достовірно записувати дані, які повідомляє респондент, не допускати перекручення їх змісту;

неухильно дотримуватися вимог щодо заборони повідомляти будь-кому, крім респондента, зміст заповненої щодо нього переписної документації.

Стаття 13. Основні права та обов'язки спеціально уповноважених центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, а також інших юридичних осіб, їх філій, відділень, представництв тощо, які залучаються згідно з їх

компетенцією до підготовки і проведення Перепису населення

Спеціально уповноважені центральні і місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, а також інші юридичні особи, їх філії, відділення, представництва тощо, які залучаються згідно з їх компетенцією до підготовки і проведення Перепису населення:

мають право брати участь в обговоренні та вирішенні питань, пов'язаних з підготовкою і проведенням Перепису населення;

зобов'язані у встановлені терміни і в повному обсязі виконувати роботи, передбачені нормативно-правовими актами Кабінету Міністрів України та календарним планом підготовки і проведення Перепису населення.

Стаття 14. Основні права та обов'язки користувачів даних Перепису населення

Користувачі мають право на отримання зведених знеособлених даних Перепису населення.

Користувачі-респонденти мають право на вільний і безкоштовний доступ до даних Перепису населення, які стосуються їх особисто.

При використанні даних Перепису населення користувачі зобов'язані посилатися на їх джерело.

Стаття 15. Відповідальність суб'єктів Перепису населення

Особи, винні у порушенні вимог цього Закону, несуть відповідальність, передбачену законами України.

Посадові особи центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, працівники інших юридичних осіб, їх філій, відділень, представництв тощо, які залучаються до підготовки і проведення Перепису населення, оброблення, узагальнення, поширення та використання його результатів, несуть відповідальність згідно із законами України.

РОЗДІЛ V. ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПЕРЕПИСУ НАСЕЛЕННЯ

Стаття 16. Захист первинних (персональних) та інших даних, отриманих у процесі проведення Перепису населення

Первинні (персональні) та інші дані, отримані у процесі проведення Перепису населення, є конфіденційною інформацією, яка охороняється законом. Записи у переписній документації, що стосуються респондента, не підлягають поширенню без його згоди і використовуються лише для статистичних цілей у зведеному знеособленому вигляді.

Первинні (персональні) дані Перепису населення не можуть вимагатися судом, органами прокуратури, іншими органами для вивчення та використання у вигляді доказів під час розгляду цивільних та кримінальних справ.

Заповнені переписні листи, інша переписна документація, яка містить в собі первинні (персональні) дані, підлягають архівному зберіганню у недоступних для неуповноважених осіб приміщеннях не менше ніж два роки, а первинні (персональні) дані у вигляді електронного документа — не менше ніж десять років. По закінченні зазначених термінів вказана переписна документація підлягає знищенню у встановленому порядку.

Стаття 17. Поширення результатів Перепису населення

Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у галузі статистики, його територіальні органи забезпечують поширення основних результатів Перепису населення на паперових, магнітних та інших носіях інформації або в електронному вигляді відповідно до програми розроблення матеріалів Перепису населення.

Стаття 18. Забезпечення користувачів даними Перепису населення

Порядок та умови доступу користувачів до даних Перепису населення визначаються Законом України «Про державну статистику».

Кабінет Міністрів України визначає перелік користувачів, яких спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у галузі статистики, його територіальні органи забезпечують зведеними знеособленими даними Перепису населення безоплатно відповідно до плану державних статистичних спостережень та у межах коштів, виділених на зазначені цілі з Державного бюджету України.

Надання користувачам за їх запитами зведених знеособлених даних Перепису населення на платній основі здійснюється у порядку, встановленому законодавством.

РОЗДІЛ VI. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України:

подати до Верховної Ради України пропозиції про внесення змін до законів України, що випливають з цього Закону;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, спрямованих на виконання цього Закону;

привести у відповідність з цим Законом свої нормативно-правові акти;

забезпечити перегляд та скасування міністерствами та іншими центральними і місцевими органами виконавчої влади прийнятих нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 19 жовтня 2000 року.
№ 2058-III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про державну підтримку малого підприємництва

Цей Закон визначає правові засади державної підтримки суб'єктів малого підприємництва незалежно від форми власності з метою якнайшвидшого виходу із економічної кризи та створення умов для розширення впровадження ринкових реформ в Україні.

Стаття 1. Поняття суб'єктів малого підприємництва

Суб'єктами малого підприємництва є:

фізичні особи, зареєстровані у встановленому законом порядку як суб'єкти підприємницької діяльності;

юридичні особи — суб'єкти підприємницької діяльності будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, в яких середньооблікова чисельність працюючих за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та обсяг річного валового доходу не перевищує 500 000 євро.

Середньооблікова чисельність працюючих визначається з урахуванням усіх працівників, у тому числі тих, що працюють за договорами та за сумісництвом, а також працівників представництв, філій, відділень та інших відокремлених підрозділів.

Стаття 2. Сфера дії Закону

Дія цього Закону поширюється на суб'єктів малого підприємництва незалежно від форми власності, у тому числі тих, що здійснюють діяльність у галузі сільського господарства.

Дія цього Закону не поширюється на довірчі товариства, страхові компанії, банки, ломбарди, інші фінансово-кредитні та небанківські фінансові установи, суб'єктів підприємницької діяльності, які провадять діяльність у сфері грального бізнесу, здійснюють обмін іноземної валюти, які є виробниками та імпортерами підакцизних товарів, а також суб'єктів підприємницької діяльності, у статутному фонді яких частка вкладів, що належить юридичним особам — засновникам та учасникам цих суб'єктів, які не є суб'єктами малого підприємництва, перевищує 25 відсотків.

Стаття 3. Законодавство України про державну підтримку малого підприємництва

Відносини щодо державної підтримки малого підприємництва регулюються цим Законом, Законом України «Про підприємництво» та іншими нормативно-правовими актами.

Стаття 4. Мета державної підтримки малого підприємництва

Метою державної підтримки малого підприємництва є:

1) створення умов для позитивних структурних змін в економіці України;

2) сприяння формуванню і розвитку малого підприємництва, становлення малого підприємництва як провідної сили в подоланні негативних процесів в економіці та забезпечення сталого позитивного розвитку суспільства;

3) підтримка вітчизняних виробників;

4) формування умов для забезпечення зайнятості населення України, запобігання безробіттю, створення нових робочих місць.

Стаття 5. Основні напрями державної підтримки малого підприємництва

Державна підтримка малого підприємництва здійснюється за такими напрямами:

1) формування інфраструктури підтримки і розвитку малого підприємництва, організація державної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів для суб'єктів малого підприємництва;

2) встановлення системи пільг для суб'єктів малого підприємництва;

3) запровадження спрощеної системи оподаткування, бухгалтерського обліку та звітності;

4) фінансово-кредитна підтримка малого підприємництва;

5) залучення суб'єктів малого підприємництва до виконання науково-технічних і соціально-економічних програм, здійснення поставки продукції (робіт, послуг) для державних та регіональних потреб.

Стаття 6. Органи, що здійснюють підтримку малого підприємництва

Державна підтримка малого підприємництва здійснюється Кабінетом Міністрів України, центральним органом виконавчої влади з питань регуляторної політики та підприємництва, іншими центральними органами виконавчої влади.

Кабінет Міністрів України в межах своїх повноважень сприяє розвитку малого підприємництва, спрямовує, координує і контролює діяльність органів виконавчої влади, які забезпечують проведення державної політики щодо його підтримки.

Центральний орган виконавчої влади з питань регуляторної політики та підприємництва в межах своїх повноважень бере участь у формуванні та забезпеченні реалізації державної політики розвитку малого підприємництва.

Верховна Рада Автономної Республіки Крим та Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування на підставі Національної програми сприяння розвитку малого підприємництва в Україні в межах своєї компетенції розробляють, погоджують та затверджують відповідні програми підтримки малого підприємництва та контролюють їх виконання.

На основі визначених пріоритетів Верховна Рада Автономної Республіки Крим та Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування відповідно до своєї компетенції:

готують пропозиції про встановлення для суб'єктів малого підприємництва податкових та інших пільг;

приймають рішення про виділення та використання коштів відповідних бюджетів та позабюджетних коштів для підтримки малого підприємництва;

сприяють діяльності об'єднань суб'єктів малого підприємництва;

сприяють залученню суб'єктів малого підприємництва до виконання науково-технічних і соціально-економічних програм, здійснення поставок продукції (робіт, послуг) для державних та регіональних потреб.

Стаття 7. Програми підтримки малого підприємництва

Підтримка малого підприємництва здійснюється відповідно до Національної програми сприяння розвитку малого підприємництва в Україні, програми підтримки малого підприємництва в Автономній Республіці Крим, регіональних та місцевих програм підтримки малого підприємництва, які затверджуються відповідно до законодавства.

Програми підтримки малого підприємництва включають положення про:

фінансово-кредитну та інвестиційну підтримку суб'єктів малого підприємництва;

забезпечення участі суб'єктів малого підприємництва у виконанні поставок для державних, регіональних та місцевих потреб;

вдосконалення нормативно-правової бази у сфері підприємницької діяльності;

сприяння створенню інфраструктури розвитку малого підприємництва;

пропозиції щодо встановлення системи пільг для суб'єктів малого підприємництва, у тому числі пом'якшення податкової політики;

допомогу в матеріально-технічному та інформаційному забезпеченні.

Фінансове забезпечення виконання відповідних програм підтримки малого підприємництва провадиться за рахунок Державного бюджету України, бюджету Автономної Республіки Крим, місцевих бюджетів, позабюджетних коштів, у тому числі коштів, одержаних від приватизації державного і відчуження комунального майна, та інших джерел фінансування, не заборонених законом.

Обсяг щорічних асигнувань на державну підтримку малого підприємництва визначається у видатковій частині Державного бюджету України та Державній програмі приватизації. Розпорядником цих коштів є центральний орган виконавчої влади з питань регуляторної політики та підприємництва. Контроль за цільовим використанням цих коштів здійснюється Рахунковою палатою та органами державної контрольно-ревізійної служби.

Стаття 8. Національна програма сприяння розвитку малого підприємництва

Національна програма сприяння розвитку малого підприємництва в Україні є комплексом заходів, спрямованих на реалізацію державної політики щодо вирішення проблем розвитку малого підприємництва. Національна програма сприяння розвитку малого підприємництва в Україні затверджується Верховною Радою України шляхом прийняття відповідного закону.

Заходи щодо реалізації Національної програми сприяння розвитку малого підприємництва в Україні щорічно затверджуються Кабінетом Міністрів України, а обсяги їх бюджетного фінансування затверджуються Верховною Радою України в Законі України про Державний бюджет України на черговий рік.

Кабінет Міністрів України щорічно разом з проектом Закону України про Державний бюджет України подає на розгляд Верховної Ради України інформацію про стан виконання Національної програми сприяння розвитку малого підприємництва в Україні та обґрунтування обсягів коштів на виконання заходів щодо реалізації зазначеної Програми в наступному бюджетному році із зазначенням джерел фінансування.

Відбір проектів по реалізації Національної програми сприяння розвитку малого підприємництва в Україні здійснюється на конкурсних засадах. Положення про проведення конкурсів проектів затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 9. Програма підтримки малого підприємництва в Автономній Республіці Крим, регіональні та місцеві програми підтримки малого підприємництва

Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві органи виконавчої влади та виконавчі органи місцевого самоврядування, виходячи з своїх потреб і можливостей відповідно до визначених у Національній програмі сприяння розвитку малого підприємництва в Україні пріоритетів, розробляють програму підтримки малого підприємництва в Атономній Республіці Крим, регіональні та місцеві програми підтримки малого підприємництва.

Програма підтримки малого підприємництва в Автономній Республіці Крим, регіональні та місцеві програми підтримки малого підприємництва затверджуються відповідно Верховною Радою Автономної Республіки Крим та відповідними радами органів місцевого самоврядування.

Стаття 10. Формування інфраструктури підтримки і розвитку малого підприємництва

Державна підтримка малого підприємництва щодо формування його інфраструктури здійснюється шляхом створення та забезпечення діяльності мережі бізнес-центрів, бізнес-інкубаторів тощо.

Основними завданнями таких організацій є:

консультування з питань законодавства України;

надання інформації щодо здійснення державної підтримки суб'єктів малого підприємництва;

надання інформації щодо наявності в регіоні необхідності виготовлення товарів (послуг), що виготовляються суб'єктами малого підприємництва, які розташовані на території регіону;

підвищення рівня кваліфікації управлінського персоналу суб'єктів малого підприємництва.

Стаття 11. Спрощена система оподаткування, бухгалтерського обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва

Для суб'єктів малого підприємництва в порядку, встановленому законодавством України, може застосовуватися спрощена система оподаткування бухгалтерського обліку та звітності, яка передбачає:

заміну сплати встановлених законодавством податків і зборів (обов'язкових платежів) сплатою єдиного податку;

застосування спрощеної форми бухгалтерського обліку та звітності.

Порядок ведення спрощеної системи бухгалтерського обліку та звітності визначається Кабінетом Міністрів України.

Спрощена система оподаткування, бухгалтерського обліку та звітності може застосовуватися поряд з діючою загальною системою оподаткування, бухгалтерського обліку та звітності, передбаченою законодавством, на вибір суб'єкта малого підприємництва.

Стаття 12. Участь суб'єктів малого підприємництва у виконанні науково-технічних і соціально-економічних програм, здійсненні поставок продукції (робіт, послуг) для державних і регіональних потреб

З метою забезпечення гарантованого ринку збуту для суб'єктів малого підприємництва, розширення виробничих потужностей передбачаються такі форми підтримки малого підприємництва:

забезпечення участі суб'єктів малого підприємництва в державних та регіональних соціально-економічних, інвестиційних, екологічних та інших програмах;

залучення суб'єктів малого підприємництва до формування, розміщення і виконання на договірній основі державних та регіональних замовлень на виконання робіт, надання послуг для задоволення державних та регіональних потреб.

Участь суб'єктів малого підприємництва в державних та регіональних програмах, залучення їх до виконання державних та регіональних замовлень здійснюється на конкурсних засадах.

Стаття 13. Фінансово-кредитна підтримка суб'єктів малого підприємництва

Фінансове забезпечення реалізації державної політики у сфері підтримки малого підприємництва здійснюють відповідно до своєї компетенції на загальнодержавному рівні Український фонд підтримки підприємництва, на регіональному рівні — регіональні фонди підтримки підприємництва, на місцевому рівні — місцеві фонди підтримки підприємництва.

Регіональні та місцеві фонди підтримки підприємництва є юридичними особами, засновниками яких можуть бути місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, Український фонд підтримки підприємництва, юридичні та фізичні особи.

Кошти Українського фонду, регіональних та місцевих фондів підтримки підприємництва формуються за рахунок бюджетних коштів, коштів, одержаних від приватизації державного та відчуження комунального майна, добровільних внесків фізичних і юридичних осіб, у тому числі іноземних, та інших коштів.

Зазначені фонди є неприбутковими організаціями.

Фінансова підтримка малого підприємництва здійснюється зазначеними фондами за передбаченими відповідними програмами напрямами через уповноважені банки, які визначаються за результатами тендеру.

Порядок створення та функціонування Українського фонду підтримки підприємництва визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 14. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Закони та інші нормативно-правові акти, введені в дію до набрання чинності цим Законом, діють у частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

підготувати та внести на розгляд Верховної Ради України законопроекти щодо приведення законів України у відповідність із цим Законом;

прийняти нормативно-правові акти, що випливають з цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність з цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність з цим Законом.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 19 жовтня 2000 року.
№ 2063-III.

«Голос України», 26 грудня 2000 року. № 245—246 (2492—2493)

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо операцій з металобрухтом)

ЗАКОН УКРАЇНИ

Верховна Рада України **постановляє:**

І. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Законі України «Про металобрухт» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 25, ст.212):

1) у статті 1:

абзац другий викласти у такій редакції:

«металобрухт — непридатні для прямого використання вироби або частини виробів, які за рішенням власника втратили експлуатаційну цінність внаслідок фізичного або морального зносу і містять у собі чорні або кольорові метали чи їх сплави, а також вироби з металу, що мають непоправний брак, залишки від виробництва та обробки чорних і кольорових металів і їх сплавів»;

абзац п'ятий викласти у такій редакції:

«збирання металобрухту — діяльність фізичних або юридичних осіб, пов'язана з переміщенням металобрухту від місця його утворення або знаходження до території розташування спеціалізованих або спеціалізованих металургійних переробних підприємств та їх приймальних пунктів»;

в абзаці сьомому слово «тощо» виключити;

абзац дванадцятий викласти у такій редакції:

«спеціалізовані підприємства (суб'єкти підприємницької діяльності усіх форм власності) — такі, які здійснюють операції з металобрухтом, мають спеціальне технологічне брухтопереробне та вантажопідйомне обладнання, вагове господарство, складські приміщення, кваліфікований персонал, забезпечують згідно з законодавством протипожежну, екологічну та радіаційну безпеку і контроль якісного складу металобрухту та отримали відповідні ліцензії»;

доповнити статтю новими абзацами такого змісту:

«експортний сертифікат якості — документ, що підтверджує відповідність хімічного складу сплаву і зливків кольорових металів стандартам України, міжнародним стандартам та виданий власною акредитованою лабораторією, занесеною до реєстру органу виконавчої влади, який забезпечує реалізацію державної політики у здійсненні операцій з металобрухтом;

побутовий металобрухт — непридатні для прямого використання вироби побутового призначення або частини цих виробів, які містять у собі чорні або кольорові метали чи їх сплави і які втратили експлуатаційну цінність;

промисловий металобрухт — непридатні для прямого використання в промисловості та інших галузях економіки вироби або частини цих виробів, які містять у собі чорні або кольорові метали чи їх сплави і які за рішенням власника втратили експлуатаційну цінність внаслідок фізичного або морального зносу, а також вироби з металу, що мають непоправний брак, залишки від виробництва чорних і кольорових металів і їх сплавів;

спеціалізовані металургійні переробні підприємства — такі, що відповідають вимогам визначення спеціалізованого підприємства, мають виробниче обладнання і технологію для металургійної переробки брухту та відходів металів, пов'язану зі зміною структури металу, його хімічного складу, та які пройшли атестацію у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади з питань промислової політики;

приймальний пункт спеціалізованого або спеціалізованого металургійного переробного підприємства (далі — приймальний пункт) — виробничий підрозділ спеціалізованого або спеціалізованого металургійного переробного підприємства, на базі якого проводяться операції по збиранню, заготівлі та переробці металобрухту. Приймальний пункт повинен мати вагове та інше обладнання, відповідну ділянку з твердим покриттям, які необхідні для приймання та зберігання металобрухту, кваліфікований персонал»;

2) статтю 4 викласти у такій редакції:

«Стаття 4. Порядок здійснення операцій з металобрухтом

Операції з металобрухтом здійснюються лише спеціалізованими або спеціалізованими металургійними переробними підприємствами, а також їх приймальними пунктами.

Ліцензії на здійснення операцій з металобрухтом видаються лише підприємствам — юридичним особам, які мають спеціальне технологічне брухтопереробне та вантажопідйомне обладнання, вагове господарство, складські приміщення, кваліфікований персонал, забезпечують згідно з законодавством протипожежну, екологічну та радіаційну безпеку і контроль якісного складу металобрухту.

Обов'язковою умовою на отримання ліцензії є акт обстеження місцевими державними адміністраціями спеціалізованих або спеціалізованих металургійних переробних підприємств на їх відповідність вимогам цього Закону (далі — акт обстеження місцевими державними адміністраціями), який складається протягом п'ятнадцяти календарних днів з дня подачі заяви. Відмова у видачі акта обстеження може бути оскаржена в установленому порядку.

Спеціалізоване або спеціалізоване металургійне переробне підприємство має право згідно з законодавством відкривати приймальні пункти, які здійснюють операції з металобрухтом. Адреси приймальних пунктів повинні бути зазначені у ліцензії відповідно до актів обстеження місцевими державними адміністраціями.

Спеціалізоване або спеціалізоване металургійне переробне підприємство має право відкривати приймальні пункти в будь-яких регіонах України без обмежень.

Ліцензуванню не підлягає діяльність фізичних осіб, пов'язана із збиранням та реалізацією побутового брухту чорних та кольорових металів, а також діяльність фізичних осіб — суб'єктів підприємницької діяльності і юридичних осіб, пов'язана із збиранням та реалізацією промислового брухту чорних та кольорових металів, який утворився в результаті їх діяльності.

Приймання побутового металобрухту від фізичних осіб дозволяється лише при пред'явленні ними документа, який засвідчує особу, та обов'язково оформляється актом приймання. В акті приймання побутового металобрухту від фізичних осіб зазначаються дані документа, який засвідчує особу, та опис металобрухту. Фізичні особи можуть здійснювати операції лише з побутовим металобрухтом.

Приймання промислового брухту у фізичних осіб, які не є суб'єктами підприємницької діяльності, забороняється.

Збирання, заготівля, переробка, транспортування, реалізація промислового металобрухту фізичними особами забороняються.

Приймання промислового брухту від юридичних осіб оформляється актом приймання із зазначенням найменування юридичної особи, кількості та джерел походження металобрухту. В акті робиться відмітка про вибухонебезпечність та дезактивацію і знешкодження металобрухту від шкідливих речовин та зазначається доза випромінювання.

Документи, що засвідчують набуття права власності на металобрухт, та акти приймання металобрухту є обов'язковими супровідними документами і повинні знаходитися в місцях знаходження металобрухту та зберігатися протягом трьох років.

Юридичним особам забороняється залучати до операцій з промисловим металобрухтом осіб віком до 18 років»;

3) статтю 5 доповнити частиною третьою такого змісту:

«Обов'язковою умовою для отримання ліцензії на здійснення операцій з металобрухтом є наявність облаштованої земельної ділянки для здійснення операцій з брухтом кольорових металів та їх сплавів площею не менш як 500 кв. м, з брухтом чорних металів та їх сплавів — не менш як 1000 кв. м, яка повинна мати бетонне або тверде покриття. Забороняється здійснювати заготівлю, переробку, реалізацію, утилізацію та металургійну переробку металобрухту в інших місцях»;

4) статтю 6 доповнити частиною такого змісту:

«Оплата закупленого у населення металобрухту здійснюється через каси в банках готівкою або шляхом поштового переказу за рахунок суб'єкта підприємницької діяльності, який здійснює операції з металобрухтом. Забороняється проведення готівкових розрахунків при здійсненні операцій з промисловим металобрухтом»;

5) статтю 7 виключити;

6) статтю 9 викласти у такій редакції:

«Стаття 9. Експорт металобрухту

Контракти (договори, угоди) на експорт металобрухту підлягають реєстрації в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. Експорт брухту та відходів кольорових металів забороняється.

Забороняється експорт металобрухту, який утворився у військових частинах, військових установах, військових навчальних закладах Збройних Сил України та інших військових формуваннях, утворених відповідно до законів України, перелік якого затверджується Кабінетом Міністрів України, а також експорт списаних на металобрухт агрегатів машин, кораблів, плавзасобів, військової техніки, рухомого складу залізничного транспорту в нерозібраному стані.

Експорт сплавів і зливків з брухту та відходів кольорових металів здійснюється при наявності експортного сертифіката якості спеціалізованими металургійними переробними підприємствами, які сертифіковані відповідно до вимог міжнародних стандартів ISO серії 9002.

Експорт брухту легованих чорних металів (легованого металобрухту) забороняється.

Вивезення за межі митної території України як давальницької сировини брухту та відходів кольорових металів забороняється»;

7) частину другу статті 11 викласти у такій редакції:

«Центральний орган виконавчої влади з питань статистики та його територіальні органи в межах своєї компетенції організовують і забезпечують збирання статистичної інформації та разом із центральним органом виконавчої влади з питань промислової політики розробляють методології статистичних показників, що відображають стан здійснення операцій з металобрухтом. У разі несвоєчасного надання або надання недостовірної інформації, обов'язковість надання якої визначено згідно з законом, до органів державної статистики за їх поданням дія ліцензії на здійснення операцій з металобрухтом зупиняється. У разі повторного надання недостовірної інформації до органів державної статистики ліцензія анулюється»;

8) статтю 12 викласти у такій редакції:

«Стаття 12. Органи, що здійснюють державне регулювання операцій з металобрухтом

Органами, що здійснюють державне регулювання операцій з металобрухтом, є Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, центральний орган виконавчої влади з питань промислової політики, інші центральні органи виконавчої влади відповідно до їх компетенції та місцеві державні адміністрації.

Методологічне та нормативно-правове забезпечення здійснення операцій з металобрухтом здійснює центральний орган виконавчої влади з питань промислової політики відповідно до його повноважень.

Державне регулювання операцій з металобрухтом реалізується шляхом:

видачі центральним органом виконавчої влади з питань промислової політики ліцензій на здійснення операцій з металобрухтом на підставі акта обстеження місцевими державними адміністраціями в установленому законодавством порядку та встановлення відповідних умов і правил здійснення операцій з металобрухтом і контролю за їх додержанням;

складання місцевими державними адміністраціями акта обстеження спеціалізованих або спеціалізованих металургійних переробних підприємств та їх приймальних пунктів на відповідність вимогам цього Закону і контролю за додержанням встановлених ними умов і правил здійснення операцій з металобрухтом.

Виходячи з потреби брухту чорних металів Кабінет Міністрів України має право запроваджувати режим квотування або повну заборону його експорту. Дія цього положення не поширюється на експорт брухту та відходів чорних металів до країн, з якими Україна має відповідні взаємні міжнародні зобов'язання»;

9) статтю 13 викласти у такій редакції:

«Стаття 13. Компетенція державних органів у здійсненні операцій з металобрухтом

Центральний орган виконавчої влади з питань промислової політики у здійсненні операцій з металобрухтом у межах своїх повноважень:

забезпечує здійснення державної політики у здійсненні операцій з металобрухтом;

здійснює із залученням інших державних та недержавних організацій аналіз потенційних запасів та складає щорічний баланс утворення та споживання металобрухту в Україні;

разом з місцевими органами виконавчої влади бере участь у перевірках суб'єктів підприємницької діяльності щодо дотримання ними умов та правил здійснення операцій з металобрухтом;

здійснює методологічне, нормативно-правове забезпечення реалізації операцій з металобрухтом;

залучає для вирішення зазначених питань фахівців провідних спеціалізованих металургійних переробних підприємств, виробничі об'єднання, асоціації, спілки та інші форми об'єднань підприємств, що зайняті в зазначеній сфері діяльності;

видає ліцензії на здійснення операцій з металобрухтом в установленому законодавством порядку;

контролює додержання ліцензійних умов;

зупиняє дію ліцензії на здійснення операцій з металобрухтом або анулює її в порядку, визначеному законом.

Місцеві державні адміністрації у здійсненні операцій з металобрухтом:

складають акт обстеження спеціалізованих або спеціалізованих металургійних переробних підприємств та їх приймальних пунктів на відповідність вимогам цього Закону на територіях відповідних адміністративних одиниць;

здійснюють контроль за додержанням спеціалізованими або спеціалізованими металургійними переробними підприємствами та їх приймальними пунктами встановлених умов та правил здійснення операцій з металобрухтом;

виявляють порушення вимог цього Закону спеціалізованими або спеціалізованими металургійними переробними підприємствами та їх приймальними пунктами на територіях відповідних адміністративних одиниць.

Місцеві державні адміністрації у разі виявлення порушень вимог цього Закону повідомляють про це центральному органу виконавчої влади з питань промислової політики, який зобов'язаний зупинити дію ліцензії, організувати перевірку та у разі підтвердження порушень здійснення операцій з металобрухтом анулювати ліцензію. Центральний орган виконавчої влади з питань промислової політики повинен повідомити про своє рішення місцевій державній адміністрації протягом тридцяти днів з дня одержання повідомлення про порушення»;

10) у тексті Закону слова «Міністерство зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України», «Міністерство промислової політики України», «Міністерство охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України» та «Державний комітет статистики України» в усіх відмінках замінити відповідно словами «центральний орган виконавчої влади з питань економіки», «центральний орган виконавчої влади з питань промислової політики», «центральний орган виконавчої влади з питань екології та природних ресурсів» та «центральний орган виконавчої влади з питань статистики» у відповідних відмінках.

2. У Кримінальному кодексі України:

1) доповнити Кодекс статтею 153^3 такого змісту:

«Стаття 153^3. Порушення законодавства, що регулює здійснення операцій з металобрухтом

Порушення законодавства, що регулює здійснення операцій з металобрухтом, якщо ці дії вчинено протягом року після накладення адміністративного стягнення за такі ж порушення,

— караються позбавленням волі на строк до трьох років або штрафом від ста до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Ті самі дії, вчинені за попереднім зговором групою осіб або особою, раніше судимою за злочин, передбачений цією статтею, або якщо вони завдали великої матеріальної шкоди підприємствам, установам, організаціям або спричинили інші тяжкі наслідки,

— караються позбавленням волі на строк від трьох до п'яти років або штрафом від п'ятисот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Примітка. Під великою матеріальною шкодою слід розуміти шкоду, яка в п'ятдесят і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян»;

2) абзац третій частини четвертої статті 25 після слів і цифр «незаконне виготовлення, підробка, використання або збут незаконно виготовлених і одержаних чи підроблених контрольних марок для маркування упаковок примірників аудіовізуальних творів та фонограм (стаття 153^2)» доповнити словами і цифрами «порушення законодавства, що регулює здійснення операцій з металобрухтом (стаття 153^3)».

3. Частину другу статті 112 Кримінально-процесуального кодексу України після цифр «153^2» доповнити цифрами «153^3».

4. У Кодексі України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст.1122):

1) доповнити Кодекс статтею 164^{10} такого змісту:

«Стаття 164^{10}. Порушення законодавства, що регулює здійснення операцій з металобрухтом

Порушення законодавства, що регулює здійснення операцій з металобрухтом,

— тягне за собою накладення штрафу від двадцяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією металобрухту, а також грошей, отриманих від його реалізації»;

2) у статті 221 цифри «164^6 — 164^9» замінити цифрами «164^6 — 164^{10}».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України з дня набрання чинності цим Законом у чотиримісячний термін:

внести до Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавчих актів у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення власних нормативно-правових актів, а також нормативно-правових актів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади у відповідність з нормами цього Закону;

забезпечити перереєстрацію діючих ліцензій на здійснення операцій з металобрухтом без справляння плати за їх перереєстрацію;

зупинити видачу нових ліцензій на період перереєстрації діючих ліцензій.

3. Ліцензії на здійснення операцій з металобрухтом, що не перереєстровані у чотиримісячний термін після набрання чинності цим Законом, вважаються недійсними.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
16 листопада 2000 року.
№ 2114-III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам

Цей Закон відповідно до Конституції України гарантує інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам право на матеріальне забезпечення за рахунок коштів Державного бюджету України та їх соціальну захищеність шляхом встановлення державної соціальної допомоги на рівні прожиткового мінімуму.

Стаття 1. Право на державну соціальну допомогу

Право на державну соціальну допомогу мають інваліди з дитинства I і II групи, непрацюючі інваліди з дитинства III групи, а також діти-інваліди віком до 16 років.

Причина, група інвалідності, строк, на який встановлюється інвалідність, визначаються органом медико-соціальної експертизи згідно із законодавством України.

Перелік медичних показань, що дають право на одержання державної соціальної допомоги на дітей-інвалідів віком до 16 років, визначається у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Інвалідам з дитинства, які мають одночасно право на державну соціальну допомогу і пенсію, призначається державна соціальна допомога або пенсія за їх вибором. Державна соціальна допомога або пенсія інвалідам з дитинства, яких визнано недієздатними, а також на дітей-інвалідів призначається за вибором їх батьків, усиновителів, опікуна або піклувальника.

Стаття 2. Розміри державної соціальної допомоги

Державна соціальна допомога призначається у таких розмірах:

інвалідам з дитинства I групи — 100 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;

інвалідам з дитинства II групи — 70 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;

непрацюючим інвалідам з дитинства III групи — 50 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;

на дітей-інвалідів віком до 16 років — 70 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

Прожитковий мінімум визначається відповідно до Закону України «Про прожитковий мінімум» та щорічно затверджується Верховною Радою України за поданням Кабінету Міністрів України і періодично переглядається відповідно до зростання індексу споживчих цін разом з уточненням показників Державного бюджету України.

Розміри державної соціальної допомоги підвищуються у зв'язку із збільшенням прожиткового мінімуму.

Державна соціальна допомога призначається у новому розмірі з місяця, наступного за тим, в якому проведене збільшення прожиткового мінімуму.

Стаття 3. Надбавка на догляд

Інвалідам з дитинства I групи встановлюється надбавка на догляд за ними у розмірі 50 відсотків прожиткового мінімуму.

Надбавка на догляд, що призначається одинокій матері (батьку), встановлюється у розмірі: на дитину-інваліда віком до 6 років — 30 відсотків прожиткового мінімуму, на дитину-інваліда віком від 6 до 16 років — 50 відсотків прожиткового мінімуму.

Надбавка на догляд, що призначається в інших випадках, встановлюється у розмірі: на дитину-інваліда віком до 6 років — 30 відсотків прожиткового мінімуму, на дитину-інваліда віком від 6 до 16 років — 50 відсотків прожиткового мінімуму та за умови, що середньомісячний сукупний доход сім'ї, в якій виховується дитина-інвалід, за попередні шість місяців не перевищує прожиткового мінімуму на сім'ю.

Надбавка на догляд за дитиною-інвалідом віком до 16 років призначається одному з непрацюючих працездатних батьків, усиновителів, опікуну, піклувальнику, які фактично здійснюють догляд за дитиною-інвалідом; одному з непрацюючих батьків, усиновителів, опікуну, піклувальнику з числа інвалідів I або II групи, які фактично здійснюють догляд за дитиною-інвалідом.

Стаття 4. Період, на який призначається державна соціальна допомога

Державна соціальна допомога інвалідам з дитинства I і II групи, непрацюючим інвалідам з дитинства III групи призначається на весь час інвалідності, встановленої органами медико-соціальної експертизи.

На дітей-інвалідів державна соціальна допомога призначається на строк, зазначений у медичному висновку, який видається у порядку, встановленому Міністерством охорони здоров'я України, але не більш як по місяць досягнення дитиною-інвалідом 16-річного віку.

Стаття 5. Строк виплати державної соціальної допомоги при зміні групи інвалідності

У разі зміни групи інвалідності державна соціальна допомога у новому розмірі виплачується з дня зміни групи інвалідності.

Якщо дитина-інвалід, на яку виплачувалася державна соціальна допомога, по досягненні 16-річного віку визнана інвалідом з дитинства, виплата допомоги продовжується у новому розмірі за її заявою (недієздатним — за заявою опікуна) з дня встановлення групи інвалідності.

Стаття 6. Умови поновлення виплати державної соціальної допомоги

Виплата державної соціальної допомоги зупиняється у випадку пропуску строку переогляду інвалідом з дитинства або дитиною-інвалідом, а в разі визнання знову інвалідом або дитиною-інвалідом виплата державної соціальної допомоги поновлюється з дня зупинення, але не більш як за один місяць.

Якщо строк переогляду пропущено з поважної причини, виплата державної соціальної допомоги поновлюється з дня зупинення виплати, але не більш як за 3 роки, за умови, що за цей період його визнано інвалідом або дитиною-інвалідом. При цьому, якщо при переогляді інваліда з дитинства переведено до іншої групи інвалідності (вищої або нижчої), то державна соціальна допомога за зазначений період виплачується за попередньою групою.

У разі припинення виплати державної соціальної допомоги внаслідок нез'явлення на переогляд без поважних причин, при наступному визнанні інвалідом з дитинства або дитиною-інвалідом, виплата цієї допомоги поновлюється з дня встановлення інвалідності або визнання дитиною-інвалідом.

Стаття 7. Інформація про державну соціальну допомогу

Органи медико-соціальної експертизи та заклади охорони здоров'я у 3-денний строк зобов'язані надіслати копії акта огляду інваліда з дитинства або медичного висновку про визнання дитиною-інвалідом до управління соціального захисту населення за місцем проживання інваліда з дитинства або батьків, усиновителів, опікуна, піклувальника дитини-інваліда.

Не пізніше 10 днів після надходження документів, зазначених у частині першій цієї статті, управління соціального захисту населення зобов'язане у письмовій формі повідомити інваліда з дитинства, а також батьків, усиновителів, опікуна або піклувальника дитини-інваліда про право на державну соціальну допомогу, умови, розмір і порядок її надання.

За місяць до закінчення строку виплати державної соціальної допомоги управління соціального захисту населення зобов'язане попередити у письмовій формі інваліда з дитинства, а також батьків, усиновителів, опікуна або піклувальника дитини-інваліда про причину припинення її виплати.

Стаття 8. Порядок звернення за призначенням державної соціальної допомоги

Заява про призначення державної соціальної допомоги подається інвалідом з дитинства до управління соціального захисту населення за місцем проживання.

Заява про призначення державної соціальної допомоги інваліду I чи II групи, який визнаний недієздатним, а також на дитину-інваліда подається одним із батьків, усиновителем, опікуном або піклувальником за місцем свого проживання.

До заяви про призначення державної соціальної допомоги повинні бути додані документи про вік і місце проживання інваліда з дитинства або дитини-інваліда, документи про місце проживання батьків, усиновителів, опікуна або піклувальника, який подав заяву, а також довідка медико-соціальної експертизи або медичний висновок, видані у встановленому порядку.

Якщо з заявою звертається опікун або піклувальник, то подається також копія рішення органу опіки і піклування про встановлення опіки чи піклування.

Непрацюючі інваліди з дитинства III групи, а також один із непрацюючих батьків, усиновителів, опікун або піклувальник, які фактично здійснюють догляд за дитиною-інвалідом віком до 16 років, додатково подають довідку про те, що вони не працюють, видану за місцем проживання.

Управління соціального захисту населення, яке прийняло заяву про призначення державної соціальної допомоги, видає заявнику розписку про прийом заяви та доданих до неї документів із зазначенням дати прийому заяви.

Днем звернення за призначенням державної соціальної допомоги вважається день прийому заяви з усіма необхідними документами.

Якщо заява про призначення державної соціальної допомоги надсилається поштою і при цьому подаються також всі необхідні документи, то днем звернення за державною соціальною допомогою вважається дата, вказана в поштовому штемпелі місця відправлення заяви.

У тих випадках, коли до заяви додані не всі необхідні документи, заявнику повідомляється, які документи повинні бути подані додатково. Якщо вони будуть подані не пізніше 3-х місяців з дня одержання повідомлення про необхідність подання додаткових документів, то днем звернення за призначенням державної соціальної допомоги вважається день прийому або відправлення заяви про призначення такої допомоги.

Стаття 9. Порядок та строки призначення державної соціальної допомоги

Державна соціальна допомога інвалідам з дитинства або на дітей-інвалідів віком до 16 років призначається органами соціального захисту населення.

Заява про призначення державної соціальної допомоги розглядається органами соціального захисту населення не пізніше 10 днів після надходження заяви з усіма необхідними документами.

Державна соціальна допомога призначається з дня звернення за її призначенням.

Стаття 10. Виплата державної соціальної допомоги

Державна соціальна допомога виплачується державними підприємствами і об'єднаннями зв'язку за місцем проживання інваліда з дитинства або батьків, усиновителів, яким призначена допомога на дітей-інвалідів. Опікуну або піклувальнику державна соціальна допомога виплачується за місцем їх проживання.

Виплата державної соціальної допомоги провадиться щомісячно у встановлені органами соціального захисту населення строки.

Призначена державна соціальна допомога виплачується інваліду з дитинства I чи II групи незалежно від одержуваного ним заробітку, стипендії, аліментів або інших доходів.

Державна соціальна допомога, яка призначена на дитину-інваліда віком до 16 років, виплачується незалежно від одержання на неї інших видів допомоги.

Стаття 11. Виплата державної соціальної допомоги за довіреністю

Державна соціальна допомога може виплачуватися за довіреністю, порядок оформлення і строк дії якої визначаються законом.

Стаття 12. Виплата державної соціальної допомоги за минулий час

Призначені суми державної соціальної допомоги, але не витребувані своєчасно одержувачем, виплачуються за минулий час не більш як за 12 місяців перед зверненням за її одержанням.

Суми державної соціальної допомоги, не одержані своєчасно з вини органу, який призначає або виплачує державну соціальну допомогу, виплачуються за минулий час без обмеження будь-яким строком. При цьому виплата державної соціальної допомоги за минулий час здійснюється виходячи із прожиткового мінімуму, затвердженого на момент її виплати, з компенсацією за несвоєчасну її виплату.

Стаття 13. Виплата державної соціальної допомоги інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам віком до 16 років, які проживають у будинках-інтернатах

Інвалідам з дитинства, які проживають у будинках-інтернатах для громадян похилого віку та інвалідів, виплачується 20 відсотків призначеного розміру державної соціальної допомоги.

Призначена державна соціальна допомога не виплачується за час перебування дитини-інваліда віком до 16 років на повному державному утриманні.

Стаття 14. Підстави припинення і відновлення виплати державної соціальної допомоги

Виплата у повному розмірі державної соціальної допомоги інвалідам з дитинства у разі влаштування їх у будинок-інтернат або повернення з нього відповідно припиняється або відновлюється з першого числа місяця, наступного за місяцем, в якому виникли ці обставини.

У разі влаштування дитини-інваліда віком до 16 років на повне державне утримання в дитячий будинок-інтернат або повернення з нього виплата державної соціальної допомоги на дитину-інваліда відповідно припиняється або відновлюється з першого числа місяця, наступного за місяцем, в якому виникли ці обставини.

При зміні одержувачем державної соціальної допомоги постійного місця проживання виплата цієї допомоги продовжується відповідним органом соціального захисту населення за новим місцем проживання. Виплата державної соціальної допомоги продовжується з того часу, з якого вона була припинена за попереднім місцем проживання.

Стаття 15. Виплата допомоги на поховання

У разі смерті інваліда з дитинства або дитини-інваліда віком до 16 років членам його сім'ї або особі, яка здійснила поховання, виплачується допомога на поховання у розмірі двомісячної суми державної соціальної допомоги.

Допомога на поховання виплачується незалежно від строку звернення за її виплатою.

Стаття 16. Джерела покриття витрат на виплату державної соціальної допомоги

Покриття витрат на виплату державної соціальної допомоги здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України у вигляді субвенцій до місцевих бюджетів.

Стаття 17. Оскарження рішення органу, що призначає державну соціальну допомогу, та відповідальність посадових осіб за порушення цього Закону

Рішення органу, що призначає державну соціальну допомогу, може бути оскаржене у відповідних органах виконавчої влади або у судовому порядку.

Посадові особи, з вини яких несвоєчасно виплачується державна соціальна допомога, несуть відповідальність відповідно до закону.

Стаття 18. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2001 року.

2. При визначенні розмірів державної соціальної допомоги на 2001 рік застосовується тимчасовий розрахунковий розмір —50 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

3. Кабінету Міністрів України:

підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції про внесення змін до законодавчих актів України, що випливають із цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади України їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
16 листопада 2000 року.
№ 2109-III.

У номер

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про визнання такими, що втратили чинність, деяких Указів Президента України

1. Визнати такими, що втратили чинність:

Указ Президента України від 27 січня 1995 року № 84 «Про регулювання бартерних (товарообмінних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності»;

Указ Президента України від 26 липня 1995 року № 660 «Про додаткові заходи щодо регулювання бартерних (товарообмінних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності»;

Указ Президента України від 19 грудня 1995 року № 1163 «Про внесення змін до Указу Президента України від 27 січня 1995 року № 84»;

Указ Президента України від 5 червня 1996 року № 399 «Про подовження строків ввезення на митну територію України товарів, що імпортуються в Україну підприємствами шинної і гумо-азбестової промисловості за бартерними договорами».

2. Кабінету Міністрів України у місячний строк привести свої рішення у відповідність із цим Указом.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 20 грудня 2000 року.
№ 1355/2000.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про зміну меж території у Вінницькій області, яку оголошено зоною надзвичайної екологічної ситуації

На доповнення Указу Президента України від 11 грудня 2000 року № 1324 «Про оголошення окремих районів та міст Вінницької, Кіровоградської, Миколаївської, Одеської, Хмельницької та Черкаської областей зоною надзвичайної екологічної ситуації» та відповідно до пункту 21 статті 106 Конституції України постановляю:

Включити до переліку районів, які оголошено зоною надзвичайної екологічної ситуації, Іллінецький, Мурованокуриловецький та Могилів-Подільський райони Вінницької області.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 20 грудня 2000 року.
№ 1364/2000.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Договору про всеосяжну заборону ядерних випробувань

Верховна Рада України *постановляє:*

Договір про всеосяжну заборону ядерних випробувань, підписаний від імені України 27 вересня 1996 року у м. Нью-Йорку, ратифікувати.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 16 листопада 2000 року.
№ 2107-III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Підготовчою комісією Організації Договору про всеосяжну заборону ядерних випробувань про проведення заходів, у тому числі післясертифікаційної діяльності, стосовно об'єктів з міжнародного моніторингу за Договором про всеосяжну заборону ядерних випробувань

Верховна Рада України *постановляє:*

Угоду між Кабінетом Міністрів України та Підготовчою комісією Організації Договору про всеосяжну заборону ядерних випробувань про проведення заходів, у тому числі післясертифікаційної діяльності, стосовно об'єктів з міжнародного моніторингу за Договором про всеосяжну заборону ядерних випробувань, підписану в м. Києві 17 вересня 1999 року та у м. Відні (Австрійська Республіка) 27 вересня 1999 року, ратифікувати.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 16 листопада 2000 року.
№ 2108-III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про затвердження Указу Президента України «Про оголошення окремих районів та міст Вінницької, Кіровоградської, Миколаївської, Одеської, Хмельницької та Черкаської областей зоною надзвичайної екологічної ситуації»

Відповідно до пункту 31 статті 85 Конституції України та статті 6 Закону України «Про зону надзвичайної екологічної ситуації» Верховна Рада України *постановляє:*

1. Затвердити Указ Президента України від 11 грудня 2000 року № 1324/2000 «Про оголошення окремих районів та міст Вінницької, Кіровоградської, Миколаївської, Одеської, Хмельницької та Черкаської областей зоною надзвичайної екологічної ситуації».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 14 грудня 2000 року.
№ 2146-III.

Світ і людина у XXI столітті

Людство, очевидно, мусить вибрати одне з двох: або вчинити самогубство, або навчитися жити, як одна сім'я.

Арнольд ТОЙНБІ.

Гряде нова хвиля глобалізації, небачена за масштабами і наслідками глобальна революція XXI століття. Привид тотального глобалізму бродить по світу. Він замінив собою привид комунізму і західного лібералізму як застарілих ідеологій. В останній третині XX століття зародилася і переходить у XXI століття ідеологія глобалізму як небачений за потужністю всесвітній ідеологічний проект. Сила проекту в тому, що його локомотивом є велетенський економічний потенціал США, країн «великої сімки» і розвинутих країн загалом. Це рукотворний проект, а не стихійне лихо чи природне явище. Це справа людських рук і людських інтересів. Перед нами лише один вибір — усі люди світу повинні впливати на цей процес, а не бути глиною — сировиною і дровами, які в цьому процесі згорять. Перша глобальна революція, розпочата в 60-х роках XX століття, не пішла на користь людству і конкретної людини. [1]Є спроби пояснити це її стихійним характером. Про яку стихію може йти мова, коли глобальні центри інтенсивно й послідовно створюють інфраструктуру, спроможну завдяки застосуванню найновіших технологій, зокрема гуманітарних і соціальних, контролювати свідомість і громадську поведінку людей. Паралельно завершується реконструкція глобальних структур, які спроможні впливати на рішення будь-якого уряду, включно з урядом США (рада з міжнародних відносин).

Сучасні лідери глобальних трансформацій і діячі «глобальної революції» ставлять перед собою надзавдання набагато радикальніші, ніж ті, що їх ставили перед собою апостоли «світової революції» Леніна і «нового порядку» Гітлера. Вожді нової глобальної революції, кажучи про свої плани, стверджують: «Наша епоха не просто революційна. Ми ввійшли у фазу нової метаморфози всієї людської історії. Світ стоїть на порозі трансформації, яка за своїми історичними і людськими наслідками буде драматичнішою, ніж та, що була спричинена французькою і більшовицькою революціями...» (З. Бжезінський, 1968).

З'явилися вкрай поляризовані, контрастні концепції глобалізму. Панівною є концепція створення «світового співтовариства» і система «глобального управління», або «світового уряду», яка передбачає формування планетарного співтовариства солідарних людей, народів, країн і держав. Сучасний глобалізм породжує глобальний віртуальний фантом «інтегрованого світового співтовариства». Справді, в результаті технологічних переворотів (особливо останньої революції) в комунікаційному плані світ став єдиним домом без стін, «глобальним селом». Але з точки зору умов розвитку і ефективності економічного відтворення, конкурентоспроможності в різних регіонах і країнах світ є дедалі драматичніше розділеним, неєдиним, дезінтегрованим. Паралельно з процесами глобальної інтеграції світу ідуть потужні процеси дезінтеграції. У XXI столітті людству ще належить знайти механізми інтеграції, відмінні від механізмів, запропонованих космополітичними структурами.

Глобалізм, як нова ідеологія країн «золотого мільярда», назавжди відміняє класичний для міжнародного права принцип невтручання у внутрішні справи націй-держав і замінює його протилежним йому принципом «глобального втручання», «гуманітарного втручання». Ідея створення і легалізації системи «глобального управління», «світового уряду», «глобальної держави» на Заході набула дуже серйозного звучання. При цьому національним державам, їх суверенітету не залишається місця і ролі більшої, ніж роль місцевих адміністрацій.

1995 року в одному з випусків журналу «Глобальне управління» підкреслювалося, що «... функції глобального управління в міжнародному масштабі ті самі, що і в урядів окремих держав у себе вдома, тому оформлення глобалізації потребує послідовних кроків зі створення світового уряду». Ясно, що це буде за уряд і де його столиця. Таким країнам, як Україна, яка відновила свою державність лише на порозі XXI століття, не слід поспішати в обійми тепер уже «глобального старшого брата». Опираючись на власні ресурси і сили, на ефект об'єднаної праці народу, Україна повинна реалізувати свій шанс стати великою конкурентоспроможною європейською державою і єдиною політичною нацією з європейським рівнем економіки, добробуту народу і цивілізації.

Меморандуми замість постанови Політбюро

Базою і рушійною силою глобалізації розвитку світу є економіка. В основі економічної глобалізації лежить інтеграція світової економіки та її особливий синергетичний ефект. Глобалізація високих технологій, виробництва, споживання, фінансування, кредитування веде до зростання обсягів виробництва, посилення заохочувальної конкуренції, зниження цін, підвищення продуктивності праці. Глобальні комунікації інтелектуалізують виробництво та споживання і відкривають нову еру глобальної економіки, яка здатна принести вибухове прискорення розвитку. Ось лише один приклад. Після Другої світової війни завдяки інтересам великих західних країн, які збіглися, торгові бар'єри поступово і рішуче ліквідувалися. У 1947 році середня торгова тарифна ставка була 47%, у 1980 р. —6%, а в 90-х роках після глобальних багатосторонніх торгових угод Уругвайського раунду скоротилася до 4%. За останніх 50 років світова торгівля зросла більш як у 10 разів і становить сьогодні понад 5 трильйонів доларів на рік.

Але індустріалізовані країни Півночі з часткою населення в 20% володіють 75% світової торгівлі. В новій, глобально орієнтованій національній стратегії України слід прямо записати такий імператив: «Навчитися виробляти конкурентоспроможний товар і торгувати, довести частку України у світовій торгівлі відповідно до питомої ваги населення, питомої ваги території і питомої ваги економічного потенціалу вже в наступні 10—15 років». Тоді замість товарної агресії і експансії на український ринок прийде глобальний капітал і глобальний інвестор.

Глобальна дерегуляція фінансових ринків у 80-х роках, тобто звільнення їх із-під жорсткого контролю національної держави, вже прийшла в Україну. Глобальні меморандуми МВФ на Президента і уряд України впливають більше, ніж нещодавні постанови Політбюро ЦК КПРС, які не виконувалися, незважаючи на партійну демократію-диктатуру, або демократуру. Лібералізація міжнародної банківської індустрії дала можливість збільшити глобальний грошовий обіг і біржові трансакції за 1995—2000 роки більш як удесятеро.

Діаграма 1 ілюструє взаємопов'язане зростання обсягів світового виробництва, торгівлі, прямих інвестицій у глобальній економіці. За останні 25 років глобальний доход зріс удвічі, обсяги світової торгівлі — втричі, прямі закордонні інвестиції — уп'ятеро. Основна причина цього — дерегуляція і лібералізація глобальних фінансових ринків, звільнення їх з-під контролю національних держав, за винятком Китаю, в результаті чого його обминула глобальна фінансова криза 1998—1999 років.

Діаграма 1. Зростання світового виробництва, торгівлі і прямих інвестицій (1973=100)

Джерело: Світовий банк, 1997

Разом з тим небаченого розмаху набули глобальні валютні спекуляції, які завдають величезної шкоди валюті бідних і малих країн. Глобальний інвестор демонструє тенденцію переходу від прямих виробничих інвестицій до портфельних. Прямі інвестиції належать до корпоративних, вони створюють міцну глобальну ділову мережу і ведуть до участі інвестора в управлінні корпорацією, сприяючи формуванню системи глобального корпоративного менеджменту. Портфельні інвестиції сфокусовані на придбанні облігацій і акцій на фондовій біржі. Вони посилюють глобальну спекуляцію інвестиціями.

Прямі іноземні інвестиції дали небачений поштовх розвитку мультинаціональних корпорацій. Вони сьогодні діють у глобальних масштабах, і їх власність є міжнародною. Про масштаби глобалізації економіки свідчить і те, що питома вага мультинаціональних корпорацій нині становить більш як 70% світової торгівлі. При цьому їх частка в загальному світовому виробництві поки що низька — 8%, а в зайнятості робочої сили — лише 2%. Сьогодні сукупний обіг капіталу десяти найбільших корпорацій світу більший, ніж валовий національний продукт сотні менших держав. Дедалі більшою загрозою стає експансія глобальних портфельних трансферів, тобто посилення спекулятивного характеру глобального капіталу.

Спочатку метою міжнародної торгівлі державними облігаціями, корпоративними акціями було отримання додаткових коштів для держав і корпорацій. Держави покривали в такий спосіб бюджетні дефіцити. Кількість облігацій зросла до такої міри, що цей процес вийшов з-під контролю і перетворився на спекулятивний. В Україні, наприклад, протягом багатьох років спритні ділки і державні чиновники купують через зарубіжних партнерів державні облігації і, користуючись небачено високим процентом (понад 100% річних), наживали і наживають мільйонні капітали, а потім прикриваються копійчаною доброчинністю. Американські та швейцарські інвестиційні компанії стали справжніми правителями глобальних фінансових ринків. Економічна політика й економічне управління держав та урядів упали під їх глобальним тиском. Фінансовий крах у Південно-Східній Азії і в Росії в 1998—1999 роках, що боляче вдарило й нас, — реальний наслідок такої глобалізації.

Глобальні фінансові системи дедалі більше відриваються від реальної економіки. Це загрозлива і злоякісна тенденція. Фінансовий бізнес тепер ведеться в уявній віртуальній економіці — як спекулятивна гра зі ставками. Глобальна комп'ютеризація створила єдину світову «глобальну біржову платформу» і довела біржові обміни до абсурду. Номінальна вартість віртуальних деривативних угод сягнула рівня 50 трильйонів доларів США, що вдвічі більше за річний світовий доход. Глобальна віртуальна торгівля ризиками поставила людство перед лицем економічного краху. Запустити руйнівну всесвітню ланцюгову реакцію краху може будь-який фінансовий центр (Дж. Сорос, 1999). У глобальній економіці всі хочуть продавати, та ніхто не хоче купувати. Якщо цим процесом не керувати, глобальна система може вийти з ладу, що призведе до глобального економічного розвалу.

Тому одним з важливих глобальних імперативів є пом'якшення і усунення несправедливості та нерівності у глобальних економічних відносинах.

Сучасна вкрай несправедлива глобальна фінансова система дає багатства тим, хто ними вже володіє. Глобальна акумуляція багатства відбувається з небаченою швидкістю (Б. Гейц).

Дослідники глобалізації, представники малих країн, солідарно відзначають, що сучасній глобальній економіці вкрай бракує перерозподільних механізмів, за допомогою яких нації-держави могли б регулювати економічний розвиток і розподіляти вироблені матеріальні цінності у суспільних інтересах. Досі немає глобальних систем оподаткування, розподілу доходів, зайнятості, громадських і соціальних служб. Однак із розвитком глобальної інтеграції їх час неминуче наближається (К. Кілюнен, 1998).

Економіка абсурду

Глобальна економіка сьогодні — це економіка соціального абсурду. Вона породжує небачені додаткові багатства, використовує їх для спекуляцій і, не вміючи чи не бажаючи їх справедливо розподіляти і перерозподіляти, породжує **глобальну бідність людей у світі.** Глобальна економічна система не може вважатися здоровою і не має перспективи, якщо сьогодні загальне багатство лише 225 найзаможніших людей світу становить більш як 1 трильйон доларів США, що дорівнює річному доходу 47% людства, або більш як 2,8 мільярда чоловік. Чи має глобальна економіка соціальний і гуманітарний сенс, якщо загальний капітал лише трьох фінансових магнатів — найзаможніших людей світу — більший, ніж ВВП 48 найменш розвинутих держав, серед яких є країни з великою територією і великим населенням. [2]Абсолютне багатство одиниць проти глобальної бідності мільйонів і мільярдів людей — головна дилема глобалізації економіки. Вирівнювання доходів стоїть на глобальному порядку денному. Вирішення цього питання у майбутньому неминуче.

Дослідження показують, що на нинішньому етапі нерівність глобальної економіки поглиблюється. Якщо в 1960 р. 20% багатого населення світу мала 70% від усього загального світового доходу, то сьогодні ця цифра досягає 86—90%. Найбідніші 20% населення світу в 1960 році мали 2,3% від глобального економічного доходу, а сьогодні вони мають менш як 1,1%.

Злоякісна і загрозлива логіка сучасної глобальної економіки: якщо багаті стануть тільки ще багатшими, то бідні — ще біднішими. У 1960 р. 20% найзаможніших людей світу отримували доходів у 30 разів більше, ніж 20% найбідніших людей. У 1998 році це співвідношення зросло до 60 разів. Поглиблюється суперечність між справедливішими внутрідержавними розподілами доходів і вкрай несправедливим глобальним розподілом. Проблема глобального перерозподілу доходів загострилася до крайнього межі. Замість розумної системи глобального управління і регулювання маємо сьогодні глобальну владу інвесторів. Глобалізація веде до зміни структури влади і на рівні національних держав.

Влада глобального капіталу невпинно зростає. Його вимога до національних урядів вести дерегуляцію ринків означає не що інше, як вимогу передати реальну економічну владу у країнах глобальному капіталу. В цьому суть ідеології, стратегії і політики сучасних прихильників «тотальної глобалізації».

Якщо ще тридцять і двадцять років тому правила державного управління, контроль і нагляд за економікою традиційно були в руках націй-держав, то сьогодні цього вже немає. Дерегуляція «відкриває» кожну національну економіку міжнародному суперництву і глобальній конкуренції, інтенсифікує її функціонування і значно послаблює і державну владу, і саму національну економіку. Остання стає некерованою з внутрішньодержавного центру. Вона втрачає внутрішню «компресію» і перестає бути самодостатньою з точки зору інтересів розвитку. З нашої точки зору, об'єктивно є глобальний закон внутрішньої компресії економіки, який гласить: чим сильніший зовнішній вплив на національну економіку, тим вищим має бути рівень її інтеграції, більшою сила внутрішніх взаємозв'язків, сильнішим опір негативному зовнішньому впливу і загрозам. Відкритість національної економіки завжди має бути порівняно мінімальною, хоча й достатньою. Як у двигуна внутрішнього згорання, у якого відкритих отворів є чимало, але вони не порушують внутрішню його компресію, і від цього залежить потужність.

Сьогодні державна влада багатьох країн опинилася в лабетах глобального капіталу і підконтрольна йому. При цьому глобальні ринкові сили не гарантують проведення економічної і соціальної політики, яка створювала б умови для зростання добробуту людей. Глобальний капітал виступає проти соціалізації глобального розвитку.

Водночас відбувається зростання економічних інтересів глобального фінансового капіталу з інтересами національної державної бюрократії. Бюрократи продають національні інтереси оптом і вроздріб. При цьому вони самі успішно глобалізуються через банківські рахунки в офшорах. Як пише славетний поет Борис Олійник про таких синів Матері-України: «Якби нас знову вкотре не купили, ми б вас, маман, їй-Бо, не продали...».

Глобальний капітал дедалі більше приховує свої прибутки від оподаткування націями-державами. Виникла глобальна мережа податкових гаваней. За даними МВФ, у податкові гавані вже інвестовано більш як 2000 млрд. доларів США. Окремі нації-держави безсилі в боротьбі з глобальним рухом капіталів. Вони неспроможні контролювати відповідні національні сегменти глобалізованих фінан-

[1]**А. Кинг и Б. Шнайдер. Первая глобальная революция, М., 1989**

[2]**UNDP. Human development Report, 1998**

сових ринків. Глобального податкового нагляду сьогодні немає. Визріла нагальна потреба для наднаціональної податкової кооперації. Контролювати глобальну мережу податкових гаваней і справедливо оподатковувати бізнес цінних паперів можна тільки на підставі міжнародних угод. У Європейському союзі почалися дискусії на цю тему. З відомих причин відбуваються вони дуже повільно. Крім того, Європа без Росії, України і країн Балкан — нонсенс, особливо в умовах глобальної доларизації економік.

Ця доларизація робить глобальну світову економіку особливо ризиковою і вразливою. Остання затяжна глобальна фінансова криза («ефект падіння доміно»), яка почалася 1993 року, дається взнаки ще й сьогодні, особливо в Латинській Америці, Росії, у країнах Південно-Східної Азії. Але найбільшою глобальною загрозою є наближення краху американського долара, що неминуче призведе всю світову економіку до великої депресії. Питання в тому, коли це станеться. У відкритій світовій фінансовій системі криза в одній (особливо у великій країні) негайно перекидається в інші країни (особливо у малі), вражаючи у такий спосіб усю глобальну фінансову систему. А справжніми рятівниками глобальної фінансової системи виступають національні платники податків. Тягар глобалізації для людини стає дедалі важчим.

Ще у 1944 році, лише через десять років після потрясінь Великої кризи у США і в полум'ї Другої світової війни, великий американський Президент Ф. Рузвельт писав: «Ми дійшли чіткого висновку, що справжня індивідуальна свобода неможлива без економічної безпеки і незалежності. Нужденні люди —це невільні люди. Голодні і безробітні люди — це матеріал, з якого будуються диктатури». І сьогодні більшість людей не розуміють цього послання. Тому, що в багатьох країнах лідери зацікавлені тримати людей в покорі, використовувати їх бідність, зубожіння і інстинктивне самозосередження на виживанні. **За показниками економічної свободи, тобто свободи народного підприємництва в 2000 році, Україна опинилася на 133-му місці у світі. Експерти саме з цим пов'язують різке падіння ВВП на душу населення в Україні, безробіття і зубожіння людей. Створивши небачений податковий режим, держава несе пряму відповідальність за тотальну бідність.**

З люмпенізованими до краю народними масами як матеріалом для національних диктатур усе ясно. А чи не підходить такий матеріал і для побудови глобальної диктатури? Мабуть, підходить, бо основа диктатури однакова, а тому і цегла може бути та сама. Висновок — тотальна глобалізація веде до нового тоталітаризму і диктатури. В таких державах, як Україна, на руйнівні наслідки національної кризи накладаються ще й наслідки глобальних кризових явищ.

Глобальні фінансові кризи прямо б'ють по добробуту людини. З державного бюджету США було кинуто 180 млрд. дол., щоб урятувати глобальну американську банківську індустрію у 80-х роках. У 1995 році Японія вклала 400 млрд. доларів бюджетних коштів, щоб стабілізувати свою глобалізовану банківську систему. В результаті глобалізації фінансів у Росії в 1997—1998 роках більша частина населення опинилася за межею виживання. За даними ООН, азіатська економічна криза 1997—1999 років спричинила масове безробіття і відкинула 100 млн. людей за межу виживання. Не дивно, що країни вимагають введення системи глобальної економічної регуляції розвитку. Китай уникнув найтяжчої азіатської фінансової кризи 1997—1999 років тільки завдяки контрольованості своїх фінансових ринків. Азіатські країни, яких силою втягнуто у глобальні фінансові ринки, залишаються в дуже складному становищі (Крюгман, 1998).

Людина чи універсальне двоноге?

Завдання захисту своїх громадян від нестабільності глобальних фінансових ринків ставлять перед собою дедалі більше країн. Разом з тим фахівці вважають, що відновлення закритості локальних фінансових систем неприйнятне. Але закріплення наднаціональних глобальних правил і державного нагляду за рухом фінансових потоків стає об'єктивно потрібним.

Європа вже пішла цим шляхом. Вона запроваджує євро, щоби знизити глобальний вплив долара і захистити європейців від глобальних фінансових ударів. На порядку денному світу постає питання про загальносвітові глобальні гроші, які, як вважають, дадуть можливість уникнути спекуляцій валютами. У 1998 році Тоні Блер, прем'єр-міністр Великобританії, запропонував створити нову світову валюту для третього тисячоліття. Він запропонував об'єднати МВФ і Світовий банк, щоб зупинити сучасне боргове закабалення бідних країн.

Чи можлива гуманна глобалізація, або глобалізація з людським обличчям? На це важливе питання людство ще не має позитивної відповіді. Багато хто вважає, що глобалізація — процес, у результаті якого багаті й бідні ще більше ненавидітимуть одне одного. Один з найглобальніших конфліктів — суперечності між багатими й бідними країнами. Представники Заходу також нарікають, бо в рамках допомоги слаборозвинутим країнам гроші бідних людей з багатих країн потрапляють до багатих людей у бідних країнах (А. Мозер).

Глобальна ненависть чи глобальне партнерство і соціальна солідарність? Ось дилема, перед якою стоїть людство сьогодні. Яке місце посідатиме людина світу, якщо глобалізація піде шляхом неоколоніальної глобалізації? Глобалізація, уніфікація і стандартизація людини і людської цивілізації — це на добро чи на зло? Історія вчить, що страшний Молох у вигляді глобальної стандартизації Людини може підірвати існування сучасних самобутніх цивілізацій в ім'я надприбутків глобального капіталу. В XVI столітті глобальна і могутня тоді Іспанія захопила Америку, фізично зруйнувала високі цивілізації інків і ацтеків. У результаті Латинська Америка на багато століть перетворилася на ареал колоніальних провінцій — бананових республік. Чи є загроза повернення колоніальної глобалізації? І що, зрештою, дасть глобалізація Людині? Добробут і розвиток? Чи нове рабство?

Але якій саме людині? В цьому суть. Тут інтереси людей «золотого мільярда» різко контрастують з інтересами інших людей світу. Навіть керівники країн «великої сімки», які традиційно виступають з гаслом «Глобалізація — благо для усіх!», — визнали на саміті в Кельні (ФРН, 1999), що глобалізація неминуче супроводжуватиметься «... зростанням загрози порушення звичного стилю життя людини, посиленням невизначеності фінансового становища певних прошарків трудящих, сімей і комун.» І — цілих країн.

Від глобальної Людини XXI століття вимагатимуть особливої мобільності і здатності адаптуватися до жорсткої зміни умов життя, зміни професій, культурного середовища і комун. Показником глобальної мобільності людини буде універсальна освіта і здатність напружуватися, рухатися, мобілізуватися і вчитися все життя. Вища мета глобальної цивілізації — створення позанаціонального громадянина світу, громадянина єдиного світового людського співтовариства, єдиної світової держави. А чи залишиться людина найвищою соціальною цінністю в такій глобальній державі? І чи буде така глобальна Людина і її розвиток найвищою метою суспільного розвитку? Тут є великі сумніви і загрози.

Найбільша загроза в тому, що глобальна Людина стане універсальним знаряддям у руках глобалізаторів нової інтелектуальної ери. Про людський вимір і людське обличчя, про гуманізацію такої глобалізації нема мови. Тому люди світу мають бути пильними. Бо глобалізатори нав'язують цинічну зацікавлену неправду, напівправду, коли стверджують, буцімто «швидкі зміни і інтеграція вже привели до того, що окремі люди і групи людей відчувають, що вони не в змозі іти в ногу з часом, в результаті чого з'являються деякі труднощі, особливо в країнах, що розвиваються». Якщо уважно читати це «між рядків», то мова йде про людей десятків і десятків країн, для яких постає ситуація глобальної конкуренції людини і між людьми. Ясно, яка людина переможе в цій конкурентній боротьбі.

Глобальний світовий дім людини «без стін» може виявитися неспроможним забезпечити основні права людини для всіх людей світу. Саме в цьому головна проблема нової ери глобалізації. Чи має людство вихід із цього кута? Очевидно, що має. Але при цьому потрібне головне — будувати глобальний світовий дім не від прибутку і долара, а від людини і для людей. Новий глобальний дім має стати духовним храмом, а не храмом матеріального перенасичення. Це єдина альтернатива людства, якщо воно вважає себе єдиною сім'єю в Космосі.

Людство, яке пережило у XX столітті потрясіння двох світових воєн, холодну війну і загрозу ядерного апокаліпсису, екологічні катастрофи, вступає у нове тисячоліття, в еру глобалізації зі своїми старими соціальними хворобами, серед них бідність, безробіття, злочинність, тероризм, корупція, наркоманія, демографічні провали, СНІД-епідемії, неконтрольована міграція людей. Наростає їх руйнівна сила. Глобалізація соціальних та економічних проблем породила і глобалізацію організованої злочинності. Людина втомилася від цих соціальних хвороб, які є результатом соціального й економічного нерівноправ'я, політичної, расової, національної та релігійно-міжконфесійної нетерпимості.

Тенденції...

Прагнучи ввести глобалізацію у позитивне русло і розглядаючи її як процес формування загальносвітових принципів життєвлаштування людини внаслідок стрімкого розвитку транснаціонального фінансово-інформаційного простору на основі новітніх високих технологій, ООН визначила шість основних тенденцій, які впливають на криміналізацію людського співтовариства.

Перша — розвиток сучасної ліберальної демократії веде до загострення нових суперечностей і до конфліктів між людьми на політичній, економічній, релігійній, етнічній і територіальній основі. Результат цих конфліктів — насильство над людьми. Вже сьогодні в світі 25 млн. біженців. Щорічно пересуваються від 1 до 5 млн. нелегальних емігрантів.

Друга тенденція — панівний із 70-х років економічний лібералізм призвів до поглиблення соціально-економічного розколу людей в національних суспільствах, націй-держав. Національні й міжнародні олігархи захопили майже весь прибуток, зросла частка бідних прошарків населення, зросло безробіття, зубожіння, безпритульність дітей, алкоголізм, наркоманія, злочинність. За даними ООН, більш як 2 млрд. людей у світі живуть у цілковитих злиднях. Це —глобальна людська бомба.

Третя тенденція — інтеграція світової економіки в глобальну веде до відпливу капіталів з відсталих країн, до відпливу кваліфікованої робочої сили та інтелекту націй до передових країн. Людські спільноти відсталих країн збіднюються, деградують, зростає вплив злочинних організацій. Криміналізується влада. Формуються олігархічні клани на базі корумпованого державного апарату з вузьким прошарком-колом національних олігархів-бізнесменів і представників міжнародних фінансових організацій. Держави втрачають суверенітет, а громадяни — права людини. Вони опиняються у криміналізованому оточенні, яке набуває глобального характеру. Іде процес тінізації економіки. Народне підприємництво придушується. Економічна ініціатива, економічна свобода і економічна демократія стають пустими фразами. Іде небачена глобальна трансформація ринків робочої сили, яка переміщається з виробничої сфери у сферу обслуговування. Працівники втрачають зарплату, робочий час, профспілки втрачають можливості захищати їх інтереси, втручатися в нормування і оплату праці, фінансування соціальних програм. Масове зростання безробіття створює небачену глобальну резервну армію, частина якої поповнює злочинний світ, вплив якого на населення невпинно зростає. А через вибори представники злочинного світу ідуть до влади. Життя людини стає ще небезпечнішим.

Четверта тенденція, яка підриває безпеку людини в усіх її формах, — в тому числі і в формі використання інформаційної та психотропної зброї і засобів впливу на людей. В Росії дійшло вже до того, що в Державну Думу внесено проект закону «Про енергоінформаційне благополуччя населення». Не краща ситуація і в Україні, і в інших країнах. Загроза глобального зомбування людей є в усьому світі. Про це свідчать і скандали на виборах Президента США у 2000 році.

П'ята тенденція — ідеологічний диктат і ідеологічне насильство над людиною через вплив засобів масової інформації. Сила «переконання» людей через сучасні ЗМІ має вбивчий характер. Виборці позбуваються права власного вибору. «Голосуй, а то програєш!»

Шоста тенденція — адміністративний тиск на людей, позбавлення їх реального права вибору в процесі виборчих кампаній і виборів. Це веде до захоплення влади і її монополізації і приватизації «легальними шляхами». З'явився небачений феномен «престолонаслідування» виборчої влади.

Світове співтовариство мусить дати відповідь на зростання і глобалізацію злочинності. Глобальна проблема безпеки людини в сучасному світі вже не може бути вирішена на локальному чи національному рівнях. Представники Державної Думи Росії і Верховної Ради України нещодавно (2000 р.) небезпідставно виступили з ініціативою створення Всесвітнього антикримінального і антитерористичного форуму (ВААФ), який може стати «Антикримінальним Давосом». Людству буде потрібно інвестувати великий часовий ресурс і об'єднати зусилля всіх націй для розв'язання цього глобального імперативу сьогодення.

Олег БІЛОРУС,
народний депутат України,
член-кореспондент Національної Академії наук України.

Абзац з листа

За державу боляче!

Живу в Росії, але за Україну вболіваю і завжди прислухаюся, що тут про неї кажуть. Боляче дивитися й чути те, що українські люди на своїй землі роботи не можуть знайти і вирушають до Росії на кращі хліби. Молоді нічим зайнятися, старше покоління теж потерпає, ось і я змушена була виїхати до внучки, бо на своїй землі нічим хату протопити, ні за що хліба купити.

Віра ГАЛАГАН.

Хімки Московської області.

Якщо пільги не діють, кому вони потрібні?

У третьому кварталі до мого будинку нарешті мали провести телефон, якого чекав три роки. Я інвалід першої групи, маю відповідні пільги, за станом здоров'я потребую постійного медичного нагляду. Досить часто доводиться викликати «швидку». Мені відповідають, що провести телефон неможливо через відсутність кабеля. Звісно, в мене також немає коштів, щоб придбати все необхідне для телефонізації. То навіщо тоді надавати пільги, якщо вони не можуть бути здійснені?

Іван ВЕЛЬБОЙ.

Карпилівка Охтирського району Сумської області.

Разом у третє тисячоліття

З великою пошаною наша сім'я ставиться до «Голосу України». Передплачуємо його з першого номера. Дякуємо за всі новини — і радісні, і сумні, але завжди справедливі. З усього видно, що колектив чесно і з великою любов'ю трудиться над кожним номером. Хай Бог дає удачі та успіхів у вашій праці. А ми, постійні читачі, і на наступний рік будемо разом з вами.

З повагою сім'я ДЕМЧЕНКІВ.

Шабалтаєве Сумської області.

Нова мітла мете по-новому

Понад тридцять років нашому будинку, а житлове управління ні разу не зробило ремонту. Покрівля протікає, з водопровідних труб капає, під'їзди не ремонтуються — самі білимо й фарбуємо. Тепер нас відфутболили приватному підприємцю на обслуговування і відразу підвищилися платежі за квартиру, за воду, за газ, за світло, та ще й телебачення відключили...

Т. ПАТА.

Шостка Сумської області.

Часом Анаконда перевтілюється в гільйотину

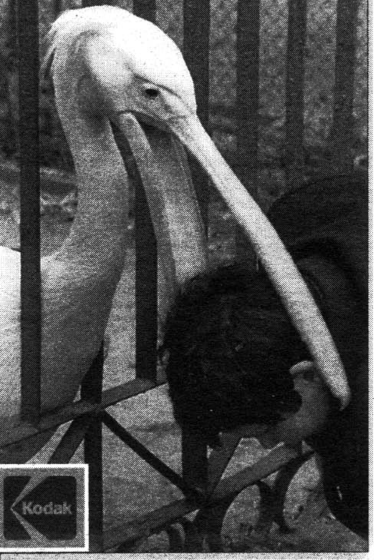
Одесит Георгій Муляр запропонував на конкурс чималу добірку знімків. Як і багато хто з учасників (тих, хто надіслав квитанцію чи то її копію про піврічну передплату «ГУ» на наступний рік), він додав до фотосюжетів коротенькі коментарі.

Знімок, що його бачите, супроводжує текст у стилі Барона Мюнхаузена:

«Нещодавно в зоопарку пелікан на прізвисько Анаконда почав «заковтувати» хлопчика. Не розгубившись, я схопив дитину за ноги та витягнув з пастки ненажерливого птаха. Батьки хлопчика сердечно подякували мені за порятунок сина та пригостили шоколадкою».

Нагадаємо, що конкурс «Фотодиво-2001» редакція проводить спільно з «Кодак Україна». Саме ця компанія запропонувала переможцям п'ять фірмових призів. А підсумки фотозмагання члени авторитетного журі оголосять після 1 квітня.

Фото Георгія МУЛЯРА.

Василь ДМИТРУК: Я звик доводити справи до завершення

Особистості

Василь Дмитрук обраний головою Волинської обласної ради майже три роки тому. А до цього був головою і сільської ради, і Луцької районної. Працював також головою колгоспу.

Отож, як то кажуть, знає не тільки проблеми місцевого самоврядування, а й місцевої господарки не з книжок.

Проте в нашій розмові досить часто вживав займенник «ми», підкреслюючи постійну співпрацю з облдержадміністрацією і, зокрема, з її головою Борисом Клімчуком.

І хоча Волинь сьогодні у п'ятірці областей з високими темпами соціально-економічного розвитку, ми не втрималися від спокуси, щоб не скаламбурити:

— Що сьогодні спричинює головний біль у голови обласної ради?

— Зізнаюся: з кожним днем вона болить дедалі менше. Ситуація, яка складається в області з виконанням бюджету, програми соціально-економічного розвитку, дає підстави для оптимізму.

Звісно, проблеми залишаються. Скажімо, борги із зарплат у бюджетній сфері значно зменшилися, але у виробничій — на жаль, ні. Не може не турбувати і розмір пенсій наших громадян.

— Отже, можна казати, що починаємо вибиратися з економічної прірви?

— Я можу аналізувати ситуацію лише в області. Скажімо, за показником життєвого рівня Волинь за 9 місяців перемістилася на 4-5-те місце в державі. На мою думку, це — перша ознака того, що ми поступово долаємо глибоку економічну кризу.

По-друге, за темпами росту обсягів промислової продукції нині область посідає друге місце після Закарпаття.

По-третє, 90 відсотків продукції, яка реалізується через магазини і ринки, — власного виробництва.

І наостанок. Прибутки промислових підприємств за 9 місяців становили 4,3 мільйона гривень, хоча треба визнати — близько половини з них ще працюють собі у збиток.

Переконаний: результати, яких ми досягли, — підсумки послідовної роботи, яку проводили з 1993 року зі зміни форми власності, реструктуризації промислових підприємств, переорієнтації їх на випуск товарів широкого вжитку і продовольства.

— Не секрет, що в попередні роки сільський голова фактично був додатком до голови колгоспу. Чи змінилася ситуація після початку широкомасштабної земельної реформи?

— Спочатку трохи статистики. В індивідуальному секторі Волині нині виробляють 97 відсотків овочів, 94 — картоплі, більш як 50 — молока, стільки само цукрового буряку, окрім того, утримують дві третини поголів'я корів.

Тобто ситуація на селі змінилася докорінно і можна стверджувати: сільський голова став у ньому головною людиною.

І в цьому нема нічого дивного, бо сьогодні на території села або селища утворилися і кооператив, і приватне підприємство, і фермер, і філії банків і страхових компаній. Наприклад, у селі Павлівці Іваничівського району молода дівчина закінчила університет, але роботи за фахом не знайшла. Вона перекваліфікувалася і відкрила приватну кравецьку майстерню. То хіба нею може керувати голова КСП?

Сприяє утвердженню авторитету сільських голів і перенесення центрів нарахування пенсій, субсидій, соціальних виплат у сільську раду.

Окрім того, ми з головою облдержадміністрації часто проводимо наради-семінари сільських голів. З'їжджаються вони з 4—5 районів і обмінюються досвідом. Дещо підказуємо і ми: де запозичити певні напрацювання, як заробити кошти до бюджету. А за підсумками року збираємо сільських голів у драмтеатрі в обласному центрі, де вшановуємо кращих.

— Часом на посаду сільського голови обирають і водіїв, і продавців. На Волині такого не траплялося?

— Ні. Кадри — питання дуже серйозне. І хоч як ми не ставилися б до минулого, гасло «кадри вирішують усе» — актуальне досі. Звичайно, є люди, які народжуються з організаторськими здібностями. Але для того, щоб керувати, треба мати і певний обсяг знань, у тому числі правових.

Можу сказати: ми були приємно здивовані обізнаністю сільських голів, коли розглядали питання щодо реалізації указів Президента на робочих нарадах у Володимир-Волинському та Маневицькому районах. Вони досить добре орієнтуються і в питаннях розміру орендної плати за використання землі.

— Ви так добре знаєте ситуацію в області, що створюється враження, ніби особистого життя у вас немає. Скажіть, будь ласка, коли ви востаннє були на своїй дачі?

— Для своїх 6 соток часу, на жаль, залишається уже менше — заїжджаю туди лише подивитися. Але там порядок: своя картопля, редиска, часник, цибуля, полуниці, смородина тощо. Все — як годиться. Коли я був головою колгоспу, на дачі працювала дружина, бо, самі розумієте, керівнику господарства треба підніматися о четвертій ранку. Інакше не вдалося б здійснити все задумане. Мабуть, так і було. Бо залишав господарство з мільйонном тодішніх рублів на рахунку.

Коли перейшов на посаду голови райвиконкому, дружина воліла відмовитися від ділянки. Але я, коли щось задумаю, маю довести справу до логічного завершення. Потроху збудували будиночок 3х4, синів залучили до роботи.

Колись хотілося кращих житлових умов, тягнуло до міста. А минули роки і хочеться до землі. Дасть Бог — закінчу власний будинок і житиму на землі. Так правильніше. Відчуваєш себе інакше. Після напруженої роботи попрацюєш на землі і відчуваєш і полегшення, і задоволення.

— Дякуємо за розмову і бажаємо вам успіхів.

Розмову вели Володимир КОРОЛЮК і Роман ЖИЖАРА.

Міфи і дійсність бюджету-2001

«Вироблення бюджету є мистецтво рівномірного розподілу розчарувань».
Моріс СТАНС, колишній директор Бюджетного бюро США.

7 грудня Верховна Рада вперше за всю історію незалежної України вчасно ухвалила бюджет. У мас-медіа з'явилося чимало публікацій ледь не з захопленням з цього приводу. Компроміс, єднання, соціальна спрямованість, реалістичність... Аби лиш ми самі собі не створили міфів з приводу держбюджету-2001.

Міф перший, соціальний

Словосполучення «бюджетний процес» виникло в нашому побутовому мовленні років зо два тому. І не випадково: за ним ховалося катастрофічне зменшення доходної частини бюджету. Воно тягло за собою неможливість виконувати зобов'язання держави перед своїм народом. За період з 1995 по 1999 рік бюджет України зменшувався в середньому на 2,5 млрд. доларів на рік. І тепер, у 2000 році, його розмір визначили приблизно у 7,6 млрд. доларів, проте фахівці очікують, що насправді він виявиться меншим.

Вірогідно, патріотам не сподобається обчислення бюджету в «північноамериканських доларах», але від реалій нікуди не дінешся. Україна ввійшла в зону впливу долара (не плутати із зоною участі американського капіталу!). Тільки-но наша кволa економіка трішки відкрилася для навколишнього світу, як сильна валюта почала пригнічувати слабку. Це непорушний закон. Багато товарів та послуг виявилися прив'язаними до доларового еквівалента (у. о.). В загальному обсязі довгострокового кредитування, яке визначає наше майбутнє, валютна частка перевищила 40% і далі швидко зростає. Інша річ, що в доларах хиби і похибки нашого бюджету значно очевидніші — бо «відмиті» від інфляційних нарощень.

Коли бюджет зменшується, як шагренева шкіра, процедура його ухвалення стає неймовірно складною. Згаданий вище «бюджетний процес» нагадує спроби перетягти на себе драну й обшарпану ковдру. В ролі сторін перетягання виступають, як правило, уряд і різні парламентські фракції.

Найболючішим процесом було узгодження соціальних виплат. У проекті бюджету на 2001 рік, поданому урядом на перше читання, ці виплати порівняно з бюджетом 2000 року передбачалося збільшити на 38%. Після «додачі» на безплатний проїзд студентів, покриття заборгованості із соцвиплат тощо (до виборів не так уже й далеко!) ця цифра перевалила за 45%.

Здавалося б, значне зростання. Але у тих самих «у. о.» картина невесела. Навпаки — досить сумна. Бюджет 2000 року ухвалювали наприкінці 1999 року. Очікувана за підсумками поточного року інфляція, наймовірніше, становитиме 25—27%, а наступного — планують 19%. Отже, за 2000 і першу половину 2001 року інфляція становитиме 37—39%.

Нескладні розрахунки показують, що зростання бюджетних асигнувань на соціальні потреби у 45% збереже населенню колишню номінальну купівельну спроможність грошей лише на 7—8 місяців наступного року. Далі вона зменшиться на 7—8%. Тягар нового витка знову ляже на плечі найбідніших верств населення. Великий Мілтон Фрідман писав: «Інфляція — єдина форма покарання без законної підстави». Ми пішли далі: у нас ця підстава створена у вигляді проекту бюджету.

Це щодо першого міфу про бюджетний процес як можливість оптимального розв'язання важких соціально-економічних проблем.

Міф другий, приватизаційно-стабілізаційний

До проекту бюджету, винесеного на перше читання, було закладено надходження від приватизації в сумі 9 мільярдів гривень. Це в 6—9 разів перевищувало суми, які вдавалося з великими труднощами збирати в попередні роки. Недаремно такий розгублений вигляд мав у парламенті на першому читанні проекту бюджету голова Фонду держмайна Олександр Бондар. До другого читання уряд зменшив суму до 5,6 мільярда. Врешті-решт, затверджено 5,9 млрд. Але й ця сума здається малопідйомною і передбачає дуже високі темпи приватизації інвестиційно привабливих об'єктів.

Чи замислювався хтось над тим, що ми самі даємо в руки стратегічним інвесторам «тимчасовий зашморг»? Сам економічний Бог велів їм скористатися обмеженістю термінів приватизації. Простим затягуванням своїх рішень вони значно зменшать, порівняно з початковою, вартість тих об'єктів, що їх мають придбати. Така тактика інвесторів не нова, але чомусь не враховується.

Однак головне те, що продаж державної власності на ту чи ту суму не створить стимулів для економічного зростання. Воно можливе лише за якнайактивнішого залучення населення, а його, навпаки, залишають «за дужками». бо зростає безробіття і стрімко підвищується вартість товарів та послуг.

Схема наповнюваності бюджету — рівнодійна двох фінансових потоків: один, що знижується, відбиває масове зменшення інтересу до зростання виробництва і підвищення його ефективності. Другий, який зростає, відбиває потребу продажу привабливих об'єктів приватизації, кількість яких збільшується, в обмежені терміни. Результуючий вектор — гарантія наповнення бюджету — наближається до нуля.

Творчий процес економічного розвитку дедалі більше підмінює перерозподільний процес. Така тенденція не випадкова, вона наростала у попередні роки. Це економічне буття відбивалося у свідомості — і перманентний спад економіки набував рис фатуму. Чи не ця обставина лежить в основі характеру узгодження нинішнього бюджету? Гарантії виконання бюджету-2001 здаються ще меншими, ніж у 2000 році.

Ця обставина заперечує другий міф про бюджет як про непорушний закон держави. А проте цей міф має стратегічний характер, бо націлений не лише в найближче, а й у віддалене майбутнє. Тим і небезпечний.

Як же казку зробити дійсністю?..

Усе на світі мусить мати чітко вивірену назву. Те, що в нас зазвичай називають «бюджетним процесом», — не що інше, як розробка і узгодження кількісного значення доходної і витратної частин бюджету. Це важливий етап повноцінного бюджетного процесу, але, на нашу думку, аж ніяк не єдиний. У ньому від самого початку не враховано якісні умови зростання економіки, що визначають результативність її розвитку.

Розробляючи економічний план життя країни на наступний період, виконавча влада передусім має націлюватися на вищу результативність господарювання. Лише так можна забезпечити соціальний захист непрацездатного і часткого працездатного населення. І не колись, у віддалено-невизначений перспективі, а найближчим часом.

У розвинених країнах під час підготовки бюджету враховують різні заходи стимулювання економічного зростання. Проте їх використання в Україні наштовхується на низку поки що неподоланних перешкод. Серед них: глибина спаду економіки, дефіцит обігових коштів підприємств, їх велетенська взаємна заборгованість розміром у два ВВП, система масових розкрадань, що зберігається, монополізм на всіх рівнях управління, розвинута система корупції тощо.

За таких умов не спрацьовують не лише економічні, а й адміністративні засоби впливу. Та й економічними такі засоби можна визнати лише з великою часткою умовності. Досі вони зводилися до ліквідації дрібних податків, частка яких в загальній масі не перевищувала 1%. Нездійснена спроба зменшити ставки ПДВ та податку на прибуток відповідно на 3 і 5 відсоткових пунктів апріорі була приречена на провал. Вона призводила до зменшення всієї суми податків на 7%. Але ж мінімально відчутна зміна починається з порога в 10%, а реально відчути, що веде до позитивних результатів, — з 20%. А новий бюджет, нагадаю, ухвалено на старій податковій основі.

Проблема забезпечення зростання економіки навряд чи може бути розв'язана традиційними методами. Тому триває напружений пошук шляхів нестандартних. Фахівці пропонують залучати до сфери легальної економіки тіньові фінансові кошти на умовах передавання інвесторам (групам інвесторів) у безплатну оренду терміном на 3—5 років підприємств обробних галузей, які не працюють або погано працюють, з можливістю їх наступного викупу. За їхніми розрахунками, 1 гривня інвестицій в обігові кошти підприємств обробних галузей може принести 3—4 гривні додаткових податків на рік.

9 мільярдів гривень бюджетних коштів можна отримати наведеним вище способом за інвестування в обігові кошти 500—600 мільйонів доларів. Для порівняння: у тіньовому секторі України обертається приблизно 24—27 млрд. дол. Отже, 2% тіньових коштів могли б забезпечити розв'язання найболючішої бюджетної проблеми 2001 року. Саме стисло викладений механізм стимулювання зростання економіки міг і мав би стати якісною складовою проекту бюджету. А на цій основі розроблялася б низка його кількісних параметрів.

Такий підхід може призвести до різкого зменшення ажіотажу довкола приватизації підприємств сировинних галузей. Чи не час переорієнтувати приватизацію на підприємства обробних галузей, в яких маса прибутку на 1 гривню інвестицій вища, ніж у сировинних галузях? Не сперечатимемося, збут продукції обробних галузей не такий універсальний. Але цілком можливо (і в світі так робили) компенсувати це тимчасовим протекціонізмом держави щодо відповідних товарних груп.

Реанімація підприємств обробних галузей могла б привести до значно швидшого зростання кількості зайнятих, обсягу виробництва товарів і послуг і, в кінцевому підсумку, підвищення рівня доходів, ніж стратегічно порочне виснаження надр. Системне нарощування цього процесу автоматично збільшило б можливості соціальної підтримки малозабезпечених громадян.

Інший шлях розв'язання проблеми забезпечення реального зростання економіки — емісійне інвестування наукоємних галузей. Наприклад, електронної промисловості, яка в розвинених країнах і в низці країн, що розвиваються, зростає із щорічними темпами в кілька десятків відсотків. Для її реанімації потрібна сума лише в 20 мільйонів доларів. За розрахунками, емітування коштів у цей проект призведе до зростання інфляції в 0,5%. Порівняно з очікуваною в 2000 році (25—27%) — це справжня дрібниця. З другого боку, розвиток електронної промисловості дав би змогу долучити до процесу виробництва обробні підприємства цілої низки галузей, що стимулювало б розвиток усієї економіки.

Після бійки кулаками не махають?

На глибоке переконання автора, розділ якісного забезпечення умов зростання економіки має бути складовою частиною самого бюджету. Це зробило б бюджет прозорішим, зрозумілішим і обґрунтованішим. Через дефіцит часу в бюджеті 2001 року зробити цього не вдалося. Проте розробка окремого документа протягом найближчих місяців і подання його на розгляд до Верховної Ради і в регіонах цілком реальні. Роль останніх у «доведенні» бюджету дуже важлива. Регіони не можуть бути задоволені розподілом бюджетних коштів. Наявна гостра потреба пошуку додаткових джерел фінансування місцевих бюджетів.

Забезпечувати економічний розвиток регіонів із Києва нереально. Це треба було зрозуміти ще вчора. А проте реформа міжбюджетних відносин обмежилася паліативами.

Павло РЯБІКІН, народний депутат України.

Усе на світі мусить мати чітко вивірену назву

Чому малому та середньому бізнесу потрібен новий Бюджетний кодекс?

На сесіях місцевих рад не раз доводилося спостерігати таку картину: мова йде про оренду комунального майна чи земельної ділянки, і підприємці щосили опираються намаганню депутатів надати таке право щонайбільше на п'ять років. П'ятнадцять — ось на такий термін уже можна погоджуватися. Чому? Підприємцеві потрібні чіткі та довгострокові «правила гри» для того, щоб планувати й інвестувати.

Не маючи цього, місцевий бюджет сьогодні постає перед дилемою — брати йому запозичення чи ні, щоб, приміром, відремонтувати водопровід або побудувати стадіон? Який сенс брати, коли так званий «вищестоящий» бюджет уже наступного бюджетного циклу може змінити «правила гри», обкарнати нормативи податкових відрахувань і посадити місцевий бюджет на мілину (скажімо, міський голова просто мав необережність скоса подивитися на губернатора) — і як тоді, скажіть, розраховуватися з кредиторами?

Отже, потрібне законодавство, що встановило б тривкі та справедливі «правила гри». «Правила» для громадянина, який знав би, що його зусилля заробити більше грошей не призведуть до конфіскації цих грошей державою. Для підприємства, яке хоче переконатися, що наступне скликання місцевої ради не позбавить його права на оренду земельної ділянки, в яку воно вже вклало мільйони. Для інвестора, який прагне знати напевне, що його капітал принесе дивіденди. І, зрештою, для місцевого бюджету, який мріє вийти із тіні фіскального гегемона на ймення область.

Таким документом уже невдовзі має всі шанси стати Бюджетний кодекс України, що нині інтенсивно доопрацьовується до третього читання. Низка його положень виходить за межі просто бюджетних інструкцій, а може прямо вплинути на розвиток малого та середнього бізнесу на місцях. По суті, це матриця цивілізованих відносин між підприємцями та владою, що має перевести їх спілкування — часто доволі нервове та напружене — в режим взаємовигідного діалогу. Можна сказати, що тепер і ті, й інші одягнуть форму однієї команди.

Скажімо, згідно з новим Бюджетним кодексом, за місцевими бюджетами закріплюються точно визначені джерела доходів. Наскільки це важливо? Отримавши запевнення від держави, що ці доходи непорушні на n-кількість років, місцева влада отримує і змогу вести стратегічне планування на довгочасну перспективу. Вона, влада, стає безпосередньо зацікавленою в розвитку підприємницької діяльності, створенні для неї належних умов, оскільки здобуває реальне поповнення місцевого бюджету.

Локомотивом такої зацікавленості вже на наших очах стає прибутковий податок з громадян. Як тільки він був 2000 року повністю закріплений за місцевими бюджетами, і місцеві органи влади повірили, що держава не здійснюватиме «продрозверстку» прибуткового податку з громадян, цей податок рвонув догори.

Місцева влада почала «сваритися пальчиком» на директорів підприємств —ви ж там не зволікайте з виплатою зарплатні, бо бюджет не дорахується надходжень. Збільшилася зацікавленість у залученні нових бізнес-проектів, адже наростити надходження з цього джерела можна передусім шляхом створення нових робочих місць, підвищення, вчасної виплати заробітної плати та виведення її з «конвертів» у реальну бухгалтерську звітність.

У результаті виграють і працівники, і працедавці, і місцева громада загалом. Скажімо, у місті Вишневому Київської області фармацевтичний гігант «Гедеон Ріхтер» розпочав спорудження фабрики (інвестиція вартістю в 20 млн. дол.), яка створить 500 (!) робочих місць для жителів міста, а також прилеглих сіл Крюківщина та Гатне. У Тростянецькому районі на Сумщині потужну інвестицію в тамтешню кондитерську фабрику здійснив австрійський інвестор «Якобс Сушард Україна». Стабільний потік заробітної плати, а, отже, і прибуткового податку з громадян до місцевого бюджету підняв бюджет Тростянецького району на шосте (!) місце за рівнем податкоспроможності серед 490 районних бюджетів України.

Або візьміть прибутковий податок з громадян — за підсумками дев'яти кварталів поточного року надходження з цього джерела на 11 реальних (!) відсотків перевищили показники аналогічного періоду минулого року. На 1 листопада 2000 року річні планові показники за цим джерелом уже виконали бюджети Миколаївської, Донецької, Запорізької, Київської, Львівської областей та Києва. У 2000 році спостерігався також справжній вибух надходжень від єдиного податку на підприємницьку діяльність, запровадженого як елемент спрощеної системи оподаткування для малого та середнього бізнесу (фізичних та юридичних осіб). Збільшення надходжень від нього означає (а на 1 жовтня ц. р. річний план за цим джерелом було виконано на 306%), що дедалі більше підприємців виходять із тіні, віддаючи перевагу спрощеній системі оподаткування. За сприятливих умов цей процес триватиме і надалі.

Бюджетний кодекс фіксує і розвиває ці сприятливі тенденції, формуючи так званий кошик доходів бюджетів місцевого самоврядування. В цьому «кошику», власне, і головують вищезгадані прибутковий податок з громадян, єдиний податок з суб'єктів підприємницької діяльності та восьмеро інших податкових та неподаткових джерел. Разом вони можуть скласти міцне фінансове підгрунтя місцевого самоврядування.

Бюджетний кодекс дає можливість долати ще одну тенденцію, що здобула у світовій практиці публічних фінансів назву «ефекту витіснення». Ефект цей виявляється в тому, що кожна нарощена гривня власних доходів місцевих бюджетів «витісняє», відповідно, трансфертну гривню з державного бюджету: якщо місцевий бюджет збільшує власними зусиллями власні доходи, він втрачає дотації на цю суму з «вищестоящого» бюджету, отримує менше відрахувань від загальнодержавних податків, або ж мусить більше відраховувати до державного (обласного) бюджету. Класичний приклад, який уже цитується на сторінках підручників з публічних фінансів у Європі, — ситуація в Хмельницькому. Місто має один із трьох найбільших в Україні гуртових ринків. Увага тамтешньої міської влади до розвитку ринку привела до того, що надходження від місцевих податків і зборів (передусім від ринкового збору) в Хмельницькому — серед найвищих в Україні: якщо в середньому по Україні частка цих надходжень у місцевих бюджетах становила чотири відсотки, то в Хмельницькому вона перевищувала 10 відсотків. Однак місто виявилось... покаране за своє завзяття: на кожну нарощену від ринкового збору гривню обласний бюджет зменшував на ту саму гривню, або й більше, відрахування міському бюджету від загальнодержавних податків.

З ухваленням Бюджетного кодексу становище кардинально змінюється. Власні доходи місцевих бюджетів не беруться до розрахунку трансфертів, а також відрахувань від загальнодержавних податків. Тож якщо місцева влада зацікавлена в тому, щоб не було вибоїн на дорогах місцевого значення, чи вчасно вивозилося і утилізувалося сміття з дворів, вона не просто буде змушена і зацікавлена розвивати малий бізнес, вона молитися буде на нього. Адже саме малий та середній бізнес, що розвивається на території місцевих громад, є платником місцевих податків та зборів до місцевого бюджету.

Ще один податок, який за нової бюджетної політики має всі шанси стати улюбленцем місцевих бюджетів. Ідеться про надходження від продажу земельних ділянок комунальної власності несільськогосподарського призначення. Досі органи місцевого самоврядування не вельми поспішали продавати земельні ділянки комунальної власності, оскільки не було чітко встановлено, кому зараховуються виручені кошти. Проект Бюджетного кодексу, враховуючи зміни, внесені Президентом України 9 березня 2000 року до його Указу «Про продаж земельних ділянок несільськогосподарського призначення» від 19 січня 1999 року, а саме про повне зарахування коштів «на спеціальні рахунки рад», спрямовує надходження від продажу вказаних земельних ділянок у кошик власних доходів місцевих бюджетів. Це, безперечно, активізує діяльність місцевої влади, у неї з'явиться стимул залучити й зацікавити потенційних покупців. А цього можна досягти лише шляхом надання їм певних гарантій та створення належних умов. Інакше кажучи, на передній план вийде завдання зі зміцнення інституту приватної власності на землю та, зрозуміло, розвитку підприємницької діяльності на цій землі.

Реалізуючи положення статті 143 Конституції України та «Закону про місцеве самоврядування», проект Бюджетного кодексу надає місцевій владі ще один дійовий важіль у здійсненні довгострокової програми соціально-економічного розвитку. Йдеться про механізм формування та виконання бюджету розвитку місцевого самоврядування. Ресурси цього бюджету спрямовуються на розбудову місцевої соціальної та виробничої інфраструктури (доріг, сфери обслуговування тощо). Тобто, формується майбутній профіль ефективної діяльності міста чи району — туризм, транспортне перевезення тощо, а отже, створюється належний ринок праці. І, звичайно, найефективніше це зробити разом з малим та середнім бізнесом.

Принагідно слід зауважити, що Бюджетний кодекс України створює ще одну важливу інституційну передумову для розвитку територіальних громад — він чи не вперше у вітчизняному законодавстві визначає критерії та умови місцевих запозичень. Кредитодавець не купить муніципальні облігації, якщо не буде певен у поверненні коштів та виплаті відсотків. Передумова виплати — стабільність доходів бюджету, яку кодекс і визначає. Разом з тим проект кодексу дуже розважливий у приборканні апетитів деяких «гарячих голів», які вже назавтра хотіли б набрати кредитів, не задумуючись при цьому про «одеський варіант». Документ чітко визначає правила здійснення запозичень та обслуговування боргу, зокрема видатки на обслуговування боргу не мають перевищувати 10 відсотків витрат місцевого бюджету.

Отже, проект Бюджетного кодексу закладає підвалини для нової стратегічної політики органів місцевого самоврядування. А ця політика тісно пов'язана з підтримкою і розвитком підприємницької діяльності — малого і середнього бізнесу.

Олександр СВИРИДА,
народний депутат України,
член Комітету з питань бюджету
Верховної Ради України.

Час ламати стереотипи

Умонтовані програмовані електронні пристрої — невід'ємна складова сучасної техніки

Досвід

Як найбільший інтегратор у сфері телекомунікацій і вмонтовуваних електронних вирішень (обсяг продажу лише 1999 року становив більш як 33 мільярди доларів!), компанія «Моторола» постійно шукає нові підходи до розробки програмного забезпечення для своїх систем та їх електронних компонентів.

Одним із таких нових підходів стали інвестиції компанії у розвиток центрів програмування в країнах Центральної і Східної Європи. Поки що такі центри створено в Польщі та Росії, практично в усіх країнах регіону працюють лабораторії. Чи не упустить Україна (вкотре!) свій шанс? Очевидними перевагами розвитку центрів програмування за кордоном для західних компаній є: 1) доступність висококоосвічених професійних програмістів; 2) розширення ділової активності та ринку продажу компаній; 3) розвиток відносин з продавцями в країнах присутності.

Компанія «Моторола» проявляє неабияку наполегливість і винахідливість у задоволенні потреб людей, що постійно зростають, запроваджуючи нові технології практично в усі сфери життєдіяльності людини. Важкі для перекладу абревіатури та поняття — Iridium, Bluetooth, TETRA, DgitalDNA, ASTRO, Dimetra, iDEN, G3, OSEK і багато інших — стали для величезного кола фахівців синонімами високих технологій не тільки сьогодення, а й найближчого майбутнього. В 1930 році було випущено перший у світі автомобільний приймач, у 1940 році компанія розпочала виробництво першої у світі портативної радіостанції. Нині — це участь у проектах, які оцінено в мільярди доларів, замовниками яких є і державні структури багатьох країн світу, і найбільші виробники товарів та послуг; сьогодні це —бездротовий Інтернет; технології передавання інформації на будь-які відстані; персональні мережі; інтерактивне телебачення; інтелектуальні електронні системи керування автомобілями та іншою сучасною технікою; інтегровані комунікаційні системи для служб безпеки, поліції, протипожежної охорони, медичної допомоги. І жодний із перелічених вище проектів не може бути здійснено без участі інженерів-програмістів, потреба в яких постійно зростає.

Які переваги могла б отримати Україна від присутності центрів програмування західних компаній-велетнів?

Для нас це передусім: 1) створення робочих місць, припинення процесу відпливу «мізків»; 2) інвестиції в економіку; 3) народження нової хвилі підприємництва; 4) ефективний розвиток і використання високих технологій.

То що потрібно, щоб і на нас звернули свою увагу багаті компанії-виробники програмного забезпечення? Зовсім небагато: просто обернутися до них обличчям, тим паче, що перші, превентивні з боку цих компаній, кроки вже робляться. Так, компанія «Моторола» внесла на розвиток КПІ близько 200 000 доларів: практично три лабораторії і створюється віртуальна лабораторія, що об'єднає технічні вузи України. «Ми відкриті для всіх, — сказав Джеф Букман, директор з технологічного планування компанії. — Потрібні тільки бажання та вміння працювати, щоб слово підтверджувалося ділом. У тім, що у вас є такі люди, я не сумніваюся. Буквально нині ми ведемо переговори з інститутом Глушкова».

Ця розмова чомусь нагадала мені... фамільний сервіз Демидових — один з найбагатших на початку XX століття родів, який зробив з легкої руки Петра Великого свої достатки на залізорудному видобутку та металургійному виробництві на Уралі. «Не словами, а ділами», — накреслено на дні кожної тарелі цього сервізу! Нарешті настала й наша черга конкретними ділами допомогти самим собі й довести всім, чого варті наші слова.

У середині 80-х років покійний прем'єр-міністр Раджив Ганді оголосив індустрію інформаційних технологій «національною стратегічною програмою». Індійський уряд також ужив низку необхідних заходів, створивши сприятливі умови для іноземних інвестицій. Крім того, було посилено закони, спрямовані на боротьбу з піратством у сфері програмного забезпечення, захист інтелектуальної власності. Результати такої політики не змусили себе довго чекати. Далі відбулися реальні зміни, конкретні справи. Обсяг експорту програмних продуктів 1993 року становив 211 мільйонів доларів порівняно з нульовим показником у 1985 році. До кінця цього року Індія планує виробити і продати програмного забезпечення на загальну суму 5,7 мільярда доларів. Це становитиме 25% щорічного економічного приросту країни!

Доречно звернути увагу читачів на схему, що чітко працює: **воля глави держави — підтримка уряду — прийняття законодавчої бази.** Це саме те, чого бракує нині нам. Адже ми розучилися робити навіть найбільші мікросхеми у світі! А формула успіху, як бачите, така проста... Ситуацію в Україні можна порівняти зі сценою з відомої байки Крилова: одного разу Лебідь, Рак і Щука везти з поклажею віз узялися... І поки основні персонажі вирішують, у якому напрямі тягнути, знайшлися спритні хлопці, котрі познімали з воза колеса. А що наші герої? Схоже, одні у пориві захвату від влади, інші — від багатства втратили інстинкт самозбереження. Чи не час, нарешті, панове, перейти від слів до справи, визначитися й виконувати свою роботу? Чи дочекаємося, поки з надр цього воза вийде новий Злий Геній, цупкі рученята якого, напевне, дотягнуться і до нинішніх героїв, і до спритників?

Чи не час нам зламати давно усталений у світі імідж України як європейської держави з латиноамериканським обличчям. Ми повинні, нарешті, робити впевнені кроки, використовуючи весь, ще не розтрачений сповна, потенціал, а не обмежуватися віртуальними заходами за образом та подобою переведення годинникових стрілок у західному напрямку чи збільшенні терміну навчання в школах. Тільки дійові політичні та економічні реформи, об'єднання зусиль усіх гілок влади дадуть змогу оздоровити економіку, інтегруватися Україні у світове співтовариство і здобути справді європейське обличчя.

Олександр ОРЛИК.

Краків — Санкт-Петербург.

Місцева влада почала «сваритися пальчиком» на директорів

Прокляте питання

«— Ну что же, — задумчиво отозвался Великий Мессир, — они — люди как люди. Любят деньги, но ведь это всегда было... Ну, легкомысленны... ну, что ж.. Обыкновенные люди... квартирный вопрос только испортил их».

(М. Булгаков, «Мастер и Маргарита»)

У процесах роздержавлення власності, що розгорнулися на просторах незалежної України, до найвищих благ, які отримав пересічний громадянин, зазвичай належить приватизація житлового фонду. Деякою мірою з цим можна погодитися, якщо орієнтуватися винятково за кількісними показниками: сьогодні майже 90% квартир номінально є приватною власністю.

І все-таки очікуваного ринкового ефекту ні держава, ні суспільство, ні самі приватні власники колишньої державласності не отримали. Теплоцентралі, водоканали та інші підприємства, що надають комунальні послуги, здебільшого збиткові, а отже, державній казні нічого не приносять. Борги у квартирних субсидіях — головний біль місцевих адміністрацій та керівників міських громад. Ну а галопуюче зростання платежів за приватизовані квадратні метри, електроенергію, газ, воду та інші принади міського побуту — з'їдають коли не всі 100, то добрих 70 відсотків доходів більшості українців. То що відбувається?

Гонитва за лідером-невидимкою

Дивовижно, але факт. Скільки реально радянські громадяни платили за життя-буття і послуги — ні в попередні часи, ні тим паче сьогодні, мабуть, не знає ніхто. Дані, що є в розпорядженні фахівців, дають такий розкид (від 10 до 80 відсотків), що орієнтуватися на ці цифри серйозно можна хіба що з тяжкого похмілля.

Однак думку про те, що основна маса квартиронаймачів при комуністах розкошувала за державний рахунок, а за нинішнього капіталізму паразитує на свому праві мати житло, — прищеплювали і продовжують нам прищеплювати з наполегливістю, що нагадує цілеспрямоване зомбування. Аргументи перших глашатаїв ринкових змін, які довели на зорі реформацій, що при розвиненому соціалізмі житло, котре вважалося безплатним, утім, як і інші соціальні принади на кшталт дармової медицини та освіти, сповна оплачували наші співгромадяни недовиплатами за трудові подвиги, дещо підзабулися.

Так чи так, але на початок третього кварталу 1996 року, шляхом емпіричних чи якихось інших висновків, для нас, українців, цілком офіційно було визначено остаточну цифру комунального паразитизму — 20%. Саме таку частину коштів на утримання житла виділяли з місцевих бюджетів. Саме 80% необхідних затрат пред'являли нам ЖЕКи на платіжних квитанціях. Саме ліквідувати цю двадцятивідсоткову дотацію, — серед інших не менш серйозних умов, — зажадав МВФ з тим, щоб визнати нашу благословенну Батьківщину країною з перехідною економікою, гідною зовнішнього кредитування.

Те, що ця цифра була не просто «середньостельова», а справді взята зі стелі — і їжаку ясно. Бо всі, що будь-коли існували чи застосовуються нині методики розрахунків вартості комунального житла та послуг, не витримують жодної критики. Простий приклад.

При «совєтах» кооперативні квартири хоч і залишалися золотою мрією багатьох мільйонів наших співгромадян, але все-таки були доступніші, аніж державні. Щодо термінів отримання даху над головою. Поки щасливі кооперативники щомісяця погашали так звану будівельну позику, їхні місячні затрати на житло та комунальні послуги вдвічі, а часом утричі перевищували затрати тих, кому вдалося отримати безплатну державну квартиру. І це було зрозуміло.

Проте після погашення будівельної позики власник кооперативної квартири платив за неї стільки само, скільки й квартиронаймач державної! Ось це вже було незрозуміло. Адже офіційно стверджувалося, що в ціну квартплати входить і реінвестиційна складова, спрямована на відшкодування затрат держави на зведення «безплатного» житла. Пригадується, наводилися розрахунки, за якими терміни окупності цих затрат коливалися від 30 до 50 років. Отож, оскільки право розпоряджатися кооперативним житлом було дуже й дуже обмежене, реально виходило, що його власники оплачували не так вартість будівництва своєї власності, як можливість отримання квартири поза загальною чергою. Ну чим не задзеркалля?

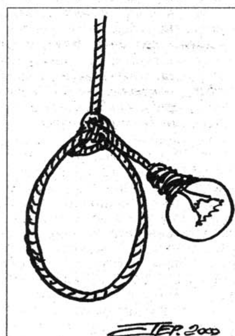
Утім, до методик розрахунків комунальних платежів ми ще повернемося. А тепер зазначимо, що з 1996 року за рекомендаціями, а точніше, вимогами МВФ, розпочалася цілеспрямована боротьба за ліквідацію комунального паразитизму наших співгромадян. Плата за житло, воду, тепло та інші комунальні послуги за останні чотири роки змінювалася принаймні чотири рази. Звісно, у бік збільшення. І не якісь там 20%. А щоразу ціни зростали вдвічі, а то й утричі, тобто зростали в геометричній прогресії. То який результат? Він, якщо вірити офіційним джерелам, просто приголомшливий. Сьогодні громадяни вільної України за пред'явленими рахунками оплачують уже не 80%, а... лише 60—70% витрат, необхідних на утримання та обслуговування житлового фонду! Як то кажуть, підвів компас: ішли начебто на північ, а прийшли на південь.

Народу нашому ще з часів легендарного матроса Железняка, котрий, як співалося у відомій пісні, йшов на Одесу, а вийшов чомусь до Херсона, не звикати до таких результатів цілеспрямованих зусиль боротьби за світле майбутнє. В даному випадку за затвердження балансу і ринкових принципів розрахунків у житловому господарстві. Але якщо майже дворазове зростання цін на гарячу воду та опалення, яке наприкінці 2000 року відбулося в Києві, ще з горем пополам можна пояснити зростанням цін на первинні енергоносії, то, знову-таки, 100% зростання «квартирної плати і плати (для приватизованих квартир) за утримання будинків і прибудинкових територій», що звалилося на мешканців столиці та деяких обласних центрів на початку року, викликає, принаймні, легке здивування.

Удумаймося в це формулювання. Якщо погодитися, що власники приватизованого житла платять лише за утримання будинків і, так би мовити, присадибних ділянок, то суми цих платежів мають істотно відрізнятися від квартплати в чистому вигляді. Бо в ній, як ми пам'ятаємо, є реінвестиційна складова. Та фактично цієї різниці немає: і так звані власники квартир, і наймачі державних за квадратний метр платять однаково. То де логіка? Адже це дуже скидається на ситуацію, коли, отримавши власний будинок, я зобов'язаний платити мзду безпощадному сусідові!

Повірте, це не марні стилістичні чи термінологічні чіпляння. Суть проблеми в тому, що поки з цілковитою адекватністю не визначено зміст комунальних платежів, — зростання цін на житло та послуги так само коряться із законами ринкової економіки, як бузина, що цвіте в городі, з легендарним київським дядьком.

Не зайве нагадати, що відповідно до цих законів цінові коливання у бік зменшення чи зростання спричинено необхідністю досягнення рівноваги між попитом і пропозицією. Наш попит на житло та комунальні послуги (в розумінні змісту) загалом зрозумілий. Мешканцям багатоповерхових будинків дуже хотілося б, щоб їхні під'їзди не нагадували смердючі катакомби. Щоб не протікали дахи і не заливало підвали. Не промерзали стики в панельних будинках і гріли взимку батареї центрального опалення. Щоб у сантехніків під рукою завжди були необхідні сальники. Щоб дітей не боязко було випускати на дитячі майданчики, а старенькім бабусям — на чому посидіти під сонечком. Щоб вчасно проводили поточні та капітальні ремонти комунікацій і пристроїв інженерного забезпечення наших будинків, коротше, щоб побут наш був не гірший, ніж там, у них. Погодітеся, якби ви пред'явили практично будь-якому ЖЕКу такий попит, у кращому разі на вас подивилися б як на не зовсім здорову людину. Насмілюся стверджувати, що пропозиція (в розумінні змісту послуг), яку ми отримуємо з боку ЖЕКів, залишається невизначено аморфною не тільки для нас, клієнтів, а передусім для самих працівників цих солідних організацій.

Такий висновок — не пустий домисел дилетанта чи скривдженого квартиронаймача. Фахівці головного управління цінової політики Київської держадміністрації, повірте, не менше за мене були здивовані, коли після підвищення тарифів на житло з боку деяких ЖЕКів посипалися пропозиції... повернутися до колишніх розцінок! Причина, як з'ясувалося, була більш ніж оригінальна. Оскільки зростання зарплати жеківських працівників обмежено чиновницьким табелем про ранги, доблесні бійці житлового фонду просто не знали, куди подіти додаткові гроші, що несподівано звалилися на їхні голови.

Погодьтеся, за такого стану речей можна лише здогадуватися, куди йшли кошти від попередніх коригувань платежів за квартири, що ми їх займаємо, куди вони йдуть сьогодні і йтимуть у майбутньому.

І це не єдина причина, чому зростання цін у житлово-комунальній сфері нагадує гонитву за лідером-невидимкою з усіма наслідками, що випливають, для сімейних бюджетів пересічних українців. Гонитви, за якої досягнення ринкової рівноваги між попитом і пропозицією залишається досить сумнівним.

Ігор НАУМЕНКО.

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

Зима на порозі, вугілля в обозі

Дорогою від Лубен до Полтави зустрів двох бабусь, котрі неквапом йшли обабіч шляху. Ніби нічого незвичного в їх постатях і не було: у старенькіх (чи не своїх ровесницях) фуфаєчках і чоботях на тлі асфальтівки, якою снували яскраві іномарки, видавались усіма забутими й покинутими. Ще стояло на погоді й тому увагу привернули величезні в'язки хмизу, якими обидві були завантажені ледве не до землі. Сушняк був із придорожніх хащів, а запасалися ним пенсіонери на зиму. Саме по тому мав розмову з директором обласного комунального виробничо-комерційного підприємства «Полтавапаливо» Володимиром МАЦЮЦЬКИМ.

— А чому тут дивуватися? Життя тепер таке, що люди виживають хто як може. В одних у палацах власні котельні, а в більшості з паливом проблеми — бо не мають коштів, щоб його купити. А вугілля у нас на складах є — майже 20 тисяч тонн. Причому різного асортименту і хорошої якості.

З лежачих зіп'ялися на плав

Два роки тому на підприємстві можна було ставити «хреста» — мільйонні борги, здавалось, ховали будь-які надії на виживання. Такий спадок дістався новому директорові.

— Лише борг шахтарям перевищував п'ять мільйонів гривень, — пригадує Володимир Миколайович. —Довелося добряче крутитися самому і підлеглих вивести із сплячки.

На разі одержав цілковиту підтримку з боку голови обласної ради Олександра Полієвця, депутатів загалом. З приходом в область нового глави держадміністрації Євгена Томіна було досягнуто повного взаєморозуміння і навіть одержано фінансові ін'єкції. Ось так разом і вдалося витягти підприємство «на плав». Той факт, що нині саме на складах «Полтавапаливо» найбільші запаси вугілля по країні, вочевидь найкрасномовніший. Адже є області, де його немає й тонни.

Світить, та не завжди гріє

Образно кажучи, йдеться про бюджет, точніше, місцеві бюджети, які заборгували підприємству майже три мільйони гривень. Відтак зв'язали по руках і ногах, позбавивши оборотних коштів. Не вдалося «забити» в обласний цьогорічний бюджет і дотацію на покриття різниці між оптовими й роздрібними цінами, яка раніше становила більш як 5 мільйонів гривень, хоча облрада і виділила 1,6 млн. грн. на погашення боргів минулих років. Складність ситуації і в тому, що забезпечення пільгових категорій населення (а селяни, вважайте, майже усі стовідсотково пільговики) покладено на органи місцевого самоврядування, тобто сільради. А грошей у них, звісно, немає. Отож витрати на паливо здебільшого навіть не закладаються в місцеві бюджети. Дещо «капне» від випадку до випадку, ото і вся фінансова політика. Інший бік медалі також тьмяний. Якщо раніше одна тонна антрациту коштувала підприємству 213 гривень, то споживач її одержував по 100 гривень —різницю покривала держава. А нині таких коштів немає, до того ж і ціни на вугілля підскочили майже на 40 відсотків. Тепер за тонну треба викладати вже 265 гривень — що, звісно, не кожному по кишені. Та й це ще не все...

Порожньо в шахтах донецьких

Проблема і в тому, що в державі гострий дефіцит вугілля. За різними оцінками, забезпечення ним не перевищує й половини до потреби. Тому насамперед потік спрямовується на енергетичний комплекс, а постачальникам населення, як то і «Полтавапаливо», доводиться шукати кожну шпаринку, щоб влізти у графік відвантаження. До того ж із стовідсотковою попередньою оплатою. Простіше різнокаліберним ділкам і комерсантам — є десяток схем, як «об'єгорити» державу і вирвати дешеве вугілля, а ще вигідніше —вкрасти його. Далі шлях вуглевозів пролягає і в полтавські села, де, як правило, розрахунки здійснюються бартером — за м'ясо, овочі, збіжжя... За такої гострої конкуренції вижити не просто.

Та підприємство з початку року завезло в область замалим не 50 тисяч тонн твердого палива — один з кращих показників по країні. Не останню роль відіграв і той факт, що в області збережено всю матеріально-технічну базу з постачання вугільної продукції, яка є комунальною власністю, і ділові стосунки з державними холдинговими компаніями, передусім «Ровенькиантрацит». Практично виконано всі угоди з комунально-побутовими споживачами, що фінансуються з бюджету (це школи, лікарні, клуби тощо). Їм реалізовано 12,5 тис. тонн, населення одержало 21,4 тис. тонн за пільгами і призначеними субсидіями. Хоча загалом потреба області у вугіллі сягає не менш як 100 тисяч тонн.

«Золото» під ногами

Область серед перших з газифікації, та мине ще не одне десятиліття, доки природний газ (якого, до речі, тут і видобувають найбільше) прийде до кожної оселі. Та чи й буде ще так? Тим часом грубку треба топити щодня, а в холоди і двічі, тричі на день. Де шукати паливо, коли у вугільних забоях гуляють протяги? Частково відповідь підказують і ті старенькі бабусі із хмизом за плечима. А якщо глянути на проблему ширше, то резерви місцевого палива такі великі, що за скрути на ни можна протриматися і не одну зиму. Власне, ще три-чотири десятиліття тому хмиз, сушняк, очерет, кукурудзиння, соняшничиння, торф, брикети з біопалива сповна заміняли в полтавських оселях вугілля. У системі облмісцевпрому ефективно діяла не одна, а з десяток дільниць з видобутку торф'яних брикетів у Лохвицькому, Гребінківському, Оржицькому та інших районах. Попит на цю продукцію був завжди стабільний. Та привозне паливо ледве не повсюди витіснило місцеве. Чому? Жили ми тоді багатше і логічним був саме такий підхід. Хоча називати його економічно розумним і тоді, і тим паче тепер я не став би. А з точки зору екології? Погляньте, на що перетворилися полтавські річки, ставки, болота, лісосмуги, байраки і ліси. Поросли очеретами, рогозом, завалені горами хмизу. Батьки і діди ці природні дари вміли не лише цінувати, а й обертати собі на користь. У нашій же свідомості вони чомусь асоціюються зі сміттям і вже не випадково, а цілком свідомо їх просто знищують. Точніше, спалюють. Хіба від великого розуму все це чиниться?

Безперечно, що скрута навчить нас цінувати все, що лежить під ногами, як і чорне золото, доставлене в область нерідко «під конвоєм».

— Вірите чи ні, — завершувалася наша розмова з Володимиром Мацюцьким, — а останні сорок вагонів ледве не сам супроводжував. Де вже тут казати про спокійне життя на теплій печі.

Але погодьтеся, що він таки вартий похвали за теплі оселі — від сотень тисяч полтавців.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Не скаржтеся — всім важко...

«Прорив й оновлення — шлях Німеччини у XXI столітті» — таку назву мала програмна заява, що її ухвалили соціал-демократи та «зелені» два роки тому, сформувавши нинішній коаліційний уряд. Реформи, й передовсім у соціальній сфері, — ключик, який відкрив серця виборців, котрі проголосували за СДП та Партію зелених.

І ось нове століття на порозі. Як реалізує уряд Герхарда Шрьодера свої обіцянки? Треба сказати, що правляча коаліція від самого початку завзято стала до справи. Щоправда, доволі часто здавалося, що реформатори самі не завжди уявляють, як досягти бажаного. Це не залишав поза увагою опозиційний блок ХДС/ХСС. І річ навіть не в тому, що його завдання — саме стежити за прорахунками політичних опонентів і критикувати. Непродуманість дій уряду і відсутність їхньої координації зводили нанівець навіть найкращі задуми. Як було, приміром, із першою спробою Герхарда Шрьодера запровадити подвійне громадянство. Кілька разів опозиція навіть прогнозувала урядову кризу. Зокрема, після несподіваної відставки колишнього голови Соціал-демократичної партії, міністра фінансів Оскара Лафонтена — чи не головного «рушія» намічених реформ. Але минулося.

Проте труднощів в уряду не поменшало. Чимало планів на ходу коригувалося. Соціал-демократам довелося змиритися з тим, що за нинішніх умов ринкова економіка має ставати дедалі менш соціальною. Раніше соціальність ринкової економіки була особливою гордістю німців. Урешті-решт, вони наступили на горло власній пісні, дійшовши висновку, що треба підтримувати не тільки тих, хто працює за наймом, а й підприємців. Інакше за умов глобалізації останні можуть дуже легко піти за кордон не лише зі своїми капіталами, а й з робочими місцями. Тож правляча коаліція зменшила податки для дрібних і середніх підприємців. Так само, як і для низькооплачуваних громадян. Важким для виконання виявилася й обіцянка збільшити допомогу на дітей. Усе це потребує грошей. У казні їх немає, а де взяти, уряд поки що не знає: Нарікають пенсіонери: їм пообіцяли не скорочувати доходи, однак усе йде до того, що вони таки зазнають фінансового утиску. Ніхто не може сказати, яким буде пенсійне страхування. І хоча проект пенсійної реформи перебуває на обговоренні в парламенті, єдиного підходу до цього питання немає.

Не менше проблем постало і із запровадженням дуже привабливого, як здавалося, «екологічного» податку. Громадяни невдоволені: ціни на бензин і пальне за останній рік зросли майже вдвічі. Але слід зазначити, що ці кошти йдуть до пенсійного фонду. Якщо відмовитися від податку, то доведеться збільшити відрахування із зарплати, що, по-перше, нікому не може сподобатися, а по-друге, неминуче призведе до зростання безробіття, бо соціальні відрахування ті, хто працює, ділять із тими, хто наймає, пополам. І це лише початок: Уже в січні «екологічний» податок збільшиться на п'ять пфенігів. Однак на всі протести уряд відповідає інформацією про величезний внутрішній борг і порадами суворіше заощаджувати. «Чого скаржитися? — зітхає міністр фінансів Айхель. — Усім важко...»

Але Герхард Шрьодер може бути все-таки задоволений. Зокрема, тим, як виконується одна з його найважливіших передвиборних обіцянок — зменшити рівень безробіття, а надто серед молоді. За статистикою, безробіття стало нижче, ніж два роки тому. Підтримку промисловців отримала і його пропозиція запросити до країни фахівців-комп'ютерників. Тепер обговорюють питання про використання інших зарубіжних кваліфікованих працівників. Адже якщо не запрошувати до Німеччини іноземців, то їй просто бракуватиме потрібної робочої сили.

Усе це — проблеми, з якими коаліційному урядові доведеться входити в нове століття. А поки що Німеччина у спокої відзначає Різдво...

Валентина ПИСАНСЬКА.

Франкфурт-на-Майні.

Остання крадіжка століття?

Швеція неабияк стривожена зухвалим нальотом на приміщення Національного музею, що в самому центрі столиці. Троє озброєних грабіжників у масках викрали «Автопортрет» Рембрандта, а також дві картини Ренуара — «Молода парижанка» і «Розмова».

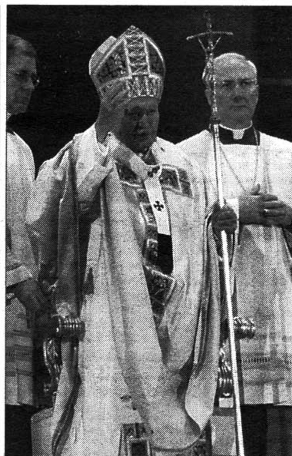
Колишній керівник кримінальної поліції Швеції Томмі Ліндстрем, якому не раз доводилося розслідувати крадіжки в музеях, вважає, що наліт, найпевніше, здійснила міжнародна мафія на замовлення нових багатіїв з Росії або якоїсь іншої країни Східної Європи. Хоча він і припускає, що це було зроблено на замовлення із США чи Японії. «У нас поки що з автоматами музеї не грабували», — ось його аргумент.

А було все так. Перед самим закриттям у музеї відвідувачів залишалося мало. О 16.55 у залі Рембрандта один чоловік раптом натяг на голову шапочку-маску, вихопив пістолет, спрямував його на доглядачку і змусив її лягти на підлогу. Потім підбіг до картини Рембрандта, зірвав її зі стіни і сунув у пакет. Водночас те саме сталося в залі імпресіоністів. Там грабіжник почав знімати два полотна Ренуара, але загаявся, що дало змогу доглядачці вислизнути у підсобне приміщення. Вона натисла кнопку тривоги. А у вестибюлі тим часом орудував третій грабіжник, озброєний автоматом. Він тримав на прицілі вахтерку, не дозволяючи їй зняти слухавку. Потім усі троє вистрибнули на вулицю, де на них чекав моторний човен, і зникли. А за кілька хвилин до цього на стоянці «Гранд-готелю», що поряд із Національним музеєм, смолоскипом запалали два авто. Це був маневр злочинців з метою відволікти увагу поліції. Крім того, на бруківці, що веде до музею, зловмисники розстелили мати із шипами, які заважали поліцейським машинам вчасно під'їхати до будівлі.

«Автопортрет» Рембрандта написано на мідній пластині, вкритій золотом, 1630 року. А полотна Ренуара — наприкінці минулого століття. Заступник директора Національного музею Торсен Гуннарссон заявив, що ці твори мистецтва коштують багато мільйонів доларів і широко відомі, тому продати їх практично неможливо. За його словами, картини належали державі і не були застраховані. Проте він сподівається, що їх усе-таки повернуть музею. А ось Томмі Ліндстрем вважає інакше. «Цілком імовірно, що ці картини втрачені для Швеції назавжди, — сказав він. — Їх можуть вивезти до Росії або до якоїсь іншої країни Східної Європи, де нині з'явилося чимало багатіїв. Можливо, там вони «спливуть» років через 10—15...».

Марат ЗУБКО.

Стокгольм.

Пам'ятайте про стражденних

У Римі урочисто відзначають Різдво і завершення 2000 року, названого Ватиканом святим. Папа Римський Іоанн Павло II відслужив на площі Святого Петра різдвяну месу, на якій були присутні десятки тисяч віруючих і прочан із 40 країн світу. Папа привітав віруючих 60 мовами і закликав людей не забувати про істинний зміст свята Різдва. «Збираючись провести цей день у теплому родинному колі, не забувайте про тих, хто зустрічатиме його на самоті й у стражданнях», — сказав Папа Римський.

Фото АП.

Народи Латвії мріють про спільний дім

Вісті з діаспори

Низка громадських організацій розпочала підготовку до II Форуму народів Латвії, наміченого на кінець лютого.

Ініціатором скликання форуму поряд з іншими виступила також Спілка українців Латвії. На недавніх зборах спілки обговорювалася національна політика Латвійської Республіки. В їх роботі брали участь депутати сейму від правлячої коаліції та від опозиції, а також колишній посол Латвії в Україні, почесний член Спілки українців Латвії Петеріс Сімсонс. Були присутні також активісти інших національних організацій.

На зборах було піддано критиці відмову сейму ратифікувати рамкову конвенцію про захист національних меншин та зволікання з прийняттям нового закону про право на національну автономію. Виступаючі критикували становище, коли негромадянам, тобто людям, які позбавлені політичних прав, не дають змоги навіть обирати громадян до органів самоврядування (наприклад, сільради). Практика, що дає змогу негромадянам і навіть громадянам інших держав брати участь у місцевих виборах, існує в деяких країнах, у тому числі і в сусідній Естонії, де пропорція негромадян близька до латвійської. У Латвії їх близько 30%, а серед українців — понад 90%. Вони практично усунуті від політичного життя, і не дивно, що важливі питання, наприклад, національна політика, обговорюються на зборах громадських організацій.

На кожних зборах Спілки українців Латвії до неї вступають нові члени. На останніх зборах чисельність спілки збільшилася на 10%. На них і було прийнято рішення про звернення до сейму, до політичних партій і громадськості з пропозицією провести II Форум народів Латвії, на якому обговорити національну політику латвійської держави. Учасники зборів згадали лозунг I Форуму «Латвія — наш спільний дім!», який відбувся, до речі, 1988 року, ще за радянських часів.

Уже під час зборів кілька російських і одна білоруська організація підтримали цю ініціативу. Пізніше її підтримала також і Координаційна рада громадських організацій.

Володимир СТРОЙ.

Рига.

Хроніка. Факти. Події

■ Вашингтон

Переговори закінчилися нічим

Безрезультатно закінчилися ізраїльсько-палестинські переговори з мирного врегулювання на Близькому Сході, що тривали п'ять днів під Вашингтоном. Між сторонами зберігаються кардинальні суперечності. Відкритим залишається, насамперед, питання про майбутній статус Єрусалима. Тим часом міністр закордонних справ Ізраїлю Шломо Бен-Амі заявив, що прем'єр-міністр Ехуд Барак та лідер палестинців Ясір Арафат до середи мають ухвалити рішення про прибуття до Вашингтона для участі в сепаратних консультаціях із президентом США Біллом Клінтоном, який виступає в ролі посередника на переговорах з близькосхідного врегулювання.

■ Відень

Країни ОПЕК закликають скоротити видобуток нафти

Нафтодобувні країни закликають скоротити видобуток нафти-сирцю, щоб зупинити подальше падіння світових цін на паливо. Нині ціни впали нижче як 22 долари за барель, тобто на третину за останні три тижні. Міністр нафтової промисловості Катару повідомив, що колективне скорочення видобутку до 2 мільйонів барелей на день має бути погоджене на запланованій на січень зустрічі країн ОПЕК.

■ Кабул

Службовці ООН повертаються до Афганістану

Перша група службовців Місії ООН повернулася до Афганістану через кілька днів після того, як вони залишили країну через нові жорсткі санкції, запроваджені проти режиму талібів. Представник місії, який прилетів із сусіднього Пакистану, заявив, що радий повернутися назад, і висловив упевненість, що ні йому, ні його колегам нічого не загрожує. Водночас вища рада афганського руху «Талібан», яка зібралася для прийняття рішення-відповіді на нові міжнародні санкції, вирішила не вважати Усаму бен Ладена терористом і не видовити в його видачі. Замість цього було підтверджено рішення бойкотувати американські й російські товари і розглянути можливість заборони в'їзду до країни громадянам США.

■ Тайбей

Мітинг прихильників «єдиного Китаю»

За повідомленням агентства «Сіньхуа», в Тайбеї (Тайвань) відбувся мітинг прихильників втілення принципу «єдиного Китаю». Акцію проведено за ініціативи Товариства сприяння мирному об'єднанню берегів Тайванської протоки, Нової союзної ліги і Союзу за об'єднання Китаю й Тайваню. На мітингу з участю 3000 представників цих рухів ухвалено декларацію. У ній зазначається, що населення острова Тайвань прагне примирення між берегами Тайванської протоки, економічного процвітання і соціальної стабільності на обох її берегах.

■ Белград

Поразка партії Мілошевича

На парламентських виборах, які відбулися у Сербії, альянс «Демократична опозиція» здобув переконливу перемогу над Соціалістичною партією колишнього президента Слободана Мілошевича. Альянс, до якого ввійшли вісімнадцять опозиційних партій, повторив свій успіх, досягнутий на виборах до федерального парламенту Югославії три місяці тому, і тепер отримав дві третини місць у Скупщині. Соціалісти, які домінували в парламенті в період війни на Балканах та міжнародної ізоляції, отримали лише 14 відсотків голосів. Президент Югославії Воїслав Коштуниця заявив, що починати розбудову нового суспільства треба з проведення в країні демократичних реформ і боротьби з корупцією.

На знімку АП: *опозиція святкує перемогу.*

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Від комітету з державних премій України в галузі науки і техніки

Комітет до першого квітня провадить прийом робіт та підручників на здобуття

Державних премій України в галузі науки і техніки 2001 року.

Державні премії України присуджуються:

- за видатні наукові дослідження, які сприяють подальшому розвитку гуманітарних, технічних та природничих наук, позитивно впливають на суспільний прогрес і утверджують високий авторитет вітчизняної науки у світі;
- за розробку та впровадження нової техніки, матеріалів та технологій, нових способів і методів лікування та профілактики захворювань, що відповідають рівню найновіших світових досягнень;
- за роботи, які становлять значний внесок у вирішення проблем охорони навколишнього природного середовища та забезпечення екологічної безпеки;
- за підручники для загальноосвітніх навчальних закладів, професійно-технічних та вищих навчальних закладів I-IV рівня акредитації, що відповідають сучасним вимогам і сприяють ефективному опануванню молоддю знань, істотно впливають на поліпшення підготовки майбутніх спеціалістів.

До розгляду приймаються наукові праці, опубліковані у завершеному вигляді не менш як за рік до їх висунення, а роботи у галузі техніки, матеріалів, технологій - після освоєння у виробництві.

Колектив, який висувається на здобуття Державної премії, повинен включати лише основних учасників роботи **(не більш як 10 осіб)**, чий творчий внесок у її виконання був вирішальний.

Висунення та представлення робіт на здобуття Державної премії провадиться установами Національної академії наук України, Академії медичних наук України, Української академії аграрних наук, Академії педагогічних наук України, Академії правових наук України, керівними органами громадських наукових та науково-технічних організацій, колегіями міністерств, інших центральних органів державної виконавчої влади, науково-технічними та вченими радами наукових організацій, вищих навчальних закладів при забезпеченні широкої гласності.

Висунення та представлення підручників на здобуття Державної премії провадиться колегією Міністерства освіти і науки України.

Прийом до розгляду робіт і підручників, а також консультації про порядок їх висунення та оформлення документів здійснюються Комітетом з Державних премій України в галузі науки і техніки за адресою: **03680, м. Київ-150, вул. Горького, 51, кімн.1212, телефони: 227-74-84, 227-05-93, 220-80-14 (факс).**

КСП «Буденовское»

г. Донецка Пролетарского района п/о Бирюки (код ОКПО 00858007), постановлением Арбитражного суда Донецкой области от 12 декабря 2000 г. признано банкротом и открыта ликвидационная процедура. Ликвидатор Сивяков В. В., лицензия № 000023.

Ліквідаційна комісія призначена Загальними зборами акціонерів **ЗАТ «Транскомсервіс»** (протокол № 13 від 20.12.2000 року) повідомляє про ліквідацію ЗАТ «Транскомсервіс» (ідентифікаційний код 24920886).

Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня публікації оголошення за адресою: 01135, м. Київ, пр. Перемоги, 61/2 ЗАТ «Транскомсервіс».

ТзОВ «Валітас» об'являє про зменшення свого статутного фонду. Кредиторам звертатись за адресою: **18036, м. Черкаси, вул. Горького, 74.**

Арбітражний керуючий Дяченко С. В. (ліц. № 000392 від 27.03.2000 р.) конт./тел./факс (044) 235-71-78 повідомляє про ліквідацію:

ПП «Теплицьагросервіс» (09100, м. Біла Церква, вул. Шолом Алейхема,64/55, кв.78; код 23583553) у зв'язку з визнанням його банкрутом (постанова Арбітражного суду Київської області .у справі № 52/26-2000 від 6.12.2000 р.)

Арбітражний суд Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) порушив справу № 5/1/891 про банкрутство Приватного підприємства «Доля» (69000, м. Запоріжжя, вул. Героїв Сталінграду, 48/249; п/р № 26001473 в ЗОД АППБ «Аваль», МФО 313827).

Розпорядник майна — Жадлун Анатолій Миколайович (69000, м. Запоріжжя, вул. 12 Квітня, 17/17), ліцензія №050 від 05.09.2000 р.

Заяви кредиторів та можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

ВАТ «Укрвибухбуд»

повідомляє, що 16 лютого 2001 року об 11-00 відбудуться загальні збори акціонерів за адресою: 01001, м. Київ, вул. Лютеранська, 3.

Порядок денний:

1. Звіт в. о. голови правління про фінансову та господарчу діяльність товариства.
2. Затвердження нової редакції Статуту та Колективного договору товариства.
3. Вибори керівних органів та ревізійної комісії товариства.

Реєстрація учасників зборів з 9.00 до 10.45 в день скликання зборів за місцем їх проведення. При собі мати документ, що посвідчує особу акціонера.

Довідки за телефонами: (044) 228-77-45, 229-28-27.

Закрите акціонерне товариство **«Паливно-енергетична компанія «Нафтогазгеологія»** повідомляє про втрату печатки.

Документи з печаткою ЗАТ ПЕК «Нафтогазгеологія» після публікації оголошення вважати недійсними.

ЧП «Биг» зарегистрированное в Жовтневом районе г. Киева, регистрационный № 07025 от 8.04.98 г., код ЗКПО 21697850 сообщает о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение двух месяцев по **т. 220-82-19.**

У зв'язку з рішенням засновника приватне підприємство **«ЛАН»** (код ЄДРПОУ: 30179003) ліквідується. Всі претензії приймаються до 18.02.2001 р. по тел.266-31-38.

Фірма ТОВ «Торглайн», код 30180946, зареєстрована Радянською РДА 28.12.1998 р. № 11378 ліквідується. Претензії приймаються впродовж місяця за юр. адресою: **Київ, вул. Ярославів Вал, 21.**

Арбитражный суд Винницкой области (21000, г. Винница, улица Хмельницкое шоссе,7 к.1102) возбудил дело № 768/5 от 1.12.2000 г. о признании банкротом ОАО специализированное предприятие «Ремтехсельмаш» 21019, г. Винница, ул. В. Примакова,23, код ОКПО 04528399 р/с 26003200122003 в АК АПБ «Украина», г. Винница, МФО 302441.

Претензии кредиторов и предложения санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбітражний суд м. Києва постановою від 14.12.2000 року по справі № 24/422-б, визнав ТОВ «Магістраль» банкрутом, та відкрив ліквідаційну процедуру банкрутства.

Ліквідатором банкрута призначена Ламонова Олександра Михайлівна. Тел. 234-96-89.

ПП «Виробнича компанія Парус» (ЗКПО 30673642) повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом місяця з дня опублікування по т. 8(050) 505-34-21.

АКБ «САКАРТВЕЛО», ідентифікаційний код 16292418, ліквідується. Претензії приймаються протягом місяця з дня публікації за **тел. 245-42-85.**

Товариство з обмеженою відповідальністю **«Ліга ЛТД»** (ідентифікаційний код 25413482, юр. адреса: м. Київ, вул. Ліпська, 18/5) зареєстроване Печерською райдержадміністрацією м. Києва повідомляє про свою ліквідацію. Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців.

Арбітражний суд Івано-Франківської області (76000, м. Івано-Франківськ, вул. Грюнвальдська, 11) за позовом ліквідаційної комісії по ліквідації товариства з обмеженою відповідальністю «Асканія» порушив справу № Б-11/539, визнав банкрутом і відкрив ліквідаційну процедуру Товариства з обмеженою відповідальністю «Асканія» (76014, м. Івано-Франківськ, вул. Коновальця, 104-А, код 22193367, р/р 260081495 в Івано-Франківській ОД АППБ «Аваль», МФО 336462).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення за адресою: 76014, м. Івано-Франківськ, вул. Коновальця, 104-А.

Ліквідатором ТзОВ «Асканія» призначено арбітражного керуючого Рибачука Валерія Володимировича (м. Івано-Франківськ, вул. Сорохтея, 14а/26, ліцензія № 000010 від 28.12.1999 р., тел./факс 2-43-42.

Частное предприятие Адвокатское бюро «Боженко и Партнеры», зарегистрированное решением Залызничной районной государственной администрацией г. Киева 25.09.1997 г., свидетельство о регистрации № 20069560, код ОКПО 20069560, р/с № 260031139 в ІКФ АППБ «Аваль» г. Киева, МФО 322506, лицензия МЮ Украины № 1-3665 от 12.11.97 г. ликвидируется.

Заявления кредиторов принимаются по адресу: г. Киев, ул. М. Кривоноса, 2а, в течение двух месяцев.

Арбитражным судом Донецкой области 20 ноября 2000 г. вынесено Постановление по делу № 18/183 б о признании банкротом ОАО «Горняцкий шахтострой» код ОКПО 00180019, р/с 25533201745446 в Селидовском отд. КФ КБ «Приватбанк», МФО 335236, адрес: Донецкая область, г. Горняк, ул. Энгельса,1.

Ликвидационная комиссия находится по адресу: Донецкая область, г. Горняк, ул. Энгельса, 1. Справки по телефонам: (06237) 29-4-06, 29-4-15.

Арбітражний суд Дніпропетровської області (м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а) порушив справи про банкрутство:

1. Акціонерного товариства «Флора» (Дніпропетровська область, Нікополь, вул. Електрометалургів, 298, р/р 26003156052001 в КБ «Приватбанк», МФО № 305891) —справа № Б2/172-99;
2. Товариства з обмеженою відповідальністю промислово-комерційної фірми «Декорум» (Дніпропетровська область, Нікополь, вул. Усова, 35/4, р/р 26005200529001 в АК АПБ «Україна», МФО № 305620) — справа № Б15/76-00;
3. Товариства з обмеженою відповідальністю виробничо-комерційної фірми «Трансбудкомплект» (Дніпропетровськ, вул. Дементʼєва, 14/98, р/р 26001109645001 у Жовтневому відділенні КБ «Приватбанк», МФО № 305299) — справа № Б24/75-00;
4. Спільного підприємства «Гродно» (Дніпропетровська область, Дніпродзержинськ, вул. Сировця, 51, р/р 26006301170810 у Дніпродзержинському відділенні АКБ «Промінвестбанк», МФО № 305501) — справа № Б15/227-99;
5. Малого підприємства «Фактор» (Дніпропетровська область, Дніпродзержинськ, вул. Губи, 7, р/р 26005301170532 у Дніпродзержинському відділенні АКБ «Промінвестбанк», МФО № 305501) — справа № Б24/106-00;
6. Державного відкритого акціонерного товариства «Павлоградське шахтобудівельне управління» дочірнє підприємство ДХК «Павлоградвугілля» (Дніпропетровська область, Павлоград, Будбаза, р/р 2800530170335 в АКБ «Промінвестбанк» Павлограда, МФО № 305558) — справа № Б26/38-2000;
7. Товариства з обмеженою відповідальністю «Дніпро-Інвест» (Дніпропетровськ, вул. Чичерина, 104, р/р 26003000021001 в АКБ «Причорномор'я», МФО № 306759) —справа № Б26/57-00;
8. Акціонерного товариства закритого типу підприємство «Медтехніка» (Дніпропетровськ, вул. Кірова, 28-а, р/р 26005010050120 в АКБ «Південкомбанк», МФО № 305266) —справа № Б24/25/14-00;
9. Комунального підприємства з приватизації комунальної власності (Дніпропетровська область, Орджонікідзе, вул. Калініна, 48; р/р 26006301160281 в АКБ «Промінвестбанк» Нікополя, МФО № 305534) — справа № Б24/82-00;
10. Приватного підприємства «Віго» (Дніпропетровська область, Криворізький район, Новопілля, вул. Шкільна, 1, р/р 26007015777 у Криворізькій філії державного експортно-імпортного банку України, МФО № 305589) — справа № Б24/338-99;
11. Криворізького будівельного управління № 2 відкритого акціонерного товариства «Дніпродомнаремонт» (Дніпропетровська область, Кривий Ріг, р/р 260930150401 у Дзержинському відділенні акціонерного комерційного промислово-інвестиційного банку України, МФО № 305330) — справа № Б26/101-99;
12. Приватного підприємства «Анна-Марія» (Дніпропетровська область, Криворізький район, Валове, вул. Меліоративна, 1-а, р/р 26005100361001 у Центральному відділенні «Укрсоцбанк» Кривого Рогу, МФО № 305619) — справа № Б26/18/165-99;
13. Товариства з обмеженою відповідальністю «Шакс» (Дніпропетровська область, Криворізький район, Лозоватка, вул. Леніна, 4, р/р 26001150048001 у Криворізькій філії комерційного банку «Приватбанк», МФО № 305750) — справа № Б/15-4/00;
14. Дочірнього підприємства управління механізації відкритого акціонерного товариства «Дніпротрансбуд» (Дніпропетровська область, Новомосковськ, вул. Северна, 23, р/р 26006301950б4 в Новомосковському відділенні АКБ «Промінвестбанк», МФО № 305545) —справа № Б26/121-00;
15. Приватного підприємства «Кривбасекспрес» (Дніпропетровська область, Криворізький район, Новоіванівка, вул. Шкільна, 65, р/р 26006330341 у Криворізькій філії АКБ «Юнекс», МФО № 306715) —справа № Б24/321-99;
16. Акціонерного товариства закритого типу «Техпромінвест» (Дніпропетровська область, Криворізький район, Лозуватка, вул. Чкалова, 35, р/р 26001151973001 у Криворізькій філії АКБ «Юнекс», МФО № 305750) — справа № Б26/70-99;
17. Товариства з обмеженою відповідальністю виробничо-комерційної фірми «Кришталь» (Дніпропетровська область, Покровський район, Просяна, вул. Заводська, 10, р/р 26009075030100 у Покровському територіально-відокремленному безбалансовому відділенні Дніпропетровської області дирекції АППБ «Аваль», МФО № 305653) — справа № Б26/108-00.

Майнові вимоги кредиторів та пропозиції санаторів приймаються протягом місяця від дня опублікування оголошення.

Як стати заслуженим

Аномалії

Повернімося до першої половини 90-х. Читач, який цікавиться життям вищої школи, можливо, пригадає численні публікації про події в Тернопільському педагогічному інституті.

Коротко нагадаємо про них. У 1992 році прокуратура порушила кримінальну справу за фактами хабарництва в цьому вузі. Вона встановила, що за період з 1988-го по 1991 рік на факультеті підготовки вчителів початкових класів було виявлено 31 дипломну роботу, визнану науково-педагогічними експертизами як таку, що списана, не відповідає вимогам вищої школи і не повинна була бути допущена до захисту. Ще 94 дипломні роботи кудись пропали.

Всі чекали, що ректор пединституту Володимир Кравець займе принципову позицію. Та настало велике розчарування, коли ректор повів себе, м'яко кажучи, дивно: взявши, по суті, під свій захист порушників, він розпочав наступ на тих, хто дбав за відродження кращих традицій національної вищої школи, тобто на правдоборців. Забігаючи наперед, скажу, що згодом внаслідок ректорського тиску практично всі вони змушені були залишити інститут. Серед них — тодішній голова профкому інституту доцент Михайло Чорнописький, завідувач кафедри Олександр Огир, доцент Ірина Данилюк. Кількарічна її боротьба за правду, скажімо, закінчилась тим, що вона написала ректору: «Обстановка морального терору, погроз, шантажу як з боку вас, пане ректоре, так і ваших підопічних змушує мене подати заяву на звільнення з роботи...»

Винним же ректор лише оголосив догани...

Його позиція викликала серед громадськості велике обурення. Це знайшло своє відображення у більш ніж 100 публікаціях в пресі, в тому числі в «Голосі України».

Підлив масла в вогонь факт затримання на ринку осіб, які торгували тестовими завданнями для вступників у пединститут. Обурені батьки абітурієнтів звертались з цього приводу до своїх депутатів, а ті, в свою чергу, — із новими запитами до правоохоронців, народних депутатів України.

Сорок три з них звернулися до президента і прем'єр-міністра. Від найвищих посадових осіб держави депутати вимагали вирішити питання про перебування на посадах ректора інституту, проректора з навчальної роботи, декана факультету підготовки вчителів початкових класів, за час роботи яких багатьом випускникам були незаконно видані дипломи. Протягом 1992—1993 років пединститут перевіряло кілька комісій Міністерства освіти. Деякі несуттєві порушення в організації навчального процесу у вузі вони виявили, і на основі їх довідок Кравцеві було оголошено догану. Висновки комісій зводилися до одного: інститут працює успішно, має кваліфіковане керівництво. Тож не дивно, що невдовзі після завершення їхньої роботи тодішній міністр освіти Петро Таланчук підписав з В. Кравцем контракт. До речі, незадовго до того (влітку 1993 року) він виступав перед колективом Тернопільського пединституту, однак жодним словом не обмовився стосовно хабарництва й інших негативних явищ, які вилились у всереспубліканський скандал.

Були спроби з боку керівництва інституту спростувати потік інформації, що з'являвся в ЗМІ. Спростування за підписом Кравця, зокрема, опублікувала газета «Західна Україна», яка і надрукувала звернення 43 народних депутатів. Однак тут спростовувалися лише дрібні неточності, які мали місце в тому зверненні.

Минуло відтоді небагато часу — і Кравець знов потрапив у халепу. У 1994 році він видрукував підручник «Історія української школи і педагогіки». Книжка видана з благословення Міністерства освіти. Вона скомпільована з інших джерел, про що в газеті «Освіта» написав знавець історії української педагогіки Л. Федоришин-Іванчуків. Він підрахував, що в монографії В. Кравця 106 повних сторінок із 360 переписані майже слово в слово з інших книжок. А оскільки деякі речення були списані несумлінно і бездумно, то в підручнику з'явились абсурди на зразок того, що «процес навчання є свідомим процесом переходу від знання до незнання», що «у Київській Русі вже існувало книгодрукування». Таких нісенітниць рецензент нараховує кілька десятків. Крім того він знаходить безліч стилістичних, орфографічних, синтаксичних помилок, описок, пропусків, перекручень назв, імен, прізвищ. Завершує автор рецензію так: «Такої недосконалої книжки не знає не лише вітчизняна, а й світова педагогічна думка... За ці ознаки вона цілком заслуговує занесення в Книгу рекордів Гіннесса і, як шкідливий непотріб, негайного вилучення з ужитку й публічного спалення».

Однак сьогодні доля цієї книжки, як, до речі, і наукова кар'єра її автора, склалися дещо по-іншому. Майже весь тираж книжки закупила бібліотека педвузу для обов'язкового користування студентами.

Після виходу у світ згаданого підручника В. Кравця і особливо після появи в «Освіті» розгромної на нього рецензії педагогічна і наукова громадськість чекала певної реакції з боку Міністерства освіти України, Вищої атестаційної комісії (на той час Кравець устиг стати доктором педагогічних наук і професором), бо хто ж, як не ці органи, зобов'язані були провести наукову експертизу цієї книжки, інших його творінь і дисертацій. Цього однак не сталося. Освітяни були буквально шоковані повідомленням про присвоєння В. Кравцеві почесного звання «Заслужений працівник народної освіти України». Академія педагогічних наук України обирає В. Кравця членом-кореспондентом. Зазначимо, що ця установа має об'єднувати лише тих вчених, які досягли значних успіхів у науковій і науково-педагогічній діяльності, які збагатили педагогічну науку вагомими працями...

Тож як могло статися, що після публічного викриття В. Кравця замість притягнення його до відповідальності за порушення законодавства стосовно авторських прав на інтелектуальну власність, етики науковця на нього посипались такі почесні винагороди? Чи не спрацював той самий механізм, що і в 1993 році?

Уникнувши відповідальності за використання в науці недозволених методів, В. Кравець набрався ще більшої «сміливості» і тим самим способом: привласненням тексту чужих творів, без дозволу на це авторів і без зазначення джерел, — видав ще два підручники. Так, достовірно встановлено, що його підручник «Зарубіжна школа і педагогіка 20-го ст. Навчальний посібник для студентів педагогічних навчальних закладів» більш як наполовину списаний. Увірувавши в свою геніальність і безкарність, В. Кравець у цьому ж році, за тою ж схемою, народжує ще один «геніальний» твір під назвою «Історія класичної педагогіки та шкільництва. Навчальний посібник для студентів педагогічних навчальних закладів». Не вдаючись тут до рецензії, я, з позиції більш ніж десятирічної роботи в педагогічному вузі, хотів би відзначити, що за змістом і оформленням дані підручники зроблені за найвищими мінвузівськими стандартами. Однак було б доречніше замість В. Кравця вказати справжніх авторів.

Щоб не бути голослівним, наведу деякі конкретні факти плагіату. Так, із книги Малькова З. А., Вульфсона Б. Л. «Современная школа и педагогика в капиталистических странах» переписано в книгу Кравця «Зарубіжна школа і педагогіка 20-го ст.» 32 сторінки. А з книжки В. Я. Пилиповського «Критика современных буржуазных теорий формирования личности» — 44 сторінки. В іншу книжку Кравця потрапили списані ним дослівно 54 сторінки з праці М. Ф. Даденкова «Історія педагогіки». Всього ним «запозичено» матеріалів більш як у 20 авторів.

Володимир Кравець не належить до тих, хто втік би світ за очі чи провалився крізь землю від сорому після такого ганебного публічного викриття. Він і досі керує тернопільським вузом, читає лекції з історії педагогіки.

Такі «проколи» міністерських, ВАКівських академічних керівників кидають тінь на всю освітню систему, породжують думку, ніби в Україні неможливе стає можливим. Що тут нечесними методами можна добитись усього. Безпринципна позиція високих освітніх і наукових структур сіє у громадян держави сумнів у можливості добитися правди і справедливості.

Я не належу до прихильників старої системи, однак переконаний, що подібна метаморфоза тоді була б просто немислима. Бо стара держава, якою вона не була, про свій імідж таки дбала. Чому ж у нашій молодій державі байдуже ставляться до кар'єристів, які скандально ославились?

Володимир КОЛІНЕЦЬ,
народний депутат України першого скликання.

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

P. S. Я б не брався за перо, якби не дізнався, що Володимир Кравець готується стати академіком.

Спорт

Дитячій лізі — так!

На останньому нинішнього року засіданні ради Федерації футболу України, яке відбулося в навчально-тренувальному центрі ФК «Динамо» (Київ) у Кончі-Заспі, одним із головних слухалося питання про створення дитячо-юнацької ліги. Члени ради мовби побували у ролі світлофора і дали цій конче потрібній справі одностайно зелене світло. Ухвалено рішення про проведення установчої конференції Дитячо-юнацької ліги України 2 березня 2001 року.

Було підбито підсумки конкурсу на найкращу регіональну організацію. Отже, переможний квартет утворили федерації футболу Донеччини, Львівщини, Полтавщини та Харківщини.

Рада ФФУ назвала ще й десятку найкращих арбітрів країни (за абеткою): Горожанкін (Кіровоград), Дзюба (Київ), Жосан (Херсон), Мельничук (Сімферополь), Онуфер (Ужгород), Хіблін (Хмельницький), Шебек (Київ), —та асистентів арбітра: Брюхов (Донецьк), Буренко (Київ), Петров (Харків).

Равіль Сафіуллін — президент ПФЛ України

Минулої п'ятниці у конгрес-холі президент-готелю «Київський» відбулася VIII звітно-виборча конференція Професіональної футбольної ліги (ПФЛ) України. 54-ма голосами за, при одному — проти і трьома, що утрималися, делегати конференції на найближчі чотири роки майже одностайно обрали Равіля Сафіулліна. Равіль Сафович працював першим віце-президентом ФК «Шахтар» (Донецьк) і ПФЛ. А коли влітку Григорія Суркіса обрали президентом ФФУ, Сафіуллін виконував обов'язки президента ПФЛ.

У своїй програмі дій, опублікованій у пресі, новообраний президент заявив, що виходить із числа засновників ФК «Шахтар» (Донецьк), переїжджає на постійне мешкання до Києва і повністю переключається на роботу в ПФЛ. Мріє зробити цю організацію демократичною, ще потужнішою й авторитетнішою.

Новий президент ліги назвав своїх заступників. Першим віце-президентом став киянин Йожеф Сабо (опікатиме вищу лігу). Віце-президенти також нові — Микола Лавренко з Олександрії (куратор першої ліги) та житомирянин Зая Авдиш (друга ліга).

Перевірка новобранців

Як повідомив нашу редакцію керівник прес-служби ФК «Динамо» (Київ) Сергій Полховський, днями чемпіон країни уклав ще один контракт з іноземним футболістом. Ним став 20-річний напівоборонець бухарестського «Динамо» і молодіжної збірної Румунії Флоріан Чернат (зріст 168 см, вага 63 кг).

Новобранець має вже певний досвід: у складі збірної зіграв 15 матчів і забив чотири м'ячі, а в румунському чемпіонаті — 61 поєдинок і провів сім м'ячів.

А минулої п'ятниці динамівці на своєму стадіоні провели контрольний матч. Його мета — перевірити новачків. Грали чотири склади. Умовно «Динамо-1» — «Динамо-2». 1:1. Рахунок відкрила друга команда (Мотуз). Нічию приніс удар Серебренникова. Перший склад був такий: Кернозенко, Дмитрулін, Герасименко, Несмачний, Головко, Кузьмичов, Михайленко, Кардаш, Яшкін, Серебренников, Белькевич.

Команда, до якої ввійшли, крім кількох старожилів, усі новачки, зіграла також унічию (0:0) з «Динамо-3». У складі перших значилися: Шовковський, Коваленко, Гавринич, Боднар, Каладзе, Хацкевич, Кулич, Пеєв, Чернат, Шацьких, Гіндару.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: *колишній форвард київського «Динамо» Георгій Деметрадзе тепер виступатиме за іспанський клуб «Реал Сосьєдад».*

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

«Проколи» кидають тінь на освітню систему

Про молоко і кризу благодійництва

 Родина

На подарунок своїм донечкам до дня народження Юрій Гора заощаджував по десять копійок. Порожній гаманець обіцяв зіпсувати свято, та батько все-таки знайшов вихід. На 2 гривні він придбав півтора літра домашнього молока, яке так полюбляють його дівчатка.

«Голос України» вже писав про те, як вінничанка Світлана Гора народила трійню — Марину, Яну і Майю. Відтоді минуло трохи більше року, але її рекорд у 400-тисячному місті не вдалося повторити нікому.

Та зовсім не це хвилює нині мешканців невеликої двокімнатної квартири по вулиці Пирогова. Тут у панельному будинку живуть Світлана з чоловіком Юрієм та їх семеро (!) дітей.

Вологість в оселі така, що можна пальцем малювати на стінах. Улітку Юрій утеплив зовнішню стіну цеглою. Все одно температура вище 15 градусів у квартирі не піднімається. Навіть пелюшки не вдається як слід висушити.

Зарплата в Юрія, електромеханіка ВАТ «Вінницяліфт», — 200 гривень (на цьому ж підприємстві до декретної відпустки працювала і його дружина). Хоча у ВАТ чимала заборгованість у зарплаті — понад рік, проте для нього намагаються вчасно знаходити гроші. Бо такої велелюдної сімейки немає більш ні в кого в колективі.

Їхні донечки з'явилися на світ кволі, потребували якісного дитячого харчування, а коштувало воно недешево. Тепер діти найбільше полюбляють молоко. На молоко й на хліб іде половина батьківського заробітку. Юрій підрахував: на нормальне харчування та речі першої необхідності на місяць родині потрібно близько тисячі гривень — хоча б по 111 на кожного члена сім'ї.

Наслухалися Гори повідомлень про діяльність благодійного Фонду «Україна — дітям», вирішили й собі попросити допомоги. Безвихідь змусила. Скільки було радості, коли отримали конверт із логотипом згаданого фонду!

Однак із відповіді дізналися, що вони свій ліміт благодійності вже вичерпали. Мовляв, і дві квартири мають, і холодильник, і пральну машину, й навіть матеріальну допомогу отримали.

Місцева влада справді виділила Горам дві квартири в будинку по вул. Стельмаха: три- і двокімнатну. Подружжя вже не раз навідувалося до міськвиконкому. Дякували за ордер і прохали «переселити» їх з 10-го поверху трохи нижче, адже сходити з трьома малими дітками в колясці на цей Еверест під силу хіба що важкоатлету. Їм відповіли: якщо не подобається десятий, беріть квартиру на першому. Та переоформлювати документи чиновники не поспішають. До речі, новосілля Гори справлять лише тоді, коли здадуть своє старе помешкання. Коли це станеться, невідомо: обіцяні терміни введення нового будинку давно минули, а роботам кінця-краю нема.

Холодильник, котрий їм подарувала міська влада, здебільшого стоїть порожній. Вдячні й за матеріальну допомогу, про яку згадується у відповіді фонду.

Ось тільки суми там не вказано. Уточнимо: її розмір становить 100 гривень. На руки Горам дали 78, решта пішла на податки.

...Тим часом Марина та Яна намагаються робити перші кроки. Вони трохи дужчі за крихітку Майю, яка тільки незмигливо стежить за сестричками й щасливо усміхається.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

На знімку: троє сонечок Світлани і Юрія ГОРІВ.

Рух у бік метафізики

 Час нот

Якось непомітно в групи «ДДТ» виросло вже друге покоління шанувальників. У Київському палаці спорту під час їхнього виступу з програмою «20:00» можна було спостерігати «династії», які до самозабуття підспівували Юрію Шевчуку. Певну еклектичність представленої програми сам лідер групи пояснює спробою підбиття підсумків, прощанням зі століттям, що відходить, бажанням залишити багато пісень у минулому часі. Група, за словами Шевчука, «хворіє на нове». Планується створення абсолютно нової програми, в результаті чого має постати новий «ДДТ», «більш схильний до метафізики». Та поки що музиканти до цього не зовсім готові.

Як було на самому концерті? А як це могло бути в «ДДТ»? Група на сцені три години «працювала на всю котушку». Високопрофесіональне виконання чудової музики, відмінний, живий, природно, вокал і, зрозуміло, незрівнянний світ образів і напруга почуттів, властива текстам Шевчука. Під час виконання «Родины» зал, як мені здалося, любив нашу Батьківщину —Україну більше, ніж під час псевдопатріотичних шароварно-калинових камланій, притаманних деяким нашим офіціозним дійствам. Одне слово, було, як і мало бути.

З самого початку я давав собі обіцянку не обговорювати заяложене: мертвий рок-н-рол чи ні. Та ось не втримався... Можу вас запевнити. Живий рок-н-рол, живий! Я сам бачив його. У Київському палаці спорту. О 20:00.

Олег ДЕНИСОВ.

Фото Анастасії СІРОТКІНОЇ.

Фабрика... відпочинку

— Так називають супер-готель на 2,5 тисячі місць, найбільший у Криму центр туризму і відпочинку, повна назва якого: ВАТ «Готельний комплекс — «Ялта-Інтурист».

Голова правління Сергій Тараненко каже, що приставка «інтурист» вже давно не відлякує вітчизняних гостей потужного готелю і численних приїжджих із країн ближнього зарубіжжя. Навпаки — підтверджує його високу комфортабельність. Супер-готель розташовано на в'їзді до Ялти, від центру якої пішки — 20 хвилин, на самісінькому південнобережжі, в ландшафтному Масандрівському парку XIX століття.

Тепло, затишок, стиль в усьому тут мають змогу відчути мешканці всіх без винятку номерів. Бо з усіх балконів-лоджій — вид на море. Тут нема перебоїв з гарячою водою, влітку працюють кондиціонери, взимку — автономна система опалення.

Харчувати велетенський загін прибулих теж є де. Вибір найширший: 18 підприємств харчування на 3900 місць, три ресторани, 15 барів, буфети, кіоски, кафе. І в кожному — своє меню, національні, вегетаріанські, дієтичні страви, усе — від замовлення в номер до банкету.

У готелі є торговельний центр, відділення усіх можливих сучасних видів зв'язку, банків. Працюють перукарні, салони краси. Спортивно-оздоровчий центр приваблює відвідувачів з усіх усюд плавальним басейном, тренажерними залами, тенісними кортами, велоклубом, школою аквалангістів, саунами, масажними, лікувальними душовими...

На пляжі навіть узимку до послуг водні гірки, катери, дельтаплани, водні велосипеди, мотоцикли...

У культурному центрі з ранку до ночі вирує життя у концертних залах і на майданчиках, у казино, вар'єте, дельфін-шоу, дискотеках. Бізнесцентр із конференц-залами вважають одним з найпрестижніших не лише на півострові, а й у материковій Україні.

16-поверховий готель також має багаторічні традиції й досвід організації важливих міжнародних і загальноукраїнських конгресів і конференцій, ділових зустрічей, торгівельних ярмарків і виставок. Персонал, що досконало володіє іноземними мовами, власний штат гідів-перекладачів, бюро подорожей і екскурсій, професійне обслуговування зроблять усе можливе, щоб задовольнити запити гостей.

За традицією особливо велелюдним буде готель «Ялта» на новорічні та різдвяні свята. Тут задумали і вже проводять грандіозне кількатижневе безперервне свято — «Разом у нове століття, в нове тисячоліття». У програмі вечорів — театри-вар'єте, шоубалети, театри пародій в ресторанах «Мармуровий» і «Кришталевий». Нічні дійства за участю найпопулярніших виконавців вітчизняної і зарубіжної естради, привітання Діда Мороза, конкурси, призи, сюрпризи, феєрверки. Квиток на новорічний бал — від 50 гривень. Різдво тут проводять у традиціях народних гулянь.

Стабільний попит на курортні й туристичні послуги уславленого готелю гарантує і стабільний розвиток унікального комплексу, й надходження до бюджету столиці курортного Південнобережжя, чарівної будь-якої пори — Ялти.

Віктор ХОМЕНКО.

Ялта.

Акції

Операція «Новорічна ялинка»

Акція з такою назвою, організована державним управлінням екології та природних ресурсів спільно з об'єднанням «Кіровоградліс» і правоохоронними органами, розпочалася на Кіровоградщині. Її мета — попередження самовільного вирубування лісів. Задля цього створено оперативні рейдові бригади, спеціальні пости, які перевірятимуть законність придбання й транспортування хвойних дерев. Порушників буде притягнено до адміністративної відповідальності.

Олег БОНДАР.

Кіровоградська область.

Магія Надстир'я

 Оздоровниці

Бог не обділив Демидівський район ні родючими грунтами, ні прекрасними краєвидами, ні цілющим повітрям, ні рідкісними лікарськими рослинами, які облюбували тільки ці місця. Тож гріх було б не використати всього цього для оздоровлення людей.

Саме цим досі і займалися в санаторно-оздоровчому комплексі «Стир», що в селі Хрінники, де поправляли здоров'я діти з радіаційно забруднених районів Рівненщини. Вони неохоче залишали комплекс після закінчення терміну путівки, бо і побутові умови, і харчування, і медичне обслуговування, і дозвілля тут на висоті. А ще їх вабить Хрінницьке водосховище, де о теплій порі року люблять купатися, кататися на човнах, водних велосипедах, а то й просто під тихий шепіт хвиль порибалити. Та особлива гордість — чудовий фітобар, де запропонують цілющі фіточаї з рідкісних лікарських рослин. У різному поєднанні вони дають справді чудодійний ефект.

Але, схоже, найближчим часом статус санаторно-оздоровчого комплексу «Стир» зміниться: він стане санаторієм, де оздоровлюватимуться й дорослих.

— Через кілька місяців, — уточнює директор «Стиру» Валерій Горайчук. — Бо маємо прекрасну перспективу щодо лікування торфовими грязями. За бальнеологічною оцінкою торфового родовища «Вичавка», що її зробив Український науково-дослідний інститут медичної реабілітації, вони є кондиційними для лікувального застосування за санаторно-курортних умов при захворюваннях опорно-рухових органів, а також травлення, дихання, нервової системи, периферичних судин, шкіри та очей. Отож кого це зацікавило, прошу звертатися до нас за телефонами: (03637) 6-16-18 та 46-2-89. Будемо раді допомогти вам одужати.

Нині вчені досліджують цілющі властивості джерела у місцині Рейзя. З ним пов'язано чимало легенд та оповідок про зцілення людей. Чи відповідає це дійсності, мають визначити фахівці, але до того джерела вже багато років не заростає стежка.

А взагалі-то, хто хоч раз побував у Хрінницькому санаторно-оздоровчому комплексі, захоче приїхати сюди ще і ще: магія Надстир'я притягує.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Редактор номера Леонід БРОВЧЕНКО.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955.
Загальний тираж 179041.
Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».
Зам. 0311238.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України
Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 01008, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець — Верховна Рада України